DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1099) 1971 VASARIO - FEBRUARY 25 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Kunigas teisme

Kunigas, kaip ir rašytojas bei dailininkas, yra visuomenės teisiamas kasdien. Žinoma, tokiame teisme nėra teisinių sprendimų, nėra policijos, nėra kalėjimo, nėra budelių. Yra betgi moralinio pobūdžio sprendimai, kurie vienus smerkia, kitus giria, trečius tik toleruoja. Ir taip yra su visais žmonėmis, kurie išeina visuomenės priešakin. Kunigui gi tenka būti tikinčiųjų priešakyje ir kartu jų teisme. Tai neišvengiama būklė, su kuria tenka visiem apsispręsti. Sovietiniuose kraštuose, kur religija yra persekiojama, prisideda juridinis teismas, vykdomas valdžios pareigūnų. Jis kunigą teisia ne už moralines pražangas, ne už Kristaus Evangelijos nesilaikymą, bet už esminių kunigo pareigų atlikimą, už Evangelijos skleidimą. Sovietinėse valstybėse galima tik viena diktatūrinė evangelija, paskelbta dviejų pranašų — K. Markso ir Lenino. Kas ne su jais, tas prieš juos. Lenininės evangelijos grynumą saugo Kremliaus Saugumas, milicija, kariuomenė. Būti atskiléliais išdrįsta tiktai tie, kurie turi panašią jėgą kaip Kremlius. Tai Kinija ir po jos sparnu prisiglaudusi Albanija. Sovietinių kraštų viduje tebesiaučia NKVD, prievartine jėga vykdanti lenininę evangeliją, kuriai tarnauja ir sovietinis teismas, aklai vykdąs valdžios politiką. Nenuostabu, kad šiandien tokiame teisme atsiduria ne vienas, bet šimtai kunigų.

* * *

Vienas pačių būdingiausių komunistinių teismų — tai kunigo A. Šeškevičiaus teismas, įvykęs okupuotoje Lietuvoje 1970 m. antroje pusėje. Šis 56 metų kunigas, 20 metų nebuvęs Lietuvoje (ištremtas Sibiran), buvo paskirtas klebonu Dubingių parapijoj, Kaišiadorių vyskupijoj. Jis liko apkaltintas Molėtų prokuratūros už vaikų mokymą katekizmo Dubingių bažnyčioje pagal baudžiamojo kodekso 143 paragrafą. Faktiškai tas kunigas bažnyčion atvestus vaikus tiktai egzaminavo, ar tėvų pakankamai paruošti pirmajai Komunijai. Tai pastebėjo kompartijos nariai ir apskundė viršininkams. Atėjo bažnyčion pasižiūrėti Molėtų rajono vykdomojo komiteto pirmininkas, sekretorius ir Dubingių apylinkės pirm. Leišys. Jie rado 17 vaikų ir padarė išvadą, kad kun. A. Šeškevičius viešai moko vaikus religijos, t.y. atlieka "nusikalstamą" darbą. Byla buvo nagrinėjama teismo, kuris kun. A. Šeškevičių nubaudė vienerių metų kalėjimu. **Taigi, teismas nubaudė kunigą už esminių kunigo pareigų ėjimą, kuris nei valdžiai, nei valstybei nesudaro pavojaus. Priešingai, tas kunigas rūpinosi gerų krašto piliečių auklėjimu. Dėlto sovietinis teismas turėtų lygiai bausti teisėjus už pareigų ėjimą, taipgi policininkus, mokytojus ir t.t. Absurdas? Taip. Bet jis lygiai toks pats absurdas ir ano kunigo atveju. Kultūringuose kraštuose teismai baudžia žmones už nusikaltimus, o sovietiniai teismai — už pareigų atlikimą.**

* * *

Daug kunigų perėjo per sovietinius teismus, kentėjo brutalias bausmes būdami absoliučiai nekalti, bet nedaug buvo tokių, kurie išdrįso teismo akivaizdoje pasirodyti su drąsiu, logišku, nuginkluojančiu žodžiu. Tai padarė kun. A. Šeškevičius. Jis pasakė teisme klasišką gynybos kalbą, vertą plačiausio dėmesio. Jo kalba yra paskelbta "Darbininko" 1971 m. vasario 9 d. numeryje. Tokios kalbos pasakyti, juoba paruošti, negalėtų joks sovietinis advokatas. Kun. A. Šeškevičius, būdamas neeilinio išsilavinimo, labai nuosekliai atrėmė visus kaltinimus, įrodydamas pačių komunistų šaltiniais, kad nenusikalto nei konstitucijai, nei įstatymui, nei taisyklėm, nei Lenino mokymui, nei bažnytinėm taisyklėm. Jis citavo Lenino raštų VI tomą, kuriame kalbama apie tikinčiųjų Bendrijos atskyrimą nuo valstybės, bet pabrėžiama, kad kiekvienas turi teisę laikytis kokio nors tikėjimo ir jį platinti. Taipgi jis plačiai citavo Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaraciją, kurią yra pasirašiusi ir Sovietų Sąjunga. Baigdamas savo kalbą, kun. A. Šeškevičius tarė: **"Istorija liudija, kad tiesa nugali, neteisybė pralaimi. Pilotas, neteisingai nuteisęs Kristų, padarė gėdą romėnų teisei. Nors jis plovėsi rankas, sąžinės nenusiplovė... Šiandien pasmerktieji išaukštinti... žudikai amžinai pasmerkti, sunaikinti. Anksčiau jie buvo dideli... Žudė savo tautiečius... Dabar pasibaisėjimas pasauliui. Tiesa laimėjo. ... Būti nuteistam už kunigo pareigų ėjimą man ne tik ne gėda, bet garbė".** Taip, šis teismas buvo kankinio ir budelio susitikimas. Jų vieta istorijoje seniai nustatyta.

Lietuvos nepriklausomybės diena Toronte sulaukė plataus dėmesio. Minėjime dalyvavo ne tik daug tautiečių, bet ir svečių. Kairėje — Dalia Viskontienė diriguoja "Birbynės" sambūriui, dešinėje — Ontario min. J. Yaremko pasirašo svečių knygoje, stebint L. Švėgždaitei

Nuotr. S. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Priespaudai atliepia atspara

Naujos žinos patvirtina paskutinių tragiškųjų įvykių prasmę, kad nūdienėje pasauliniu mastu vedamoje kovoje už žmogaus teises Lietuva užima svarbią ir reikšmingą vietą. Pasitvirtina taisyklė: kur didžiausia žmogaus priespauda, ten ir pasipriešinimas smarkiausias.

Vaikų mokymas

Vakarus aplinkiniais keliais pasiekė žinia, kad pernai vasarą nuteistas kalėti kun. **Antanas Šeškevičius.** Jis buvo teisiamas ir pasmerktas už tai, kad pernai birželio gale — liepos pradžioje Dubingių parapijos bažnyčioje tikrino vaikų katekizmo žinias. Jis buvo kaltinamas organizavęs tikybos pamokas. Tokio sovietinio įstatymo, kuris draustų dvasininkams mokyti tikinčiuosius tikėjimo tiesų, nėra. Priešingai, sovietinė konstitucija įsakamiai garantuoja visiem piliečiam laisvę atlikinėti religinę praktiką, lygiai kaip užsiiminėti antireligine propaganda. Bet mūsų liaudis neveltui sako: kas nori mušti, randa lazdą.

Veikla Sibire

Kunigas Šeškevičius jau nepirmą kartą teisiamas ir kenčia už tikėjimą. "Lietuvių Enciklopedija" (XXIX t.,422-3 psl.) nurodo, kad jis gimęs 1914 m., 1934 įstojo į jėzuitų ordiną ir, baigęs užsienyje augštuosius teologijos mokslus, 1944 m. grįžo Lietuvon, dirbo sielovadinį darbą Šiauliuose. 1949 m. jis buvo apkaltintas suorganizavęs jaunuolių Jėzaus Širdies garbintojų būrelį ir ištremtas į Sibiro koncentracijos stovyklą. 1956 m. buvo amnestuotas ir rūpinosi Altajaus krašte lietuvių tremtinių dvasios reikalais. Vengdamas persekiojimo, kun. Šeškevičius persikėlė į Kirgiziją, kur dirbo fabrike ir toliau, kiek pajėgdamas, vykdė savo kunigiškojo pašaukimo pareigas. Už tai jam buvo surengtas parodamasis teismas 1961 m. Turėjo išsikelti į Ošos sritį. Pagaliau Sibiro apaštalas vietos bolševikams tiek įgriso, kad jie jį suėmė ir "ištrėmė" atgal į Lietuvą. Čia jam netrukus buvo sudaryta nauja byla už "spekuliavimą" devocionalijomis. Tais pačiais 1963 metais, kai "Lietuvių Enciklopedijoje" pasirodė kankinio kunigo biografija, jis vėl buvo nuteistas ilgalaike bausme Sibiro priverčiamųjų darbų stovykloje. Po 20 metų priverstinio gyvenimo Rusijos gilumoje jis sugrįžo tėvų žemėn tik tam, kad vėl atsidurtų už kalėjimo grotų.

Kalba teisme

Vakarus pasiekė kunigo Šeškevičiaus teisme pasakytoji apsigynimo kalba. Tai laudinantis 6 mašinėliniu puslapiu rankraštis, savo paprastumu ir tiesumu primenąs pirmųjų krikščionių kankinių dokumentus. Padaugintas tekstas privačia iniciatyva eina per rankas. Jis būtinai turėtų pasiekti ne tik mūsų spaudą, bet turėtų būti padarytas prieinamu ir kitomis kalbomis, kaip savo metu pavergtosios Lietuvos kunigų laiškai. Čia mes negalime pacituoti visų kalboje iškeltųjų faktų, kurie liudija, kad šiandien Lietuvoje slegiama viena pagrindiniausių žmogaus teisių — laisvė išpažinti tikėjimą. Juo labiau verti dėmesio už tikėjimą kenčiančio lietuvio kunigo žodžiai, kuriais jis baigė savo apsigynimo kalbą: **"Dievo reikia labiau klausyti, negu žmonių."**

Persekiojama Rūta

Kad šiuo metu Lietuvoje žiauriai pažeidžiamos tikinčiųjų teisės, visai nelauktai patvirtino patsai režiminis organas "Tiesa" š.m. vasario 5 d. laidoje (nr. 30). Jau net šio laikraščio korespondentui, be abejonės, komunistui be dėmės — Sigitui Blėdai pasirodė perdaug, kad dėl tikybinių įsitikinimų 18-metei **Rūtai Bluzmanaitei** neleidžiama jau dveji metai toliau mokytis. Ji buvo brutaliai pašalinta iš dešimtosios klasės tik todėl, kad būdama adventistė neidavo šeštadieniais į pamokas. O buvo, korespondento žodžiais, labai gera ir gabi mokinė. Dėl tos pačios priežasties jos nepriėmė nė į muzikos mokyklą, nors irgi turėjo geriausius duomenis.

Kenčia visa šeima

"Tiesos" korespondentas didžiausią kaltę verčia motinai. Tokiu būdu paaiški visa šeimos tragedija. Gydytoja **Aldona Bluzmanienė** jau daug metų veda nelygią kovą už savo įsitikinimus ir motinos teisę išauklėti vaikus išpažįstamos tikybos dvasioje. Jau 1963 m. jai teko slapta palikti Vilnių su sūnum ir dukra, nes akademikas vyras buvo priverstas su ja išsiskirti, o teismas nusprendė atimti jai motinystės teises. "Jau daug kur apkeliavusi ir patyrusi nemaža vargo, besislapstydama nuo teisingumo rankos" — rašo "Tiesa", — gyd. Bluzmanienė apsigyveno Kuršėnuose. Įsidarbinusi ligoninėje, ji "stropiai dirbo, stebindama savo kolegas kruopštumu, jautrumu pacientams". Vaikai buvo pavyzdingi mokiniai. Bet... gydytoja ir vaikai ir toliau atkakliai laikėsi savo tikybos. Išdavos tokios. Motina "už nuolatinius drausmės pažeidinėjimus" atleista iš darbo. Sūnus, nors baigė 11 klasių, negavo atestato ir paimtas kariuomenėn. Rūta — "pablyškusi, liguistos išvaizdos mergaitė" — liko "be draugų, be mokyklos"... Ir sunku nepritarti "Tiesos" korespondento paskutiniem žodžiam: **"Mus visus turi jaudinti Rūtos likimas".** Be abejonės, jam rūpi iš jos padaryti naują fanatikę komunistę, kuri lygiai taip persekiotų kitus, kaip iki šiol ji pati ir jos šeima buvo persekiojama.

Sunki kova

Ir visdėlto šį kartą "Tiesa" nusipelno padėkos, kad nors ir savais sumetimais iškėlė viešumon skandalingą adventistų šeimos persekiojimą vien už tai, kad laikosi savo tikėjimo papročio švęsti šeštadienį.

Galima įsivaizduoti, kokias galimybes tokioje aplinkoje turi ir visų kitų tikybų žmonės atlikinėti savo kulto pareigas. Atskirų pasiryžėlių didvyriškas pasipriešinimas rodo, kokią sunkią kovą už pagrindines žmogaus teises vis dar tebereikia vesti sovietų pavergtam lietuviui. Ar jo broliai laisvėje gali likti abejingi šitai kovai?

A. Lembergas

Kanados min. pirm. Trudeau parlamentinis sekr. B. J. Danison sako pagrindinę kalbą Vasario 16 minėjime Toronte

JAV konsulato atstovas R. E. Eveland sveikina lietuvius Vasario 16 iškilmėje Toronte

Nuotr. S. Dabkaus

KANADOS ĮVYKIAI

PRIEŠ GĖDINGĄ PRAKTIKĄ

Britų Kolumbijos psichiatrų iniciatyva Kanados Psichiatrų Draugija, turinti 1.700 narių, ėmėsi žygių, kad Sovietų Sąjunga būtų pasmerkta pasauliniu **mastu** už politinių kalinių kankinimą psichiatrinėse ligoninėse. Šiuo klausimu specialus raštas jau yra pasiustas Kanados **Gydytojų Draugijai,** ruošiamasi kreiptis į kitų kraštų gydytojų organizacijas ir net tarptautinę jų sąjungą. Rašte pabrėžiama, kad sveikų politinių kalinių uždarymas psichiatrinėse ligoninėse, jų kankinimas elektros smūgiais bei organizmą sukrečiančiomis injekcijomis primena A. Hitlerio laikais vokiečių gydytojų vykdytus eksperimentus su koncentraciniu stovyklų kaliniais. Tada buvo žudomi nepilnapročiai, paliegėliai, nacių nevertinamos rasės atstovai, o dabar sovietai kėsinasi prieš savo intelektualų protinę galią, psichiatrines ligonines paversdami protinės mirties stovyklomis. Šiuos veiksmus vykdo kompartijos priversti ar jai tarnauti pasišovę sovietų psichiatrai, pažeisdami medicinos darbuotojų etiką. Kanados Psichiatrų Draugija žada vesti aštrią kovą prieš tokius veiksmus, kol Sovietų Sąjunga neatsisakys šios gėdingos praktikos. Nurodomi keturi konkretūs pavyzdžiai tokių kankinių sovietų psichiatrinėse ligoninėse — Vladimiras Bukovskis, gen. Piotras Grigorenko, poetai Jurijus Galanskovas ir Natalija Gorvanevskaja. Visi jie psichiatrinėse ligoninėse buvo uždaryti dėl politinės veiklos.

Savotišką sensaciją spaudos puslapiuose sukėlė premjero P. E. Trudeau mimika federacinio parlamento diskusijose. Kai vienas konservatorių partijos narys pakartotinai bandė reikalauti žiemos darbų bedarbių skaičiui sumažinti, P. E. Trudeau lūpomis suformavo žodį, kurio betgi garsiai neištarė. Opozicijos teigimu, tai buvęs nešvankus žodis, priklausąs keiksmažodžių grupei. Pats P. E. Trudeau žurnalistams aiškinosi, kad jo lūpos tepareiškė "fuddle-duddle". Bedarbių skaičius sausio mėnesį padidėjo 130.000 ir jau pasiekė 668.000. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė sekančių metų biudžeto išlaidas nutarė padidinti $1.003.700.000 iki rekordinės $14.352.200.000 sumos. Tikimasi, jog šis beveik 8% papildas bus paskata Kanados ekonomijai ir sumažins nedarbą. Naujojo biudžeto planus ruošia finansų ministeris E. Benson.

Kanados Piliečių Federacijos pirm. Casimir Stanczykowski paskelbė Vankuveryje, kad ši organizacija planuoja įsteigti etninių grupių muzėjų Otavoje. Sumanymo įgyvendinimas pareikalaus $2-4 milijonų. Muzėjuje bus sutelkti vokiečių, ukrainiečių, lenkų bei kitų etninių grupių dokumentai, raštai, meno kūriniai.

Montrealio teisėjas R. Ouimet dėl įrodymų stokos atmetė prokuroru pateiktą penkių Kvebeko Išlaisvinimo Fronto narių kaltinimą, esą jie rengė slaptą sukilimą prieš valdžia. Tie penki yra adv. R. Lemieux, unijų vadas M. Chartrand, žurnalistas J.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

VILTIES TAIKAI ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE TEIKIA EGIPTO PREZ. A. Sadato netikėtos nuolaidos, kuriomis jis gerokai pralenkė velionį G. A. Nasserį. Prez. A. Sadatas sutinka pasirašyti taikos sutartį su Izraeliu, jeigu Izraelio premjerė G. Meir sutiks atitraukti kariuomenę iš visų paskutiniojo karo metu užimtų arabų žemių. Tai reiškia, kad prez. A. Sadatas oficialiai atsisako 1967 m. Chartumo konferencijoje padaryto arabų vadų nutarimo nepripažinti Izraelio, nepradėti jokių derybų ir nepasirašyti taikos sutarties. Prez. A. Sadatas užėmė labai pavojingą politinę liniją, kuri gali užbaigti jo karjerą, jeigu panašių nuolaidų nepadarys Izraelis. Tokiu atveju prieš prez. A. Sadatą gali sukilti jaunieji Egipto karininkai, galutinį viso klausimo sprendimą matantys tik karinėse priemonėse, pergalėje prieš Izraelį, nors iš tikrųjų Egipto kariuomenė yra persilpna laimėti karą. Karinė diktatūra Egipte atidėtų neribotam laikui taikos įgyvendinimą Artimuosiuose Rytuose. Be abejonės, šis faktas yra gerai žinomas Izraelio vyriausybei, kuri pirmiausia nori pasirašyti taikos sutartį ir tik po to kalbėti apie savo kariuomenės atitraukimą iš okupuotų sričių. Prez. A. Sadatui buvo pasiūlytos tiesioginės derybos, nors joms jis nėra davęs oficialaus pritarimo. Izraelis, atrodo, sutiktų grąžinti Egiptui Sinajaus pusiasalį, bet norėtų pasilaikyti Gazos juostą ir Sharm el-Sheik tvirtovę, saugojančią įplaukimą į Akabos įlanką. Kadangi Egiptas jau yra sutikęs minėtosios tvirtovės priežiūrą pavesti Jungtinių Tautų kariuomenei, pagrindine kliūtimi lieka Gazos juosta. Negalima užmiršti ir Izraelio užimtų Jordanijos bei Sirijos žemių, nors jos tiesiogiai neliečia Egipto. Taikos derybose Egipto prez. A. Sadatas tikriausiai negalės užmiršti ir kitų arabų kraštų interesų, jeigu jis nori pretenduoti į visų arabų vadus.

PARTIJOS KAPITULIACIJA

Nuolatiniai neramumai Lenkijos miestuose privertė lenkų kompartijos vadovybę atšaukti prieš Kalėdas paskelbtą maisto gaminių pabranginimą. Šį nutarimą pranešė per televiziją premjeras P. Jaroszewicz. Mažiau uždirbantiems darbininkams paskirtos pašalpos paliekamos, tačiau algų neįmanoma padidinti, nors ir buvo gauta Sovietų Sąjungos finansinė parama. Algų padidinimo net 25% reikalavo Lodzėje streikuoti pradėję tekstilės pramonės darbininkai, kurių didžioji dalis yra moterys. Dėl naujų neramumų iš pareigų pasitraukė du buvusieji W. Gomulkos šalininkai — Lodzės kompartijos sekr. J. Spychalski ir Krokuvos kompartijos sekr. C. Domagala. Vyriausybės laikraštis "Życie Warszawy" ilgokame vedamajame aiškina skaitytojams, kad maisto gaminių pabranginimo atšaukimas nuo š. m. kovo 1 d. yra paskutinis kompartijos žingsnis nuolaidų kryptimi. Betkokios tolimesnės nuolaidos sugriautų finansinių atsargų neturinčią krašto ekonomiją.

DEMONSTRACIJOS KINIJOJ

P. Vietnamo kariuomenės įsiveržimą į pietinį Laosą ir komunistų Ho Chi Minh tiekimo kelio atkirtimą kiniečių kompartija sutiko masinėmis demonstracijomis Pekinge bei kituose Kinijos miestuose. Nešami plakatai smerkė "amerikietiškąjį imperializmą", o laikraščių vedamieji grasino tiesioginiu Kinijos įsikišimu, kuris greičiausiai ribosis tik propagandiniais šūkiais. Prez. R. Niksonas spaudos konferencijoje įspėjo Š. Vietnamą nepradėti puolimo per demilitarizuotą liniją į P. Vietnamą. JAV aviacija tada panaudotų visą savo galią prieš Š. Vietnamą. Širdies smūgį turėjęs Kambodijos premjeras L. Nol gydosi Honolulu ligoninėje. Jo sveikata gerėjanti greičiau, negu buvo galima tikėtis tokio rimto susirgimo atveju.

BERLYNO PROBLEMA

V. Vokietijos kanclerio W. Brandto vadovaujami socialdemokratai padarė reikšmingą nuolaidą V. Berlyno klausimu, kurią Sovietų Sąjungos ambasadoriui jau perdavė bendrame posėdyje Prancūzijos, JAV ir Britanijos vyriausybės. Oficialus tekstas dar nėra paskelbtas, bet iš prasitarimų spaudoje matyti, kad V. Vokietija sutinka atsisakyti konstituciniu ryšių su V. Berlynu, jeigu Maskva sutiktų pripažinti kultūrinius bei ekonominius ryšius ir garantuoti nevaržomą susisiekimą. Lig šiol V. Vokietija V. Berlyną laikė vienuoliktu savo federacijos kraštu. Čia bundestagas (V. Vokietijos parlamentas) rinkdavo prezidentą, vykdavo politinių partijų suvažiavimai. Dabargi visa politinė veikla iš V. Berlyno bus išjungta. Tai, žinoma, yra labai didelė nuolaida Sovietų Sąjungai, nes ja atsisakoma politinių teisių į V. Berlyną, kuris taps savotiška trečiąja Vokietija. Paliekamus kultūrinius ir ekonominius ryšius visada bus lengviau nutraukti nei politinius, kurių atsisakė pats kancleris W. Brandt, norėdamas ratifikuoti su Maskva ir Varšuva pasirašytas sutartis. Už jas jis atidavė Lenkijai turėtas žemes į rytus nuo Oderio ir Neissės upių, V. Berlyno teritorinę priklausomybę prie V. Vokietijos, o pats negavo nieko, išskyrus abejotinos vertės sutartis.

PABRANGS NAFTA

Vakarų pasaulio naftos perdirbimo bendrovės Teherane įvykusioj konferencijoj pasirašė naują sutartį su Saudi Arabija, Iraku, Iranu, Kuwaitu, Abu Dhabiu ir Kataru. Jos sutiko sekančių 5 metų laikotarpyje šiems kraštams duoti papildomą $11 bilijonų sumą už naftą. Beveik pusė šios naftos tenka Vakarų Europai, o Japonijoj ji sudaro net 92% visų naftos gaminių. Naftos pabrangimas gerokai padidins susisiekimo ir sunkiosios pramonės išlaidas V. Europoje ir Japonijoje.

PAVĖLUOTAS KARINGUMAS

B. Musolinio laikais ir II D. karo metais italai išgarsėjo kaip labiausiai nevykę kariai pasaulyje. Dabargi visus verčia stebėtis staiga nubudęs pavėluotas italų karingumas Kalabrijoje. Šios provincijos sostinė centrinė vyriausybė Romoje norėjo padaryti ne 170.000 gyventojų turintį Reggio miestą, bet dvigubai mažesnį Catanzaro. Jau keletą mėnesių vyksta nuolatiniai Reggio gyventojų susikirtimai su policija ir kariuomene dėl pažeistos "garbės". Premjeras E. Colombo buvo priverstas pasiūlyti kompromisą: Kalabrijos 40 atstovų parlamentas posėdžiaus Reggio mieste, o vykdomoji valdžia bus sutelkta Catanzare. Tačiau ir su tokiu kompromisu nenori sutikti karingieji Reggio gyventojai — jų barikadas vis dar turi griauti kariai ir policininkai.

NAUJAS PLANAS

Kremlius devintą kartą Sovietų Sąjungos istorijoje paskelbė naująjį penkerių metų planą, kuris iš tikrųjų jau yra pradėtas vykdyti nuo š.m. sausio 1 d., nors jo dar nėra patvirtinęs Maskvoj kovo 30 d. rengiamas kompartijos suvažiavimas. Naujajame plane gyventojams žadama daugiau kasdieninių reikmenų, automobilių, pagrindinį dėmesį skiriant ne sunkiajai, bet lengvajai pramonei. Kad neįvyktų lenkiško stiliaus neramumų pačioje Sovietų Sąjungoje, žadama palikti tas pačias kainas ir net trečdaliu padidinti uždarbius. Sovietų spauda paskelbė propagandinį karą sionistams. Priežastis — Briuselyje vasario 23-25 d.d. rengiamas pasaulinis žydų kongresas, darbotvarkėn įtraukęs žydų persekiojimą Sovietų Sąjungoje. Kremlius netgi pasiuntė oficialų raštą Belgijos vyriausybei, reikalaudamas neleisti žydams susirinkti Briuselyje, kur jie, girdi, tik bandys šmeižti Sovietų Sąjungą. Į propagandinį kompartijos triukšmą sovietų žydai reaguoja naujomis peticiomis. Užsienio žurnalistam ir diplomatam pvz. buvo įteiktas beveik dviejų šimtų Rygos, Vilniaus, Kauno bei kitų miestų žydų raštas kompartijai. Jie reikalauja sustabdyti norinčių išvykti Izraelin žydų persekiojimą.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Popiežius Paulius VI,** kalbėdamas Paaukojimo šventės proga visiems priminė, kad būtina žmogui pripažinti virš savęs Dievo galybę. Tai ypač esą svarbu dabar, kai Dievo paneigimas yra laikomas modernaus žmogaus subrendimo ženklu. Tai neišmintingas ir tuo pačiu nežmoniškas veiksmas, nes užmerkia akis visatos neišaiškinamoms priežastims. Kita proga popiežius priminė prancūzų televizijos žiūrovams, kaip negimusio kūdikio žudymas, taip ir eutanazija — paliegėlių žudymas yra žmogžudystė. Kiekvienas žingsnis ta linkme esąs atsižadėjimas to, kas mumyse yra brangiausio, būtent, gyvenimo. Pastarasis esąs trapus bei trumpas, tačiau yra kertinis civilizacijos akmuo. Kitu atveju, pradėdamas naujuosius jungtuvių apeliacinio teismo darbo metus, Paulius VI pabrėžė, kad jo paties ir vyskupų autoritetas nesiremia tikinčiaisiais, o Dievu ir todėl galutinis sprendimas negalįs remtis vien daugumos nuomone. Tiesa, to autoriteto pagrindinis bruožas esąs tarnavimas tikintiesiems, tačiau tarnavimo sąvokos pabrėžimas autoriteto sumenkinimo sąskaiton gali turėti žalingų pasekmių.

★ **Naujai paruoštasis** Credo — tikėjimo išpažinimo vertimas į prancūzų kalbą susilaukė protesto iš 5 žymių prancūzų teologų, Vatikano teologinės komisijos narių: kun. Louis Bouyer, kun. Yves Congar, OP, kun. Henri de Lubac, SJ, kun. Andre Feuillet ir kun. Joseph-Marie LeGuillou. Laiške Prancūzijos vyskupams jie skatina neleisti pakeisti žodžių "katalikiška Bendrija" į "visuotinę Bendriją", nes tai tikintiesiems sudarytų įspūdį, kad nebeišpažįstama viena Kristaus įsteigtoji Bendrija, kurioje visi krikščionys turi būti vienijami tikėjimo, autentiškų sakramentų bei ištikimybės teisėtiems savo ganytojams. Esą būtų pripažįstama tik kažkokia neaiški ir nematoma Bendrija, kurioje visi krikščionys tėra dvasinėje vienybėje, nežiūrint visų savo susiskaldymų. Iki šiol Prancūzijoje katalikai, ortodoksai ir protestantai turėjo skirtingus tikėjimo išpažinimo vertimus, kurių suvienodinimui 1969 m. buvo įsteigta bendra 9 narių komisija, atstovaujanti Belgijos, Kanados, Prancūzijos ir Šveicarijos prancūziškai kalbantiems krikščionims. Kritikuojamasis vertimas buvo šios komisijos darbo vaisius.

★ **Katalikų ir liuteronų** pokalbiai apie Evangeliją ir Bendriją krikščionių vienybės rėmuose vyksta šiomis dienomis Maltoje. Tai jau trečiasis tokio pobūdžio katalikų pokalbis. Ankstesnieji du buvo su anglikonais ir metodistais.

★ **Apie 1000 JAV baptistų ir katalikų** atstovų turėjo bendrus 3 dienas trukusius pokalbius atpirkimo ir krikščioniškosios atsakomybės klausimais. Abeji sutiko, kad tikras tikėjimas turi vesti žmogų į rūpestį kitais žmonėmis ir kad žmogaus išgelbėjimas nėra automatiškas jo tikėjimo padaras — priklauso ir nuo asmens pastangų.

★ **Kard. Paul Yu-Pin,** buvęs komunistinėj Kinijoj esančio Nanking miesto arkivyskupas, dabar gyvenąs Taiwano saloje, atšventė kinietiškus Naujuosius Metus pagal senuosius kiniečių papročius, kurie iki šiol buvo draudžiami Kinijos katalikams kaip pagoniški. Apsivilkęs ilgu drabužiu, prie degančiom žvakėm bei smilkalais apkrauto stalelio jis aukojo vaisius, duoną ir vyną dangaus ir savo prosenelių garbei. Šis paprotys siekia tūkstančius metų. Kardinolas jį atgaivino, norėdamas pabrėžti tautines kiniečių vertybes.

★ **Kun. Francois Houtart,** Liuveno universiteto socialinių bei religinių studijų instituto direktorius, pareiškė, kad paskutinių aštuonių metų laikotarpyje 14,000 kunigų įteikė Vatikanui prašymus atleisti nuo kunigiškų įsipareigojimų. Daugiausia tokių prašymų susilaukta iš 30—45 m. amžiaus grupės kunigų. Vien praėjusiais metais tokių prašymų Vatikanas gavo 3.800. Be to, jis pridūrė, kad, patikimu apskaičiavimu, tų pastarųjų aštuonerių metų laikotarpyje apie 25.000 kunigų metė kunigystę ir nesirūpino gauti Vatikano atleidimo nuo savo įsipareigojimų.

★ **Cyril Axelrod,** 28 m., kurčias ir nebylys pamaldžių žydų sūnus, tapo kataliku ir buvo išventintas kunigu Pietų Afrikoje. Į katalikų tikėjimą jį atvedęs domėjimasis šv. Tomo Akviniečio veikalu "Summa Theologica".

★ **Kardinolas Antonio Bacci,** žinomas lotynistas, mirė Romoje sulaukęs 85 m. amžiaus. Jis kardinolu buvo paskelbtas 1960 m. ir išgarsėjo lotynų kalbos propagavimu Katalikų Bendrijos gyvenime. Dabar kardinolų kolegija sumažėjo iki 125 narių.

★ **Sparčiai steigiasi** naujos religinės bendruomenės už teisinių katalikų ir protestantų Bendrijų rėmų. Tai pasekmė nepasitenkinimo griežtai organizuotais vienuolynais ir noro toliau tęsti bendrą dvasinį gyvenimą laisvoje atmosferoje. Šiuo metu oficialiai yra žinomi 62 tokie vienetai. Vienus jų sudaro netekėjusios moterys, kitus — nevedę vyrai, o trečius — vedusiųjų poros, kurioms dažniausiai vadovauja dabar vedę buvę kunigai ar seselės. Vieni gyvena bendruose namuose, dalinasi pinigais, uždirbamais kiekvieno paskiroje profesijoje, o kiti — paskirai, bet dažnai renkasi bendrai maldai ir įvairiems bendriems planams svarstyti, kuriuos vykdo laisvu nuo savo tiesioginio darbo metu. Nors šie vienetai doktrininių problemų su savo Bendrijomis neturi, tačiau finansiškai jie Bendrijoms sudaro problemą, nes, pavyzdžiui, anksčiau vienuoliai dirbdavo įvairiose katalikų institucijose už nedidelį atlyginimą, o dabar tokių vienetų nariams reikia mokėti augštas algas. Katalikiškosios grupės sako, kad jų steigimosi akstinu buvęs II Vatikano santarybos bei popiežiaus skatinimas daugiau dėmesio kreipti į kasdienines žmonių problemas.

Kun. J. Stš.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

KINIJOS IR SOVIETŲ SĄJUNGOS VARŽYBOS (8)

GEDIMINAS GALVA

Posūkis atoslūgio linkme

Prancūzų rašytojas, fizikas ir filosofas B. Paskalis XVII a. puoselėjo viltį: Kinija sutemose, bet ten yra šviesa; ieškokite jos. Deja, jo viltis nepasiteisino. Ten šviesos nerasta. Kiniečiai pasižymėjo ne šviesa, bet nepaprastu gyventojų prieaugliu. Gyventojų skaičius, apytikriais duomenimis, pasiekė 750 mil. ir tris kartus prašoko sovietų gyventojų skaičių. Po revoliucijos partinė propaganda ir kariniai pratimai nustelbė švietimą bei specialistų paruošimą. Partiniai tikslai įspraudė naująją kartą į rėmus, kurie vargu gali patarnauti Kinijos siekimams. Tada ūkinis atsilikimas, "kultūrinės revoliucijos" metu švietimo apgriovimas ir menkas karinis pasiruošimas vertė kiniečius kalbėti apie įtampos mažinimą.

Derybų ieškant

Sovietai, remdamiesi jėga, siūlė pradėti pasitarimus dėl sienos, kuri, kiniečių teigimu, buvusi rusų nuo 1964 m. iki 1970 m. pažeista beveik 5.000 kartų. Iš antros pusės, sovietai nesileido į kalbas apie žemių perleidimą Kinijai ir skelbė: mes kovosime už kiekvieną tėvynės žemės pėdą!

1969 m. sovietai pakartotinai siūlė pagerinti santykius. A. Kosyginas pasiūlė balandžio mėn. nutiesti tiesioginę telefono liniją Maskva — Pekingas, bet Lin Piao atkirto: susižinojimo linija nereikalinga, nes santykius galima palaikyti diplomatiniu būdu. Sovietų min. pirmininkas skrido rugsėjo 11 d. į Pekingą siūlyti pradėti derybas. Spalio 20 d. sovietų užsienio reikalų ministerio pavaduotojo Vasilij V. Kuznecovo vadovaujama delegacija nuvyko į Pekingą vesti derybų. Tuo metu Kinija, norėdama parodyti savo galybę, surengė 200 mil. pagalbinės milicijos dalinių pratimus.

Besiderant ir besibarant

1970 m. Kinijos—Sovietų Sąjungos santykiai pagerėjo, bet svarbiausios nesutarimo priežastys dar nepašalintos. Protarpiais abiejų šalių spauda vėl pasikeičia puolimais ir atkirčiais. Derybos, net metams praslinkus, vis dar nebaigtos. Kodėl?

Šalys neskelbia žinių apie derybų eigą, todėl tenka remtis prielaidomis. Pirmoji prielaida: sovietai padarė Kinijai šalutinių nuolaidų, kurios kiniečių nepatenkina. Antroji prielaida — derybos įstrigo bandant tiksliai aptarti nesvarbius klausimus. Vokiečiai pramonininkai tiesiog stebėjosi ir net piktinosi sovietų reikalavimu prekybos sutartyje aptarti net nereikšmingiausius menkniekius. Kiniečiai gi yra dar reiklesni ir įtartingesni už rusus.

Brežnevo pareiškimas

Abiejų kraštų vadovai liovėsi atvirai puolę ir niekinę vieni kitus. Kiniečiai dažniausiai rusų visai neminėjo, o rusai protarpiais pasitenkino vilties pareiškimu, kad santykiai pagerėsią.

Sovietų komunistų partijos pirmasis sekretorius L. Brežnevas rugpjūčio 28 d. Alma Atoje tekalbėjo apie šalių interesų derinimą:

Mūsų politika santykių su Kinija klausimu visiškai aiški ... Mes gerai suprantame, kad Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies respublikos santykių sunormalėjimas atitinka abiejų mūsų šalių, pasaulinės socializmo sistemos ir revoliucinio, išsivaduojamojo visų engiamųjų tautų sąjūdžio interesus, visuotinės taikos stiprinimo interesus.

Mes neatsižadėsime savo Tėvynės nacionalinių interesų ir tarybinės liaudies saugumo interesų. Mes ir ateityje be atvangos kovosime dėl socialistinių šalių ir pasaulinio komunistinio judėjimo sutelkimo nepajudinamu marksizmo - leninizmo pagrindu. Pagal šią principinę liniją TSKP Centro Komitetas ir Tarybų Sąjungos vyriausybė ketina visomis priemonėmis ne tik normalizuoti valstybinius santykius tarp TSRS ir KLR, bet ir atkurti gerų kaimynų santykius ir draugystę tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos tautų, suvienyti jų pastangas kovoje prieš imperializmą ir reakciją.

Šiuo metu, kaip jūs žinot, Pekinge tebevyksta TSRS ir KLR vyriausybių delegacijų derybos dėl svarbių abiejų šalių savitarpio santykių problemų. Derybos vyksta lėtai, bet mes neprarandame vilties, esame ir būsime konstruktyvūs bei kantrūs, stengdamiesi rasti savitarpiškai priimtiną svarstomų klausimų sprendimą. Norėtume tikėtis, kad ir Kinija atsakys tuo pačiu, kadangi sėkmingas derybų užbaigimas atitiktų, kaip mes manome, Kinijos interesus ne mažiau, kaip TSR interesus.

Vėžlio greitumu

Kinijos ir Sovietų Sąjungos santykiai grindžiami ne idėjiniu ar politiniu bendravimu, bet šalių interesais, t. y. jų tautinės politikos derinimu. Tik šiais klausimais susitarus, kalbėtojas svajoja apie šalių įprastinius ar gerus santykius ir kovą "prieš imperializmą". Trečioji pastaba pati reikšmingiausia : "derybos vyksta lėtai".

Į Kinijos respublikos 21 metų sukakties paminėjimą 1970 m. spalio 1 d. sovietai nesiuntė svarbesnių asmenų. Jie pasitenkino raštu, kuriame išreikšta viltis, kad pavyks atstatyti įprastinius santykius su Kinija.

Lapkričio 6 d. sovietų 53 revoliucijos metinių paminėjime politinio biuro narys M. A. Suslovas tik prabėgomis paminėjo sunkią derybų eigą. Lapkričio 7 d. "Pravdoje" užtinkamas Kinijos vyriausybės pareiškimas, kad nuomonių skirtumas nesanti kliūtis įprastiniams valstybių santykiams palaikyti.

Pasikeitimas ambasadoriais

Paminėtini du svarbesni įvykiai: ambasadorių paskyrimas ir prekybobs sutarties pasirašymas. 1967 m. abi šalys atšaukė ambasadorius. Ambasadų tarnautojai atliko tik eilinius pašininko reikalus. Sovietai 1970 m. spalio 10 d. paskyrė V. S. Tolstikovą ambasadorium Pekinge. Tolstikovas buvo Leningrado srities komunistų partijos sekretorium, centro komiteto nariu ir pastaruoju metu politinio biuro kandidatu. Jis yra griežtosios linkmės šalininkas. Šiuo metu tik spėliojama apie jo įgaliojimus įvairiems klausimams svarstyti.

Kinija lapkričio 22 d. paskyrė Liu Hsin Čuan ambasadorium Maskvoje. Jis buvo užsienio reikalų ministerio pavaduotoju, "kultūrinės revoliucijos" metu susilaukęs puolimų. Spaudos atstovams skirtame vardyne jo pavardė įrašyta paskutinėje vietoje.

Kinijos — Sovietų Sąjungos prekybos santykiai visai sunyko. 1950 m. užsienio prekybos apyvarta siekė 2 bil. dol., 1969 m. tik 61 mil. dol. Ar lapkričio pabaigoje pasirašyta prekybos sutartis plačiau pravers duris kraštų užsienio prekybai, tebėra neaišku.

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVĖNAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Ryšiai su Daugpiliu

Laisvės kovotojai turėjo žinių, kad Daugpilyje esą galima gauti ginklų. Kaikas iš jų ieškojo su Daugpiliu tokio ryšio, bet dar 1941 m. nei lapkričio, nei gruodžio mėnesiais neturėjo, nes Baltinio (slapyvardė) pirkimai buvo visai savarankiški, ir jis liko nuošalyje nuo Laisvės kovotojų.

Mjr. Puodžius irgi ieškojo ryšių su Daugpiliu, nes buvo gavęs iš savo krašto visai patikimą žinią, kad Raistiniškių sentikių popas įsakė savo parapijiečiams sunešti visus aukso žiedus. Surinktas brangenybes nusivežė į Latviją ir įteikė Rygoje gen. komisarui H. Lohsei ar jo patikėtiniams, kad neleistų lietuviams skriausti rusų; kitą dalį įteikė kažkokiam vokiečiui ir parsivežė ginklų. Tą jis man kartą susirūpinęs papasakojo, o aš stengiausi tai patikrinti kitais keliais — per Zarasus ir Degučius; netikėtai tai patvirtino man Mužniekas, kuris tai sužinojo per latviuką, dirbusį karo grobio sandėliuose. Jis papasakojo, kaip tas augšto ūgio popas atrodė; kartu buvusi ir popo duktė. Vėliau paaiškėjo, kad ginklų įsigyja ir zarisiškiai rusai, kurie dirba Todt organizacijos daliniuose.

Į Rygą

Lapkričio gale pavyko gauti leidimas į Obelius, nes reikėjo būtinai maisto parsivežti, o giminėms nugabenti muilo akmens. LF turėjo savo sumanymų ir prašė sustoti Daugpilyje; priedo įdėjo pupelių kavos. Latviai į pupelių kavą buvo daugiau įpratę nei mes, todėl už ją buvo galima šis tas laimėti.

Sustojau Gryvoje. Susisiekiau su alūkštiškiais. Daugpilyje suradau savo seniai pažįstamą latvį mokytoją, kuris rūpinosi burti saviškius. Man jis parūpino jau kaip alūkštiškiui leidimą traukiniu į Rygą. Sustojau jo šeimoje iki ryto. Po vakarienės užėjo vienas latvis kapitonas. Šiuo metu naujos rūšies prekybininkas. Latvis mokytojas mane supažindino su juo, bet mano pavardę pasakė gana vokišką ir pristatė kaip latvį iš Vilniaus, todėl aš ir leišiuojąs (sunkiausia man buvo su tais latvių prielinksniais — nevisada juos pataikydavau).

Prekybinės diskusijos

Pokalbis Daugpilyje buvo labai įdomus. Sužinojau, kad kapitono sesuo dirba Rygoje pas vokiečių komisarą Lohse, o pats kapitonas verčiasi prekyba, esąs urmininkas. Jis siūlė man pirkti vagoną cukraus, kurį galįs pristatyti į Vilnių, taip pat batų ir medžiagų. Jis stebėjosi, kad Vilniuje auksu prekiauja lenkai, bet nelietuviai. Truputį pasišaipė, kad lietuviai sunaikino apie 100.000 žydų, bet negavo jų aukso ir svetimos valiutos. Aš jam priminiau Ostlando potvarkį, kuriuo žydai išimti iš savivaldų ir yra tiesioginėje Reicho globoje, todėl suprantama, kad jų turtą perėmė vokiečiai, o jų sunaikinimas taip pat nepriklauso mums. Mes neturėjome nei pogromų, nei kitų nesusipratimų nepriklausomos Lietuvos laikais, o jų sunaikinimas išsivystė jau komisarams valdant. Mokytojo žmona tokiu mano griežtu atsakymu gerokai susirūpino. Sunerimo ir šeimininkas. Mūsų kalba vėl nukrypo į visokias prekes. Kapitonas pasigyrė pažįstąs kelis Vilniaus ir Kauno spekuliantus, kuriais aš tikrai nesižavėjau. Toliau jis kalbėjo ir apie du lietuvius karininkus; vienam jis pardavęs labai reikalingų prekių. Supratau, kad zarasiškiui, kažkokiam majorui. Prekes jis pasiėmęs iš vieno Kuršo (buv. Paupinės vls.) ūkio Aš tariamai nesupratau ir pasisakiau, kad diržais neprekiauju, nes jį rimtai įtariau esant vokiečių agentu. Tik vėliau paaiškėjo, kad jis buvo tikras spekuliantas ir prekiavo įvairiomis prekėmis. 1942 m. pavasari jis mums pardavė nemažą kiekį ir ginklų. Mokytojo žmona susigriebė ir ėmė šalinti visas įtampas. Ji atnešė ir parodė ką šiandien iš to svečio pirkusi vaikams ir sau. Ji, patyrusi Vilniaus kojinių apytikres kainas, manė, kad aš turėčiau saviškiams šiek tiek jų nuvežti.

Kapitono bute

Palikome mokytoją pas vaikus, o mes nuėjome į šio prekybininko butą, paverstą tiesiog sandėliu. Moteriškė, patyrusi, kad galiu skirti tam tikrą pinigų sumą, siūlė paimti mergaitėms dovanų į Rygą, nes kai išvežė jų tėvus, tai tų moteriškų smulkmenų joms visoms trūksta. Ji parinko drabužių Birutei, Mirgai, Irmai ir Zentai. Tuo būdu padarė mane savotišku moterų drabužių pirkliu, kuris turi nuvežti seseriai ir giminaitėms kalėdinių dovanų. Į savotišką balą puolęs, sutikau su jos gudrumu.

Dovanos

Kai grįžome jau draudžiamu metu, ji mane ramino. Esą Irmai reikia sudėti atskirai. Ant siuntinėlio ji užrašė ir liepė pasakyti, kad tai iš Metos. Man, vyrui, tada visai buvo svetimi tų moteriškų drabužių rūpesčiai. Aš visai nenujaučiau tada, kiek visam ketvirtukui bus džiaugsmo. Pasirodė, Meta iš sesers buvo sužinojusi Irmos dalį paslapčių, todėl ir laikė ją mana mergaite; visas jas buvo pažinojusi dar Daugpilio gimnazistės. Mokytojas mane ramino, kad tas kapitonas geras vyras, bet jų slaptasis būrelis juo nepasitiki, laiko jį tik dideliu spekuliantu, galbūt ir vokiečių talkininku, nors nepriklausomybės laikais į jį kaikas žiūrėjęs kaip didelį anglų simpatiką, nes dirbo intendantūroje ir važinėjo į Angliją.

Kapitonas nepatikimas

Karlis visados buvo labai kritiškas. Jis gana nepalankiai vertino tą mano atsitiktinai sutiktą kapitoną, nors ir laikė jį esant anglų senu šnipu Rygoje. Taip pat labai džiaugėsi Metos gudrumu, laimingai radusiu būdą nusikratyti kapitonu. Jis lengvai šaipėsi ir iš Irmos, kuri taip pat nelauktai gavo iš manęs praktiškų dovanų. Irma Karlio buvo įtraukta į patikimų latvių ratelį Rygoje ir kartais panaudojama kaip ryšininkė su Daugpiliu. Jos sesuo (kitos motinos) Zenta Karliui nepatiko, nes ji ilgai gyveno pas senelius, pastorių su žmona, buvo provokiškai nuteikta: namuose jos seneliai kalbėjosi vokiškai, o I pasaulinio karo metu buvo visai prisišlieję prie vokiečių, net ir savo žentą palenkę. Zentos tėvas atsitiesė, kai likęs našliu vedė Irmos motiną, tikrą latvę. Birutė ir Mirgą Karlis paliko nuošalyje, nes dar nenumatė plėsti veiklos, o tik sudaryti atskirus mažus branduolius.

(Bus daugiau)

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIŲSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems mūsų draugams, kaimynams ir giminėms už gražias gėles, užuojautas ir šv. Mišias. Taip pat — visiems dalyvavusiems laidotuvėse mūsų brangaus vyro ir tėvelio Kosto Connie Pran-Pranevičiaus. Visiems, kokiu nors būdu pareiškusiems mums užuojautą, nuoširdus ačiū.

Emilija ir Irena Pran

A † A
Kazimierui Jurkūnui

mirus, žmoną JADVYGĄ, dukrą IRENĄ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia —

O. Mitalienė *A. K. Rūkai*

P. L. Bigauskai

A † A
Vladui Gutauskui

staiga mirus, jo žmonai CECILIJAI, dukrai MARYTEI, sūnums — PRANUKUI, JONUKUI ir OMERUI su šeima reiškiu nuoširdžią užuojautą —

P. Lingė

A † A
Vladui Gutauskui

staiga mirus, jo žmonai CECILIJAI, dukrai MARYTEI, sūnums — PRANUKUI, JONUKUI ir OMERUI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia —

B. Petrauskas

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Berlyno daina be galo

J. KAIRYS

Nuo zonų sudarymo po karo V. Berlyno reikalai vis komplikuojasi. Dažnai apie juos kalbama, bet jie eina vis blogyn. R. Berlynas apsitvėrė nuo V. Berlyno (ir visa R. Vokietija nuo V. Vokietijos) taip stipriai, kad apie laisvą susisiekimą tarp abiejų miesto dalių negali būti jokios kalbos. O jei kas bando iš R. Berlyno ar iš R. Vokietijos pasprukti į V. Berlyną ar V. Vokietiją, tai užeina ant minų pasienyje, patenka į įelektrintas spygliuotas vielas, kuriomis aptvertas pasienis, į krušą sargybinių kulkų ir pan. Laisvas susisiekimas tarp abiejų Berlyno miesto dalių bei abiejų Vokietijų yra beveik neįmanomas, ypač jaunimui bei šiaip darbingo amžiaus asmenims. Gi vykstantiems nelegaliai iš R. Berlyno į V. Berlyną bei iš R. Vokietijos į V. Vokiettiją tenka rizikuoti gyvybe.

Nuolatiniai trukdymai

Eismo trukdymai taikomi asmenims ir transportui, pirmoje eilėje V. Berlyno ir V. Vokietijos politikams. Sausuma jie nepraleidžiami per sovietinę zoną.

Trukdymų tikslas — išstumti Bonną su jos pareigūnais iš V. Berlyno bei neleisti jiems kištis į šios miesto dalies reikalus. Pasak R. Berlyno (ir, žinoma, Maskvos), V. Berlynas sudaro specialų statusą — trečią Vokietiją. Todėl V. Vokietijos atstovų maišymasis jame pažeidžias tarptautinę teisę ir ruošias kelią naujiems konfliktams Europos širdyje.

Paskutiniu metu susisiekimas tarp V. Berlyno ir V. Vokietijos buvo trukdytas praeitų metų gruodžio pradžioje, kai V. Berlyne posėdžavo Krikščionių Demokratų Sąjungos žmonės, vėliau — socialdemokratų ir laisvųjų demokratų, pagaliau lankantis V. Berlyne respublikos prezidentui ir kancleriui. Paskutinis trukdymas truko penkias dienas. Sunkvežimai turėdavo laukti leidimo važiuoti per sovietinę zoną net 20 valandų. Nuo Stalino didžiosios blokados šis trukdymas buvo pats didžiausias.

Vakariečiai protestuoja kiekvieną kartą, bet Maskva nekreipia dėmesio į protestus. Laikydamasi minėtos tezės, jog V. Berlynas sudaro nuo V. Vokietijos nepriklausomą politinį vienetą, ji pagrasino naujais trukdymais, jei V. Vokietija nesiliaus kištis į V. Berlyną.

Siūlo tartis

Š. m. vasario 4 d. R. Vokietijos ministerių tarybos pirmininkas pasiūlė V. Berlyno senatui sudaryti sutartį, kuri įgalintų V. Berlyno gyventojus susisiekti su R. Berlynu, R. Vokietija ir net kitomis valstybėmis bei duotų jiems kitų lengvatų. Sąlyga tokiai sutarčiai sudaryti - visiška izoliacija V. Berlyno nuo V. Vokietijos. Bet šitas siūlymas neranda pritarimo nei V. Berlyne, nei V. Vokietijoje. Priėmimas jo bei susitarimas su R. Berlynu pagal aną sąlygą reikštų V. Berlyno patekimą į R. Berlyno bei Maskvos malonę.

V. Vokietijos viltys

Tokiai padėčiai esant, vyriausybė deda vis daugiau vilčių į sąjungininkų pasitarimus. Bet iki šiol jie atsimušdavo vien į Maskvos "niet". Todėl ir tolimesnių pasitarimų pasisekimas priklausys pirmoje eilėje nuo pastarosios laikysenos bei nuolaidų. Tik nelauktina, kad ji padarytų tai laisva valia. Tiesa, Kremlius yra suinteresuotas Bonnos-Maskvos sutarties ratifikavimu ir laukia, kad ji būtų ratifikuota iki š. m. kovo mėnesį įvyksiančio visos bolševikinės Rusijos komunistų partijos suvažiavimo. Brandtas betgi sieja ratifikavimą su Berlyno klausimo patenkinamu išsprendimu. Opozicija reikalauja ne tik Berlyno klausimo patenkinamo išsprendimo, bet ir žmoniškų sąlygų vokiečiams abiejose Vokietijose. Esą vokiečių tautai turi buti suteikta teisė be prievartos iš šalies spręsti savo likimą.

Opozicijos priekaištai

Opozicija priekaištauja kancleriui Brandtui, kad jis pasuka V. Vokietijos politiką į rytus, išnaudoja piktam vokiečių ir Vokietijos kaimynų taikingus nusiteikimus, kad prieš pasirašydamas sutartį su Maskva neišsprendė V. Berlyno ir abiejų Vokietijų klausimų, kad prieš pasirašydamas sutartį su Varšuva nepasitarė su kitais paliestaisiais, kad Maskvai ir Varšuvai atidavė viską, bet nieko negavo nei vokiečiams, nei Europos taikai ir t.t.

Savo laikysena Maskva sunkina kanclerio Brandto, jo vyriausybės vedamą rytų politiką. Kai praeitų metų vasarą Brandtas pasirašė su Kremlium sutartį, tikėjosi, kad V. Vokietijos atžvilgiu Maskva pradės jau rodyti nors kiek geros valios. Deja, po minėtų trukdymų susisiekti V. Berlynui su V. Vokietija ir atvirkščiai visi turėjo gerokai nusivilti. Visa tai sumažino valdančiųjų populiarumą vokiečių visuomenėje.

Iš ligšolinių faktų matyti, kad V. Berlynas gali būti ne tik izoliuotas, bet ir atskirtas nuo V. Vokietijos. Lauktoji sovietų gera valia yra nepasitvirtino.

Ta linkme jau daug kas padaryta. Pastaruoju metu pavyko Sovietų Sąjungai išspausti dar vieną esminę nuolaidą iš W. Brandto vyriausybės, būtent, oficialų pareiškimą, kad V. Berlynas konstituciniu požiūriu nėra V. Vokietijos dalis. Tokį pareiškimą patvirtino ir vakariečiai sąjungininkai, norėdami išgauti laisvą susisiekimą tarp V. Vokietijos ir V. Berlyno. Jei šis mostas patenkins rusus, V. Berlyno teisinė būklė gali gerokai pasikeisti. Iš to laukiama atoslūgio santykiuose su sovietais.

SLAPTAS RUSO RAŠTAS ROMAI

Jaudinantis sovietų persekiojamo ortodokso A. Levitino-Krasnovo laiškas popiežiui Pauliui VI

Čia pateikiama kiek sutrumpintoje formoje rusų ortodoksų teologo raštą, kuriame atsispindi dabartinė religinė būklė Sovietų Sąjungoje. Jis skirtas popiežiui Pauliui VI ir buvo pirmą kartą paskelbtas italų žurnale "Russia Christiana" 1970 m. 109 nr., "Religion in Communist Dominated Areas" 1970 m. 19—20 nr. Antraštės redakcijos.

Krikščionys ir sovietai

Mes, rusų šalyje esą krikščionys, gyvename labai skirtingose sąlygose. Mes gyvename sistemoj, susidariusioj po Spalio revoliucijos, kuri supurtė visą pasaulį prieš 50 metų. Vertinant šį režimą, reikia būti objektyviu ir sąžiningu: negalima manyti, kad sovietų sistema yra žemėn atėjęs rojus arba kad ji yra tik blogybė. Sovietų sistema yra atremta į sveikus pagrindus: panaikinimą privačios nuosavybės bei gamybos priemonių ir kartu pašalinimą turtingųjų — kapitalistų, bankininkų, pirklių, t. y. buržuazijos. Neabejotinai tai yra didelis, istorinis masių laimėjimas. Taip pat nereikia pamiršti didelių pramonės statybų, neraštingumo likvidavimo (aš pats jaunystėje daug dirbau toje srityje) ir rusų tautos didelio įnašo visai žmonijai kovoje prieš fašizmą.

Tuo pačiu laiku sovietų sistema pagimdė Stalino tironiją, Ježovo ir Berijos slaptąją policiją. Tai buvo didžiausias nusikaltimas prieš visą žmoniją. Stalino teroras neliko be pėdsakų: per 30 metų čia išsivystė biurokratų karta, pripratusi prie nekontroliuojamos jėgos, ir kartu žmonių, pripratusių pataikauti, visko bijančių. Auga nauja karta, kuri neatsimena Stalino. Dabar Rusijoje įdomiausias yra jaunimas. Jis veržlasi į kultūrą, mokslą ir įtemptai ieško gyvenimo prasmės. Šis rusų jaunimas yra geros širdies, puikus ir geros valios. Viešpatie, jiem padėk!

Šiandieninis jaunimas

Ko nori rusų jaunimas? Galima atsakyti dviem žodžiais: socialistinės demokratijos. Tai nėra vien šūkis, bet vienintelė sekančio šimtmečio realybė. Mūsų žmonės nenori kapitalizmo. Jiems tai nesuprantama. Mokytojas ilgai turi aiškinti net geriausiems mokiniams, kas yra kapitalistas, kas yra savininkas ir kuo jie skiriasi. Kas galvoja apie kapitalizmą Sovietų Sąjungoj, laikomas atsilikusiu, kaip karaliaus šalininkas Prancūzijoje ar kolonijų garbintojas Indijoje, ar norintis Šiaurės Ameriką grąžinti britų imperijai. Bet antra vertus, rusai, ypač jaunimas, nekenčia betkurių stalinizmo ir maoizmo apraiškų. Jie nori visiškos minties, mokslinių tyrimų, filosofijos ir religijos laisvės. Ekonomija be privačios nuosavybės ir visiška minties laisvė yra socialistinė demokratija.

Priešrevoliucinių laikų demokratinė literatūra mėgdavo cituoti Černiševskį, kuris sakė, kad istorija nėra Nevskio prospektas (pagrindinė Petrapilio gatvė), kad ji nesirutuliuoja laisvomis, plačiomis, lygiomis linijomis. Istorija turi viršūnes ir daubas, o Dievas nieko neduoda nemokamai — nei asmenims, nei tautoms. Dievui nereikia tautų ar žmonių, kurie yra tinginiai. Aš turiu galvoje palyginimą apie talentus, kurie glūdi krikščioniškos sociologijos pagrinduose. Rusas niekad nebuvo tingus vergas, slepiantis savo talentus nosinaitėje ir užkasantis juos į žemę. Dabar, ypač rusų jaunimas, drąsiai vykdo socialistinę demokratiją. Sąjūdis už tą demokratiją kas metai darosi stipresnis ir platesnis, geriau organizuotas ir respektuojamas. 1956 m., kai aš sugrįžau po septyneriu metų kalinimo į tą pačią mokyklą, kurioje mokiau prieš suėmimą, tikrai nebeatpažinau to jaunimo. Po Stalino mirties ir XX partijos kongreso jis subrendo, suprato gyvenimą, pamėgo laisvę ir įsidrąsino. Šis procesas augo ir didėjo kiekvienais metais. Šitas rusų tautos vidinis atsinaujinimas eina dideliais žingsniais ir artėja laikas, kai Rusija pasidarys "plačiausia pasaulio demokratija", kaip pranašavo Gorkis.

Religija praeityje ir dabar

Šitame procese religija turi specialią reikšmę. Laikotarpyje nuo Spalio revoliucijos Sovietų Sąjungoje tradicinis religingumas beveik išnyko. Jau atėjo trečia karta. Senelių karta, kuri gyveno ir vykdė revoliuciją, nebuvo abejinga religijos atžvilgiu. Jos vadovaujantys ir energingiausi atstovai įtūžusiai nekentė Ortodoksų Bendrijos, kaip svarbiausios caro valdžios palaikytojos. Ta aistringa neapykanta greitai tapo nekontroliuojamu antireliginiu fanatizmu. Aš prisimenu vieną vaizdą iš savo vaikystės. Petrapilio Krestovskio salos (dabar Kirovo) koplyčioje ant grindų buvo išmėtytos ikonos, kurių net akys išlupinėtos. Tada nė vienas kunigas nedrįso pasirodyti gatvėse, nes būtų buvęs sutiktas bjauriais keiksmais ir įžeidimais.

Patriotinio karo metu mano pusbrolis Jurgis Romanovas žuvo fronte prie Smolensko; už jį aš kasdien pasimeldžiu. Mūsų santykiai buvo sugadinti nuo pat vaikystės dėl jo aistringo religijos nekentimo. Jis dainuodavo baisias priešreligines dainuškas, kurios mane ir dabar supurto, kai aš jas prisimenu. Jis nebuvo išimtis, bet tipiškas tų dienų jaunuolis: rusiško, šviesaus veido, lininių plaukų, pilnas linksmumo bei draugiškumo.

Antroji — "tėvų" karta, kuriai ir aš priklausau, turėjo skirtingas nuotaikas religijos atžvilgiu. Mes užaugome ir gyvenome tokiame laikotarpyje, kai religija buvo nustumta giliai į pogrindį, daugelis bažnyčių uždaryta, kunigai įkalinti ir kai prieš religiją buvo kovojama grynai administraciniais būdais. Tada nebuvo galima laisvai-viešai kalbėti apie religiją, kuri labai tyliai dingo iš mūsų gyvenimo. Feodoras Dostojevskis sudarė rusų kalbai naują žodį "stučevatsia", kuris reiškė tylų dingimą, išėjimą be garso, išnykimą. Prieškariniais metais religija buvo išnykusi iš daugumos rusų žmonių galvojimo, ypač iš sovietų inteligentijos. Tik patriotinis karas užliejo galinga religine banga ištisą rusų liaudies masę. Tai įrodė, kad religijos išnykimas buvo tik įsivaizduotas, kad religinis gyvenimas buvo gyvas pogrindyje. Tačiau religinio gyvenimo mokymo uždraudimas ir neleidimas viešai tikėjimo praktikuoti padarė savo. Šita antroji porevoliucinė karta buvo keisčiausia iš betkada žemėje gyvenusių kartų. Ji nebeturėjo neapykantos religijai, bet ją ignoravo.

Trečioji porevoliucinė karta — moderni jaunuomenė užima visiškai skirtingą poziciją religiniame gyvenime. Kaip taisyklė, šitie žmonės neturi religinio išsilavinimo, nes jie buvo užauginti aiškioje priešreligineje nuotaikoje. Gal tai yra keista, bet tai turi ne tik neigiamą, bet ir teigiamą vaidmenį religijos kilime. Gera yra tai, kad modernūs jaunuoliai nežino priešrevoliuciniu ortodoksų neigiamybių, kurios sukėlė žmonėse religijos nekentimą ir prieštaravimą jai. Jie neprisimena laikų, kai religija buvo privaloma, kai Bažnyčia buvo oficiali institucija, kad ji buvo caro rėmėja. Jie neprisimena priešrevoliucinės kunigijos, to paveldimo luomo, kai buvo įšventinama daug asmenų Bažnyčios tarnybai be vidinio pašaukimo, pagal papročius ir į jų atsakingumą buvo žiūrima be jokio profesinio dėmesio. Mūsų jaunimas yra dažniausiai be religijos, su priešreliginiu nusistatymu, nes jis religijoje mato nežinojimo ir tamsumo priežastį. Visdėlto jame nėra priešreliginio tėvų turėto fanatizmo ir neapykantos, tad betkokios profesinės propagandistų pastangos Chruščiovo laikais išplėsti priešreliginį fanatizmą nuėjo niekais. Jaunųjų sielose nebėra to gilaus nenoro ką nors žinoti apie religiją. Niekas iš jų nebėra abejingas ar visai nesidomintis religija. Tai buvo labai būdinga jų tėvams. Jaunosios kartos vidutinis atstovas į religiją žvelgia su labai maišytu domėjimosi ir netikėjimo žvilgsniu. Mes čia kalbame apie šios kartos jaunuolių vidurkio atstovą. Bet vidurkio metodas nėra tikslus net ekonominėje srityje, juo labiau dvasinėje — sunku nustatyti vidurkio atstovą psichologinių kompleksų situacijoje.

(Bus daugiau)

A. Levitin-Krasnov, autorius rašto popiežiui Pauliui VI

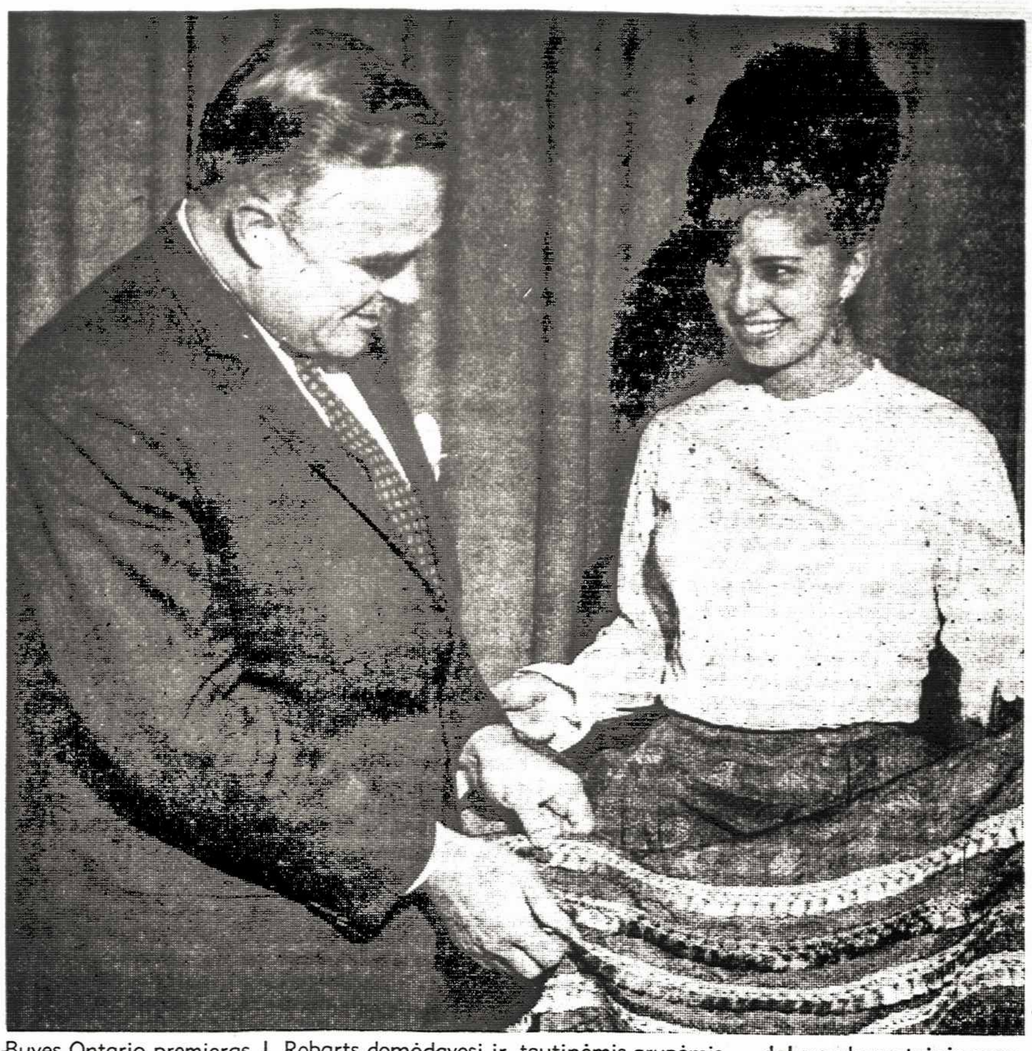

Buvęs Ontario premjeras J. Robarts domėdavosi ir tautinėmis grupėmis — dalyvaudavo etninės spaudos priėmimuose, buvo atviras jų problemoms. Prieš keletą metų jis buvo pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 šventėje Toronte. Nuotraukoje: J. Robarts susidomėjęs Miss Ethnic Press tautiniu apdaru vienoje iškilmėje parlamento rūmuose

Vokietijos teatruose ir mūsų gimnazijoj

K. BARONAS

Miunchenas — Bavarijos sostinė, tačiau ją laikau kultūrinio gyvenimo centru gal net visos V. Vokietijos. Užtenka į rankas paimti spaudą, pereiti kelias gatves, pilnas skelbimų apie simfoninius koncertus, operas, baletą, operetes, dramas, meno parodas, įvairias užsienio menininkų gastroles, kad susidarytum vaizdą ten verdančio kultūrinio gyvenimo. Salės visur perpildytos. Labai dažnai bilietai išperkami bent keletą savaičių prieš spektaklį. Turėjau laimę pamatyti "Toską". Puikūs operos rūmai, graži pasagos pavidalo salė, dažyta auksine spalva, didelis žėrandelis . . . kažkaip nepastebimai nukelia žmogų lyg į kitą pasaulį.

Solistė L. Šukytė

Techniškas "Toskos" pastatymas labai geras, tačiau solistai vokiečiai man įspūdžio nepadarė. Mūsų L. Šukytės čia laukia graži ateitis. Gaila, neteko pasikalbėti su ja nė telefonu. Kiek kartų skambinau į namus, atsiliepdavo jos motina, o buvusi hamiltonietė solistė Lilija skraidė tarp Vienos, Miuncheno, Frankfurto ir Niujorko. Visų pažįstamų vokiečių nuomonė buvo vieninga — lietuvaitės laukia graži ateitis, ji yra stipri pajėga Miuncheno operoj, labai gerai vertinama vokiečių spaudos kritikos. Teko išgirsti ir lengvo žanro dainininkę Valaitytę. Deja, iš plokštelės sunku ką nors spręsti.

"Deutsches Museum" teko matyti flamenco šokėją La Singla. Perpildyta salė, mišri publika ir net hipiai, nedekoruota scena ir patys La Singla šokėjos atliekami šokiai, daugiausia su kelnėm ir bliuze, padarė neigiamą įspūdį. Ji su savo trupe suka modernizmo keliu. Prisiminiau Barcelonoj ir Madride matytus flamenco šokius su puikiais, spalvingais ispaniškais drabužiais. Čia, "Deutches Museum" scenoj, jie buvo visiškai nublukę.

Silpnoka televizija

Dar prie kultūrinių pramogų vertėtų priskirti radiją ir televiziją. Radijo programos yra geros, bet televizija nepasiekė J. A. V. lygio. Tiesa, vakarais nėra jokių reklamų, programa eina be pertraukos, tačiau keistai atrodo užrašas televizijos aparate "Pause" su muzikos garsais, kartais net kelių minučių, ar g r a ž i ų pranešėjų programos skaitymas. Juk "Pause" kainuoja pinigą. Pvz. JAV už vieną minutę reklamos futbolo rungtynių metų mokama iki $120.000. Taip pat bereikalingai išmėtomas pinigas pranešėjoms, nes programą galima rasti kas savaitę televizijos leidinyje.

Draugai ir pinigai

Viena programa įstrigo mano atmintin — tai Friedbergo pereinamoji stovykla ir atvykstantieji vokiečiai - repatriantai. Džiaugiasi tėvai, pasiekę savo kraštą iš Sov. Sąjungos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir kitų valstybių, nors jų vaikai beveik nekalba vokiškai. Po metų laiko reporteris, atradęs tuos pačius asmenis, teiraujasi apie repatriantų nuotaikas. Jaunimo tarpe matyti ilgesys paliktų kraštų, o vienas Lenkijos vokietis, gurkšnodamas alų, korespondentui drąsiai pasakė: "Lenkijoj už mane draugas šoktų kad ir į ugnį. O čia aš turiu draugus tada, kai kišenėj yra pinigų, kai galiu jiems nupirkti alaus ir degtinės".

Vasario 16 gimnazijoj

Beveik penkias valandas nuo Miuncheno teko keliauti traukiniu į Vasario 16 gimnaziją. Pasiekęs Lampertheimą, paskambinau telefonu iš viešbučio. Atsiliepė p. Natkevičienė. Po pusvalandžio jau sėdžiu mokyt. F. Skėrio naujame automobilyje, kuris geru keliu neša mudu gimnazijon. Štai matosi pilies rūmai ir direkt. V. Natkevičius. Iki Kūčių vakarienės likusios tik kelios valandos. Gimnazijos "spiritus movens" veežioja mane po gimnazijos klases, bendrabutį. Sutikti mokiniai gražiai sveikinasi, o V. Natkevičius randa kiekvienam gražų žodį. Gimnazijos ir bendrabučio skirtumą galima palyginti su dangum ir žeme. Prisimenu Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos bendrabučius, tačiau jų nepalyginsi su Vasario 16 gimnazija. Tad pilnai suprantamas susirūpinimas naujo bendrabučio statyba, kuri be laisvojo pasaulio lietuvių paramos yra neįvykdoma. Šiam reikalui skubiai reikalinga visų mūsų finansinė parama, nes lietuviškoji dvasia šiame Vokietijos kampelyje yra labai ir labai stipri. Ją dar daugiau pajutau prie Kūčių stalo: lietuviški patiekalai, plotkelės, giesmės ir deklamacijos trumpai akimirkai nukėlė mane į Vilnių. Sveikindamas Kanados lietuvių vardu, palinkėjau tą lietuvybės židinį išlaikyti ilgus, ilgus metus.

Vyriausybės parama

Romuvoj randame ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės centrą. Beveik po aštuonerių metų sutikau teisininką J. Lukošių, pažįstamą dar iš Madrido laikų, čia einantį reikalų vedėjo pareigas. Nuoširdžiai išsikalbėjom ne tik asmeniniais reikalais, bet ir bendruomeniniais. Nusipirkęs vokiečių kalba trumpą Lietuvos istorijos vadovėlį ir gavęs už jį pakvitavimą, sužinojau, kad čia vedama labai tiksli atskaitomybė, nes kiekvienais metai Vokietijos vyriausybė LB skiria 35.000 markių (beveik 10. 000 dol.) pašalpą. Šiemet numatoma gauti net 45.000 markių. Pagalvojau, kad ir Kanados Lietuvių Bendruomenei, gavus 10.000 dol. paramą iš šio krašto vyriausybės, žymiai palengvėtų lietuviškas darbas, atpultų įvairios rinkliavos. Bet . . . tai tik graži svajonė.

Lietuviškos parapijos – kiauras maišas?

AL. GIMANTAS

Gerokai sukrėtė korespondencinė žinutė iš vienos lietuviškos parapijos gyvenimo, tarp kita ko skelbianti, kad kiekvieno parapijiečio savaitinė auka savajai bažnyčiai išlaikyti siekia vos 67 centus! Visiškai kitoje vietovėje aną sekmadienį kunigas klebonas, šiaip jau savo pamoksluose beveik niekad neliečiąs rinkliavų klausimo, pagaliau nebeiškentė ir gerą laiko dalį paskyrė aiškinimam apie parapijos materialinę būklę. Iš to pranešimo paaiškėjo: nors neturime skolų, bet parapijiečiai labai mažai aukoja savų Dievo namų išlaikymo reikalams. Aukų vidurkis tegalįs būti skaičiuojamas centais. Piniginės apyskaitos pasiekia ir vyskupo kanceliariją. Ten gali įsivyrauti nuomonė, kad lietuviai yra nepajėgūs išlaikyti savąją tautinę parapiją. Vyskupai su savo pagalbininkais čia yra labai praktiški žmonės. Statistikos duomenimis jie daugiau pasitiki nei pažadais, neparemtais konkrečiais darbais, įsipareigojimu, auka. Tad mūsų nepakankamas užsiangažavimas gali sudaryti keblumų ir nemalonumų gal net ir netolimoje ateityje, kai ateis laikas spręsti vienos ar kitos lietuvių parapijos tolimesnį likimą.

Išeitis čia gali būti tik viena. Kiekvienas mūsų turime pradėti bent kiek daugiau aukoti sekmadienių ar kitokių specialių rinkliavų metu. Iki šiol pastebėtas tautiečių šykštumas bažnyčiu išlaikymui nėra blogos valios ženklas. Ne. Tai daugiau nerūpestingumo ženklas. Tiesa, kaikas tiki, kad bažnytinės institucijos itin turtais pertekusios, nežino kur pinigus dėti ir be reikalo vis maldauja aukų ir primena tikintiesiems piniginės duoklės svarbą. Gal tai ir būtų galima bent iš dalies taikyti didelėms gyvenamos apliukos parapijoms, aptarnaujančioms t u r t i n g ų j ų sluogsnių gyvenamuosius rajonus, bet mūsų lietuviškosios bažnytėlės tikrai neįeitų į tokių kategoriją.

Visi patarnavimai, medžiaga, remontai, šviesa, kuras, tarnautojų algos — viskas brangsta ir todėl nenuostabu, kad ir lietuviškoms parapijoms vis sunkiau išsiversti be papildomų savųjų parapijiečių aukų. Visi žinome, kad dolerio vertė, sakykime, nuo 1961 m., t.y. per dešimtmetį, žymiai nukrito, o mes dar vis tokią pačią suma aukojame, nors per tą patį laiką mūsų pajamos, algos kilo su gyvenimo lygiu. Gal tai liečia vienus mažiau, kitus daugiau, bet aplamai gaunami atlyginimai padidėjo.

Tiesa, čia jokios prievartos nebus, niekas nebraukinės iš parapijos sąrašų tų, kurie nepadidins savo piniginių įsipareigojimų, bet jau bent nesipiktinkime tais kunigais, kurie ir iš sakyklos nesidrovi priminti materialinius reikalus. Galbūt jau yra parapijų, kur apie tai nebėra kaip kalbėti, nes padėtis, jei dar ir nekritiška, tai jau artėja prie tokios nemalonios briaunos. Truputį daugiau supratimo, įsisąmoninimo, ir visa toji problema nebebus aktuali. Laiko reikalavimai yra tikri, neatidėliotini. Visų parapijų nariai turi tai gerai suprasti. Šios pareigos vengti nedera tiems, kurie esame lietuviškų parapijų nariai.

VIENOS RECENZIJOS PARAŠTĖJE

VYTAUTAS ALANTAS

Kolega Darius N. Ramonis atkreipė dėmesį į mano novelių knygą "Nemunas teka per Atlantą" ir malonėjo parašyti recenziją ("TŽ" 28.I.71). Malonu buvo skaityti jo aptarimą, ir aš čia visai neketinu ginčytis su juo dėl mano knygos pareikštos vienokios ar kitokios kritiškos nuomonės, bet tik norėčiau stabtelti ties kaikuriais žodžiais, kurie kol. Dariui N. Ramoniui nesuprantami arba, jo galva, mano netinkamai vartojami. Taigi, rašau šias pastabas anos recenzijos paraštėje.

Tų žodžių yra keletas. Pirmiausia žodis "paskliundos". Novelėje "Viešpats ieško Viešpaties", aprašinėdamas, kaip kūrenasi židinys Vilniaus pilies svečių menėje, aš pasakiau: "Protarpiais ant akmeninio priežidinio siūbtelėdavo žiežerbų paskliundos". Mano kritikas sako, kad žodis "paskliundos" nieko bendro neturįs su žiežirbomis." Jis paaiškina, kad "paskliunda yra rytiečių vartojamas žodis ir reiškia rogių išmuštą, išvažinėtą kelio duobę ar šiaip nusklęstą, nuožulnią kelio vietą".

J. Balčikonio "Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodyne" paskliunda taip aptariama: "Rogių išmušta **į vieną pusę** (mano pabraukta) kelio duobė ar šiaip nuožulni kelio vieta", taigi ne šiaip rogių išmušta kelio duobė, bet išmušta į vieną pusę arba nuožulniai. Mano kritikui buvo "sunku suprasti", kaip aš tą žodį pritaikiau žiežirbų skriejimui pavaizduoti, bet man čia nieko nereikėjo naujo išgalvoti: aš tik prisiminiau, kas atsitikdavo važiuojant žiemos keliu paskliundomis, kai būdavo truputį pasnigta — tuomet rogėms staiga pasinešus į šoną, sniegas skriste skrisdavo į griovį. Taip kartais "paskliundomis" byra žiežirbos iš besikūrenančio židinio.

Galimas dalykas, kad aš neteisingai rašau, kaip jis sako, žodį "žiežirbos". Mat, aš rašau "žiežerbos". A.a. Jonas Jablonskis mums, studentams, sakydavo mokykitės kalbos iš kaimiečių! Gal aš būsiu perdaug tuo jo patarimu persiėmęs: parvažiavęs vasarą atostogų į kaimą, labai atsidėjęs klausydavau savo motinos ir aplamai kaimo žmonių kalbos. Mano motina buvo kilusi nuo Panevėžio. Niekad negirdėjau, kad ji ir mūsų kaimynai būtų vartoję žodį "žiežirbas". Tiesą sakant, aš žinojau, kad yra žodžiai "žiežirbos" ir "žiežerbos", tik aš nežinojau, ir dabar nežinau, kuo žodis "žiežirbos" geresnis už "žiežerbas". Kadangi kol. Darius N. Ramonis man sako rašyti "žiežirbos", reikės ir man pradėti taip tą žodį rašyti, juo labiau, kad ir Balčikonis savo žodyne taip rašo . . .

Mano kritiko žodžio "brauningas" aptarimas truputį nustebino. Jis sako, kad "autorius, užuot vartojęs pistoleto terminą, mini "liaudiškąjį" brauningą". Kodėl liaudiškąjį ir dar kabutėse, man tikrai mįslė. Man rodos, kad "brauningas" yra žymiai "miestiškesnis" kaip pistoletas, o kita vertus, brauningas nėra tas pats, kaip pistoletas. Balčikonio žodynas brauningą aptaria taip: "automatinio greit šaudančio ginklo (pistoletų, kulkosvaidžių ir pan.) sistema ir bet koks kišeninis automatinis pistoletas". Atrodo, kad ir Balčikonis nelabai skiria brauningą nuo pistoleto, nors iš tikrųjų tie ginklai labai skiriasi. Mano laikais Lietuvos kaime pistoletas buvo daug plačiau žinomas nei brauningas, tik mano motina sakydavo ne pistoletas, bet puštalietas, kitaip sakant, tardavo sulietuvintai. Aš visada vaizdavausi, kad, sakysime, dvikovoje gali šaudytis tik puštalietais, o ne brauningais. Be to, žodis "pistoletas" man skamba truputį pornografiškai. Jei kada teks man vartoti tą žodį, turbūt aš jį vartosiu sulietuvinta forma, būtent, puštalietas.

Kai kol. Darius N. Ramonis sako, kad aš "nesusigaudau kariniuose dalykuose", tai sako šventą teisybę. Kadaise aš buvau kūrėjas - savanoris, bet tai buvo seni laikai ir, žinoma, karinius dalykus galėjau pamiršti, nors ir aplamai balistikos mokslai manęs niekad labai nedomino. O kad aš nieko neišmanau apie karinius dalykus, mano kritiko nuomone, rodo tai, kad aš vienoje novelėje pavartojau žodį "kobūra" tokiame sakinyje: "Jis, be abejo, ištuštintų savo kobūrą į mano išriestą krūtinę, ir tuo viskas pasibaigtų". Recenzijos autorius visai teisingai man išaiškina, kad "nelietuviškas terminas kobūra buvo naudojamas tik pistoleto makščiai, taigi, iš kobūros arba iš makšties neįmanoma paleisti šūvių". Iš šių žodžių matyti kol. Darių Ramonį pagrindinai susipažinus su balistikos mokslais. Aišku, kobūra yra rusiškas žodis, aišku, kad vietoje kobūros lietuviškai galima pasakyti: makštis, įmova, įmovas, įmautė, įmautuvas (lietuvių kalba žodinga), bet kodėl aš pavartojau rusišką "kobūrą", man dabar būtų sunku bepasakyti: gal dėl stiliaus vaizdingumo, gal dėlto, kad anais laikais tas žodis dar nebuvo išnykęs iš mūsų karininkijos žodyno, gal aplamai tai buvo rašytojo kaprizas . . . atsiprašau, kaprizas irgi nelietuviškas žodis, geriau sakyti: įgeidis, užgaida, įnoris, aikštis . . .

Vėl čia man to karinio apsišvietimo stoka: užuot rašęs balčikoniškai "pentinas", aš ėmiau ir parašiau, tur būt, tarmiškai "pintinas", kaip tai vėl teisingai pastebėjo mano kritikas. Vėlgi kuo "pentinas" geresnis už "pintiną", nežinau, kaip nežinau kuo geresnis, sakysime, "šnibždėti" už "šnabždėti", "gilmė" ir "gelmė" . . . Taigi, bekovodamas su žodžiais ir kabliukais per neapsižiūrėjimą ar nežinojimą ėmiau ir prikabinau savo didvyriui ne "pentinus", o "pintinus", bet tai, žinoma, nėra joks pasiteisinimas . . .

Gal aš ir nelabai norėčiau sutikti su recenzijos autoriaus tvirtinimu, kad Alantas "daug kur nepaiso kalbos grynumo", bet tai jau būtų ilgesnė kalba. Aš tik tiek džiaugiuos, kad mūsuose atsiranda literatūros vertintojų su didele kalbine erudicija. Jei nebūtų tokių kalbos žinovų ir gryninotojų, kaip kad, sakysime, kol. Darius N. Ramonis, tai mes, rašytojai, galėtume visiškai pasimesti barbarizmų jūroje ir nemokšiškai vartojamų žodžių klaidynėse . . .

Baigdamas šias pastabas negaliu susilaikyti nepareiškęs poros padėkos žodžių kol. Dariui N. Ramoniui. Mane tiesiog jaudinte sujaudino jo žodžiai, kad iš "Atlanto laukiama tobulėjimo". Atseit, jei recenzentas dar laukia iš rašytojo tobulėjimo, tai jo dainelė dar nėra galutinai sudainuota, nors, tiesą sakant, aš jau nebepriklausau prie jaunuolių. Tokie paskatinimai ir padrąsinimai rašytojui tikra paguoda ir įkvėpimo padilginimas veržtis tobulybėn! . . .

VIENO VEIKSMO HUMORESKA

LEONAS URBONAS

Vieta: spaudos balius Toronte
Laikas: šalta Kanados žiema

Tarp stalų ir kėdžių į mano pusę atvairuoja platus tautiečio veidas. Baliui įpusėjus, nenuostabu — daugeliui yra sunku tarp stalų, kėdžių ir savo minčių išvairuoti.

Šis tipelis patraukė ne tik mano akį, bet ir ausį. Su reikalu ar be jo jis nuolatos šaukė, minėjo mano vardą. Jo akys tebuvo vienintelė kūno dalis, išlaikanti kryptį ir taikinį. Tas taikinys buvau aš. Plati, vos ausu nesiekianti šypsena buvo taikoma man. Iš šypsenos sklido garsai:

— Leonai, Leonėli! Nugi Leonai! Ar tu neatsimeni? Draugai buvom! Dvidešimt šeši metai! — Spaudžia, krato abi mano rankas. Susijaudina. Į abu skruostus pabučiuoja.

— Nebepažįsti! Žiūri? Zigmas L o p š y s ! Leonėli, Panevėžys, kuopa . . . Sargybas ėjom. Ir pas panas ėjom, o tu žiūri, štai. kaip parašiutininkas ant beržo šakos nukritęs. Buvai ir dar esi velnias, Leonai! Laikraščius skaitau — dailininkas. Spaudos baliuje parodą turės. Sakau, neišleisiu jo ši kartą nesusitikęs, "čėrkos" už Panevėžį nepakėlęs.

Zigmas ir aš pakėlėm taureles už Panevėžį. Kėlėm taureles už gerą bičiulį Liudą. Puikus vyras buvo. Gerą balsą turėjo, ypač kai "čėrką" išgerdavo. Liudas žuvo. Šiauliuose ruso kulka jį pakirto. Tenai krito ir kapitonas — mūsų kuopos vadas. Jis mirė **patvory, peršautą pilvą abiem** rankom spausdamas.

Zigmo veidu ašara riedėjo.

Po kelių stikliukų Zigmas ir aš palikom spaudos balių ir persikėlėm į Panevėžio kareivines. Aplankėm sargybų bunkerius prie Tiltų vandentiekių. Prisiminėm Maryte ir Stasę. Abi jos dirbo Panevėžio telefono centrinėj. Kai nedirbo, kartais sėdėdavo laivelyje. Liudas ir aš pasikeisdami irkluodavom Nevėžio upe. Vakarais šokdavom, žaisdavom.

Liudas ir kuopos vadas krito **Šiauliuose. Ne gindami — pasitraukdami mirė.** Kas ten gins? Maišatis buvo. Visi nešė savo kaili kaip tik išgalėjo. Ne visi išnešė.

Zigmas ir aš susitikom štai spaudos baliuje Toronte. Gėrėm kanadišką whisky. Gėrėm už save, už Liudą, Stasę, Marytę ir dar už kažką.

— Leonai, aš perku tavo paveikslą. Tai bus susitikimo sssuvenyras.

— Neskubėk, Zigmai. Ateisi rytoj.

(Nukelta į 5 psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KUN. P. LIEPOS LIKIMAS

Gauta žinia iš privačių šaltinių, kad kun. Petras Liepa, buvęs Geidžiūnų klebonas, po II D. karo buvo išvežtas Sibiran į koncentracijos stovyklą. Ten dirbo jis virtuvėje. Anglis turėjo nešti iš geležinkelio stoties. Vieną audringą žiemos naktį ėjo jisai per bėgius, pateko po traukiniu ir žuvo. Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje jis buvo veiklus, modernus kunigas, daug gero padaręs žmonėms parapijose, kur teko jam kunigauti. Kai antrą kartą grįžo rusų kariuomenė, pradėjo mobilizuoti jaunus vyrus. Kun. P. Liepa stengėsi juos įdarbinti prie laikinai įrengto karo lauko aerodromo Geidžiūnuose ir tuo būdu išgelbėti nuo mobilizacijos. Mat, darbas prie aerodromo buvo laikomas karine tarnyba.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Ilgoką rašinį apie lietuviškas patefono plokšteles "Plokštelės keliai ir kryžkelės" paskelbė Algirdas Urbonavičius "Literatūros ir Meno" 3 (1261) nr. Muzikinių plokštelių Lietuvoje kasmet parduodama apie 3 milijonus, kurių pusė yra lietuviškos. Jų galima būtų parduoti dar daugiau, bet problemą sudaro nelemtieji plokštelės keliai ir kryžkelės: "Vilniaus plokštelių studijos uždavinys tik parinkti kūrinį ir įrašyti jį į magnetofono juostą. Vėliau Maskvoje kūrinys pervedamas į matricą, ir jam suteikiamas numeris, pagal kurį plokštelę tiražuoja respublikos prekybinės organizacijos. Tai ir yra pagrindas Rygos "Melodijos" fabrikui gaminti plokšteles. Vadinasi, Vilniuje darytas įrašas, prieš pasiekdamas parduotuvę mūsų sostinėje, atlieka apie 2500 km kelionę . . ." A. Urbonavičius apgailestauja, kad buvo uždaryta Kaune veikusi plokštelių gamykla, kuri, deja, nepasižymėjo augštesne kokybe: "Tačiau, nežiūrint to, likvidavus (o ne rekonstravus) cechą, buvo padaryta namaža skriauda lietuviškos muzikos populiarininmui, nes Rygos plokštelių fabrikas daugelį metų neįvykdydavo lietuviškų plokštelių gamybos planų . . ." Reikalai šiek tiek pagerėjo, kai prie Rygos "Melodijos" buvo įsteigtas nuolatinis Vilniaus plokštelių skyrius, bet šios pastangos nesutrumpina lietuviškos plokštelės kelių ir nepašalina jos kryžkelių. Prekybinės įstaigos nevisada užsako tokias plokšteles, kurios turi didžiausią paklausą. Jų užsakymai tik iš dalies atspindi pirkėjų poreikius: "Daugiausia užsakoma plokštelių su M. K. Čiurlionio muzika, toliau seka "Lietuvos" ansamblio suvenyrinė plokštelė, restauruoti K. Petrausko, V. Noreikos įrašai, R. Sipario dainuojamas E. Balsio "Senasis jūrininkas", "Lietuvių liaudies dainų antologija", V. Mykolaičio-Putino sonetai, rašytojų balsai. Labai dideliais tiražais užsakomos plokštelės su kaimo kapelos ir estradinių kolektyvų įgrojimais . . ." A. Urbonavičius pasigenda plokštelių reklamos krautuvėse, kur dažnai tėra ranka rašyti parduodamų plokštelių sąrašai. Naujas plokšteles galima būtų išstatyti krautuvių vitrinose, bet jų pasiūla pirkėjam niekas nesirūpina. Čia reikia pabrėžti A. Urbonavičiaus nutylėtą dalyką — vienodus apvalkalus daugeliui plokštelių, kurie vienas nuo kito skiriasi tik įrašyto kūrinio pavadinimu. Matyt, reikėtų dalininkų talkos, kad kiekviena plokštelė galėtų užsivilkti nuosavus skirtingų spalvų bei sukirpimo marškinius. Standartinė "Melodijos" uninforma labiausiai kenkia plokštelių reklamai.

KĖDAINIŲ CUKRUS

Puse savo pajėgumo Kėdainiuose pradėjo darbą naujas cukraus fabrikas, ketvirta šios rūšies įmonė Lietuvoje. Pilnas projektinis pajėgumas bus pasiektas 1972 m., kai bus pradėtos perdirbti cukrašvendrės, kurias sovietai gabenasi iš Kubos. Dabar naujasis fabrikas per parą perdirba 1.500 tonų cukrinių runkelių.

GELEŽINKELIO STOTIS

Senąją Vilniaus geležinkelio stotį nutarta atremontuoti ir perstatyti, kad ji atitiktų dabartinius poreikius. Rekonstrukcijos projektus konkurso keliu paruoš Vilniaus, Kauno ir Leningrado projektinės organizacijos. Geriausią projektą atrinks speciali vertintojų komisija. Statybos reikalų komiteto miestų išplanavimo ir statymo skyriaus vyr. inž. Vytautas Nistelis "Tiesos' vasario 6 d. laidoj pasakoja: "Numatoma įrengti žymiai didesnes, erdvesnes ir patogesnes laukimo sales tolimojo ir priemiestinio susisiekimo keleiviams bei užsieniečiams. Naujajame geležinkelio stoties išplanavime reikalaujama racionaliau skirstyti keleivių judėjimą. Tam tikslui bus įrengti atskiri išėjimai į platformas iš aikštės ir salių. Ypač didelis dėmesys kreipiamas į vidaus patalpų išdėstymą, jų patogumą. Atskirai bus įrengtos tolimojo ir vietinio susisiekimo bilietų kasos. Kiek galima atokiau nuo pagrindinio keleivių judėjimo bus įrengtas motinos ir vaiko kambarys. Po rekonstrukcijos visos platformos bus dengtos. Atskirai bus įrengtos priemiestinių ir tolimųjų traukinių platformos. Projektuotojai skatinami numatyti, kad būtų kuo daugiau šiuolaikinių statybinių medžiagų — stiklo, aliuminio, unifikuotų konstrukcijų, kurios paspartintų darbus . . ."

NEPATENKINTI DRAUGAIS

"Komjaunimo Tiesa" sausio 17 d. paskelbė jaunųjų nusikaltėlių rašinį "Kreipiamės į bendraamžius". Uždaryti auklėjamojoj darbo kolonijoj, jie perspėja savo draugus ir drauges nekartoti jų padarytų klaidų, nežiūrėti į gyvenimą pro pirštus: "Vaikinai, merginos, mokykitės protauti kaip rimti žmonės. Nebūkite lengvabūdžiais. Panašus lengvabūdiškumas atvedė mus į klystkelius, o po to visai nugramzdino nusikaltimų purvan..." Įspėjimą pasirašė 60 darbo kolonijos auklėtinių. Jie netgi cituoja iš laisvėje likusių draugų gautus laiškus, liudijančius jų dvasinį skurdą. Pvz. Kėdainių vidurinės mokyklos vienuoliktokas porina: "Rašo tau užkietėjęs alkoholikas Vilius. Henrikai, galiu pasigirti, kad dabar aštriūbinu šnapselį užtikrintai. Mūsų klasė mirtina. Beveik visi triūbina tą baltą smirdalą. Tiktai gaila, kad konjakas pabrango . . ." Devintokė Liusė iš Kauno: "Mokausi toje pačioje "būdoje". Su mokslu šiaip taip stumiuosi. Kartais "pašklenkinam" su panom. Tu žinai mūsų "chebrą" — Liuska, Bielka, Tapka ir aš. Jau kaip šklenkinam, tai visos keturios. Vasarą visos turėjome kelialapius į Birštono jaunimo stovyklą. Stovykloje laiką leidome neblogai. Naktimis eidavome vogti pieno ir leisti pastos (grietinės). Liaudis stovykloje buvo nebloga, tačiau buvo mažoka bernų . . ." Lena iš Kauno proftechninės mokyklos: "Žinai, Andriuška, dabar aš pasikeičiau ir ne tokia "atsilikusi". Išmokau rūkyti, ir jau mėnuo kaip rūkau. Regina irgi rūko. Kai aš pradėjau rūkyti, tai ji spiaudėsi, o dabar pati kad traukia, tai net juokas ima. Kai gaunam stipendiją, tai sudedam po 2 rublius ir aplaistom. . ." Serioža iš Kėdainių: "Aš iš viso turiu tris "chajas". Pirmą vietą klasėje užima Čepas — 14 dvejetų, Juzė — 8 dvejetai . . ." Rašinio autoriai, atmetę tokius laiškus kaip nepageidaujamus, pabrėžia: "Mes negalime ir nenorime nieko mokyti, tik kreipiamės į tuos, kurie nemoka išnaudoti savo energijos naudingiems darbams. Neikite, jaunuoliai, mūsų keliais ir nekartokite mūsų klaidų!"

SUDEGĖ DVYNUKAI

Nepirmą kartą spaudoje keliamas tėvų neatsargus elgesys su vaikais, kai jie namuose paliekami be jokios priežiūros. Deja, tragedijos, kurių būtų galima išvengti, kartojasi ir pareikalauja naujų aukų. S. Veitas sausio 30 d. "Valstiečių Laikrašty" rašo: "Kretingos rajono Auškalvių kaimo Augustinas Navickas tą rytą atsikėlė anksti. Užkūrė krosnį. Pavalgydino keturmečius dvynukus Aušrelę ir Mindaugėlį. Palikęs krosny tebeliepsnojančias malkas, užrakino vaikus ir išėjo į darbą. Žmonos namuose nebuvo. Likę vieni, vaikai ėmė žaisti su ugnimi. Po poros valandų pro Navickų buto langus pradėjo veržtis liepsnos liežuviai. Gaisro gesinti subėgo žmonės. Atskubėjo ir pats A. Navickas. Mėgino įsiveržti į ugnies pilną kambarį. Bet jau buvo vėlu. Vaikų išgelbėti nepavyko . . ." V. Kst.

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

KLK MOTERŲ DR-JOS Delhi skyriaus ruoštas N. Metų sutikimas turėjo didelį pasisekimą: vietos savivaldybės salėn susirinko gausiai žmonių; salė ir staliukai buvo gražiai papuošti, valgiai skaniai pagaminti, programa įdomi. Pajamų turėta virš $1000. Pelno liko keli šimtai dolerių. — Sausio 22 d. kat. moterų Delhi skyriaus narių susirinkime gerai paruoštą paskaitą skaitė V. Garnelienė: "Moters asmenybės ugdymas."

KRIKŠČIONIŲ VIENYBĖS OKTAVOS PROGA visų vietos krikščionių bendros pamaldos įvyko Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje sausio 24 d., 7.30 v.v. Dalyvavo trys katalikų ir 4 protestantų kunigai. Po pamaldų parapijos salėje įvyko kavutė. Skanių užkandžių parūpino parapijos moterys. Tokios bendros pamaldos rengiamos jau penkti metai. Miesto kunigų pasitarimai vyksta reguliariai, aptariant bendrus sielovados klausimus.

TILLSONBURGO LIETUVIŲ ŪKININKŲ KLUBAS turėjo pobūvį lenkų salėje sausio 23 d. Esant blogam orui, atsilankė nedaug žmonių. Klubas aukoja lietuviškiems ir kultūriniams tikslams. Jis užprašė Mišias sausio 24 d. už Simą Kudirką.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS bendrabučio statybai tautiečiai suaukojo $244.50. Aukos rinktos lapais. Jos išsiustos per BALFą.

VASARIO 16 MINĖJIMAS, rengtas Bendruomenės ir kitų organizacijų, įvyko vasario 6 d. Delhi vengrų salėje. Atidaromąjį žodį tarė St. Beržinis, pakvietęs žuvusius už Lietuvos laisvę pagerbti tylos minute. Įneštos vėliavos. Nepriklausomybės bei laisvės mintį gražiai išryškino West Lorne apylinkės jaunuoliai — Ignaitytė, Jasinskas ir Rastapkevičius, paskaitę tris rašinius. Meninėj daly pasirodė Delhi ir West Lorne tautinių šokių grupės, taip pat abiejų apylinkių jungtinis jaunimo choras. Kelios dešimtys jaunuolių, pasipuošę gražiais tautiniais drabužiais, savo dainomis ir tautiniais šokiais žavėjo gausius minėjimo dalyvius. Dainų akompaniatorė buvo D. Ratavičiūtė, meninės dalies pranešėja — B. Norkutė. Tautiniams šokiams grojo L. Beržinytė ir A. Šarapnickas. Abiejų apylinkių jaunimo chorų ir tautinių šokių grupių mokytojai yra Eugenijus ir Danutė Bliskiai iš Londono. Jiems plojimu padėkota ir įteikta gėlių. Delhi jaunimo choras ir tautinių šokių grupė turi per 30 narių. Jų globėja yra E. Augustinavičienė. Abu vienetai dabar ruošiasi Motinos Dienos minėjimui.

TABAKO KAINOS, jo priaugus daugiau nei buvo numatyta, krinta. Vidurkio kaina už svarą — vos virš 63 centų. Kalbama, kad ateinančią vasarą sodinimą sumažins mažiausiai iki pusės. **Kor.**

Pustrečios savaitės Sao Paulyje ir Rio de Janeiro, Brazilijoje, viešėjęs "Ąžuolynas" iš Urugravaus šoka Rezginėlę. Per tris pasirodymus sutraukė virš 1000 asmenų

HAMILTON, ONT.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMĄ rengia ateitininkai sendraugiai kovo 7 d. Mišios Aušros Vartų bažnyčioje 10 v. r. Ateitininkai dalyvauja organizuotai su vėliavomis. 4 v. p.p. Jaunimo Centro salėje paskaita K. Manglico iš Toronto ir meninė dalis, kurią atliks vietos ateitininkai jaunučiai, moksleiviai ir studentai. Kviečiame visą Hamiltono lietuvių visuomenę dalyvauti mūsų vienintelio iki šiol šventojo minėjime. **Valdyba**

KLB KRAŠTO TARYBOS rinkimų Hamiltono apylinkės rinkiminė komisija sudaryta iš šių asmenų: K. Žukauskas — pirm., G. Grajauskas, A. Muliuolis, A. Pilipavičienė ir Z. Pulianauskas — nariai. Pagal naujas rinkimų taisykles, Hamiltonui reikia išrinkti 8 tarybos narius. Rinkiminės taisyklės bus paskelbtos vėliau, tačiau tautiečiai prašomi kandidatus siūlyti jau dabar, nes vietos rink. komisija turi trumpą laiką pristatyti kandidatų sąrašą vyr. rink. komisijai. **V-bos inf.**

TAUTOS FONDO VAJUS pradėdamas kovo 1 d. Miestas yra suskirstytas rajonais. Kiekvieną hamiltonietį rinkėjas aplankys jo namuose. Mūsų kolonija yra garsi savo duosnumu, ypač laisvės kovai, kuri paskutiniais metais pareikalavo didesnių išlaidų, nes šalia Romos ir Vatikano, prisidėjo dar Madrido ir Manilos radijo stotys. Be to, septyniom kalbom leidžiami biuleteniai, įvairūs propagandiniai leidiniai. Tai aštrūs kovos ginklai, kuriais pramušama geležinė uždanga. Tai ginklai, kuriuos duodame svetimiems į rankas, teisingai informuodami juos apie padėtį Lietuvoje ir mūsų tautos kančias.

Mieli hamiltoniečiai,

Tautos Fondui surinktom aukom esame vieni pirmųjų išeivijoj. Pereitais metais TF Atstovybei Kanadoje Hamiltono skyriaus valdyba Jūsų lietuvišką širdžių dėka mūsų vedamai laisvės kovai pasiuntė $1600. Iš 2000 asmenų kolonijos tai graži auka. Šiemet norime šią sumą padidinti ir dar stipriau įsitvirtinti pirmuose laisvės kovos apkasuose. Tad plačiai atidarykime savo duris rinkėjams, dar kartą įrodydami mūsų nepalaužiamą ryžtą kovoje su okupantu, kadangi laisvės spinduliai vis stipriau pramuša tamsią Lietuvos padangę. Už visas aukas iš anksto dėkojame —

TF Atstovybės Kanandoje
Hamiltono skyriaus valdyba

PIRMAS TAUTOS FONDO PARENGIMAS bus surištas su Tautos šventės minėjimu ir įvyks rugsėjo 18 d. Programą atliks Hamiltono mergaičių choras.

TAUTOS FONDO pirm. prel. J. Balkūnas, negalėjęs atvykti į Hamiltoną sausio mėnesį, laukiamas mūsų kolonijoj balandžio pirmąją savaitę. **K. B.**

MERGAIČIŲ CHORO KRIKŠTYNOS — KONCERTAS įvyks kovo 14, sekmadienį, 3 v.p.p., Scott Park gimnazijos auditorijoje. Programoje — mergaičių choras, Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras", vad. J. R. Karasiejų, ir solistas V. Verikaitis. Mergaičių chorui akompanuoja pianistė M. Klevaitė. Po koncerto Jaunimo Centre — choro krikštynų vaišės, kurias organizuoja tėvų komitetas, talkinamas visų choriščių motinų. Mergaičių choras kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti šioje šventėje. Todėl visi skirkime tą sekmadienį šiam didžiam mūsų kolonijos įvykiui. Dažnai mėgstame pakalbėti apie jaunimą, kaltindami, kad jis nesijungia į lietuvišką veiklą. Beveik visos mūsų kolonijos mergaitės įsijungė į chorą, mielai lanko repeticijas, praleidžia po keilas valandas savaitėje, besiruošdamos koncertui. Tad išlaikykime mes egzaminus ir jauskime pareigą savo gausiu dalyvavimu paremti jų darbą ir ryžtą išlikti tikromis lietuvaitėmis. Bilietai platinami pačių choriščių. Neatsisakykime įsigyti juos iš anksto. Bilietų kaina: suaugusiems — $3, studentams ir moksleiviams — $1.50. o vaikams įėjimas nemokamas.

MERGAIČIŲ CHORAS išvyksta į Londoną vasario 28, sekmadienį, 12 v. nuo Jaunimo Centro ir apie 9 v. v. grįžta atgal prie Jaunimo Centro.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS šventė buvo iškilmingai paminėta vasario 14 d. Iškilmės prasidėjo 11 v. pamaldomis Aušros Vartų bažnyčioje. Pamaldas laikė mons. dr. J. Tadarauskas ir kun. S. Kulbis, SJ. Pastarasis pasakė šventei pritaikytą gražų pamokslą. Visos organizacijos pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Iškilmingas minėjimo aktas įvyko 4 v. p.p. Scott Park gimnazijos auditorijoje. Minėjimas pradėtas Kanados himnu, kurį giedojo mergaičių choras. Invokaciją sukalbėjo klebonas mons. dr. J. Tadarauskas. Atidaromąjį žodį tarė KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Mileris. Senatorius Paul Yuzik savo paskaitoje labai vaizdžiai apibūdino Lietuvą nuo Mindaugo laiku iki šių dienų įvykių. Klausytojams susidarė įspūdis, kad jam Lietuvos laisvės reikalai nėra svetimi. Sveikino miesto burmistras V. Cops, parlamento atstovas L. Alexander, latvių ir estų atstovai. Montažą "Mūsų tėvynė" atliko Aušros Vartų parapijos choras, vad. muziko A. Paulionio, mergaičių choras, vad. sol. V. Verikaičio, tautinių šokių grupė "Gyvataras", vad. G. Breichmanienės, ir dramos teatro "Aukuras" aktoriai. Šį montažą sukūrė ir paruošė scenai režisorė E. Dauguvietytė - Kudabienė. Montaže Lietuva buvo pavaizduota trijuose laikotarpiuose. Gaila, kaikurios šio montažo dalys buvo perdaug išplėstos ir todėl meninė programa perilgai užsitęsė. Montažui gražias ir įdomias dekoracijas paruošė dail. St. Dramantas, o šviesas tvarkė H. Švažas. Minėjimas baigtas tautos himnu. **J. P.**

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

WELLAND, ONT.

MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ klubo "Lituanica" susirinkime 1971. I. 30 Crowland viešbučio salėje buvo atžymėti nauji jaunieji medžiotojai, atlikę savo "krikštą" ir tape laimėtojais: L. Stankevičius I premija, G. Sinkus — II, D. Baliukas — III. St. Catharines 2 šokių grupėms, kuriose dalyvauja apie 40 jaunuolių, paskirta $50. Buvo nutarta ir dalyvauta St. Catharines surengtoje Simokaičių bylos demonstracijoje. **J.**

LONDON, ONT.

DALYVAUKIME Vasario 16 minėjime sekmadienį, vasario 28 d., 3 v. p. p., Londone, Colborne Community Centre, Colborne St. prie Dundas St. Turtingą programą atliks kviestinės ir vietinės pajėgos. Rengia apylinkės valdyba.

STUDENTAI gražiai paminėjo Nepriklausomybės šventę radijo valandėle. Programa nebuvo ilga, bet gana įspūdinga. Paaiškinta, esą kaip kanadiečiai mini liepos 1 d., taip lietuviai prisimena tėvų kraštą vasario 16 d. Studentai jaučią pareigą tai daryti, nes jų broliai anapus geležinės uždangos negali naudotis čia turimomis laisvėmis ir negali tos dienos paminėti. Vykusiai parinktomis plokštelėmis supažindinta su lietuvių tautinių šokių muzika. Pabaigoje mergaičių kvartetas lietuviškai gražiai padainavo porą dainų. Tikrai sveikintina iniciatyva. Linkėtina, kad ir ateityje studentai nenuleistų rankų. Mažas pageidavimas: būtų gera, jei apie panašias programas būtų iš anksto pranešta spaudoje. Tokiu atveju daug daugiau lietuvių pasiklausytų.

BAŽNYČIOJE Vasario 16 paminėta pamaldomis už Lietuvą, jos žuvusius karius ir kankinius.

KATALIKIŲ MOTERŲ Londono skyrius išrinko naują valdybą. Pirmininke vėl perrinkta Daniliūnienė ketvirtai kadencijai. Kaikurios buvusios valdybos narės taip pat perrinktos. Naujoji valdyba jau pasiskirstė pareigomis: J. Eimantienė — vicepirmininkė, O. Švilpienė — sekretorė ir informacijos vadovė, V. Gudelienė— iždininkė, I. Dragūnevičienė — socialinių reikalų vadovė, G. Mačienė ir M. Juodgalvienė — parengimams, o M. Genčienė — altorių priežiūrai. Revizijos komisiją sudaro: B. Kerienė—pirmininkė, narės J. Konopeskienė ir U. Šiaučiūnienė. **D. E.**

Glen Meyer, Ont.

PADĖKA

Mūsų vedybinio gyvenimo 25 metų sukakties pobūvio rengėjams reiškiame nuoširdžią padėką. Taipgi dėkojame visiems dalyvavusiems pobūvyje p. Bubnių jaukioje rezidencijoje už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas:

Kun. Rafaeliui Šakaliui, OFM, V. Domeikai, A. Z. Elvikiams, p. Budnikams, K. Gilman, D. W. Cornwell, V. Z. Domeikoms, A. S. Dimams, p. p. Stanevičiams, A. G. Vinerskiams, E. A. Kybartams, R. K. Butkevičiams, W. L. Butkevičiams, L. V. Kybartams, D. A. Stosiams, Stasiui ir močiutei Kačinskams, P. S. Eismantams, S. P. Gaidauskams, p. p. Gedrimams, Gedminams, J. ir Mrs. Cornwell, p. Romikaičiui, V. Bagdonui, J. E. Bubniams.

Ir ta pačia proga dėkojame už suruoštą staigmeną, sveikinimus ir dovanas mūsų pastogėje:

Kun. dr. J. Gutauskui, D. J. Žiogams, J. M. Rimkams, J. Vitkauskams, V. S. Jakubickams, B. K. Lukošiams, P. M. Vindašiams, E. G. Rugieniams, P. V. Garneliams, E. M. Grincevičiams, A. B. Stonkams, P. S. Gaidauskams, B. B. Dirsėms, J. T. Cipariams, A. V. Mažeikoms, B. O. Čaikoms, A. K. Ratavičiams, D. O. Šiurnoms, G. J. Razokams, A. Kairiui, p.p. Jakubiliams, S. V. Zadurskiams, V. B. Vytams, P. M. Žilvičiams. Rengėjoms — p. Zadurskienei, p. Vytienei ir p. Rugenienei dar kartą ačiū. Ypatingai dėkojame Birutei Vytienei už sukurtą eilėraštį "Sidabrinė sukaktis", K. Lukošiui už sveikinimo kalbą. Jūsų parodytas draugiškumas liks mums neužmirštamas.

Antanas ir Stasė Steigvilai

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai
R. Denninger Limited
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511
Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.
Mokame už:
depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius 7%
ir virš $10.000 - 3 metams 7½%
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.200.000

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LOS ANGELES IR SAN FERNANDO SLĖNĮ ištikusiame žemės drebėjime nežuvo ir nebuvo sužeistas nė vienas lietuvis. Šv. Kazimiero bažnyčioje drebėjimo metu nukrito keletas statulų, sudužo kelios lempos, o salėje buvo padaryta nuostolių langams. Panašius nuostolius teko patirti ir kaikuriems lietuviams jų pastogėse, kur taip pat nuo sienų krito paveikslai, dužo lėkštės, sprogo sienų tinkas ir atsivėrė plyšiai grindyse. Šiaipjau lietuviams priklausantys namai nebuvo sugriauti.

SIMO KUDIRKOS tragediją atskleidžia JAV atstovų rūmų užsienio reikalų pakomitečio išleista 250 psl. dokumentinė knyga "Attempted Defection by Lithuanian Seaman Simas Kudirka", kurioje paskelbti Wayne Hays vadovauto tyrimo duomenys, dokumentų kopijos ir netgi susirašinėjimo su "Sovietskaja Litva" laivu laiškų kopijos. Prie knygos pridedama ir 12 psl. brošūra. Abu šie leidiniai nemokami. Norintieji gauti tesikreipia šiuo adresu: Subcommittee on State Department Organization and Foreign Operations, Committee on Foreign Affairs, Room 2170, Rayborn House Office Building, House of Representatives, Washington, D.C. 20515, USA.

"VILTIES" LEIDYKLA Klevelande išleis Jurgio Gliaudos kuygą "Simas", kuri bus pardavinėjama po $3. Ji skaitytojams lietuvių kalba atskleis lietuvio jūrininko Simo Kudirkos agoniją, tikromis pavardėmis minimus pagrindinius tragiškosios dramos veikėjus amerikiečius ir sovietus.

VYSK. A. DEKSNYS lankėsi Čikagoje ir dalyvavo liturginės komisijos posėdyje. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas laidotuvių ir sutuoktuvių lietuviškiems tekstams, kuriuos sutiko paruošti kun. F. Gureckas, kun. J. Krištanavičius, SJ, ir kun. A. Baltinis. Aptarti ir specialūs tekstai Mišioms, kurios laikomos Vasario 16, birželio trėmimų bei kitų lietuvių švenčių bei žymiųjų įvykių progomis. Kun. J. Vaišnys, SJ, konstatavo, kad visiem sumanymam įgyvendinti nepakanka turimų vertėjų.

"MOSCOW NEWS" LAIKRAŠČIO korespondentą Albertą Laurinčiuką, tapusį vilniškės "Tiesos" vyr. redaktorium, pakeitė su žmona Niujorkan atsiųstas Apolinaras Sinkevičius, buvęs "Žinijos" draugijos pirmininko pavaduotojas, Vilniaus radijo ir televizijos politinių užsienio įvykių komentatorius.

Brazilija

VALDYBOS PIRM. J. TIJŪNĖLIUI dėl asmeninių priežasčių pasitraukus iš pareigų, Lietuvių Bendruomenės pirmininku Sao Paulo mieste buvo išrinktas P. Bučelis, vicepirm. — Z. Bačelis, II sekr. — V. Kutka, kiti valdybos darbuotojai palikti tie patys. Tarybos pirm. J. Čiuvinskas susirinkimo dalyvius supažindino su LB vidaus statuto įvado projektu.

Australija

V. KAZOKAS, beveik 10 metų redagavęs ALB leidžiamą savaitraštį "Mūsų Pastogė", šį darbą perdavė Australijos Lietuvių Bendruomenės Melburne įvykusio suvažiavimo sudarytai redakcinei komisijai: A. J. Jūragiui, E. J. Jonaičiams, A. Laukaičiui, dr. A. Mauragiui ir M. J. Slavėnams. "Mūsų Pastogės" 1970 m. gruodžios 21 d. laidoje paskelbtame atsisveikinimo žodyje V. Kazokas rašo: "Visi darome klaidų, lygiai jų neišvengia ir joks redaktorius. Ir aš, redaguodamas "Mūsų Pastogę", su dėkingumu priėmiau visokias pastabas, tai laikydamas geru ženklu, kad laikraštis rūpestingai skaitomas ir kad skaitytojai nėra apsnūdę, bet jautrūs kiekvienam klausimui. Tiesa, galima primesti, kad laikrašty stokojo persaldinimų, kurie paglostytų savimeilę ir saldžiai liūliuotų, nevengta taip pat ir briaunų, kurios neleido snūduriuoti, tačiau apkaltinti prokomunistine propaganda ir antitautine vedamąja linija yra kraštutinė nesąmonė. Dėl to su niekuo neketinu leistis į polemikas. I tai mano vienintelis atsakymas — tų devynerių darbo metų devyni didžiuliai "Mūsų Pastogės" tomai, kur išsakyta mano pastangos, aspiracijos ir rūpesčiai tautos, tėvynės ir bendruomenės reikalais. Ir iš čia nieko neatšaukiu ir nieko nesigėdinu. Pasitraukdamas aš noriu ta proga išreikšti gilią ir nuoširdžią padėką visiems gyviems ir mirusiems bendradarbiams, kurie ištikimai rėmė "Mūsų Pastogę", tuo atiduodami savo neįkainojamą duoklę bendruomenei. Drauge linkiu būsimiesiems redaktoriams sėkmės ir ištvermės, o "Mūsų Pastogei" — augti ir tobulėti . . ."

Britanija

DEMONSTRACIJAS prieš G. V. Simokaičių nuteisimą surengė Londone D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, sutelkusi apie 1.000 dalyvių, jų tarpe net penkiolikos etninių grupių atstovus. Priimta rezoliucija, smerkianti V.G. Simokaičių teismą, sovietinę Lietuvos okupaciją, invaziją į Čekoslovakiją, žydų persekiojimą Sovietų Sąjungoje, žiaurų susidorojimą su darbininkais Lenkijoje. Ji buvo įteikta Sovietų Sąjungos ambasadai Londone.

Šveicarija

"GIORNALE DEL POPOLO", žymiausias Šveicarijos dienraštis italų kalba, sausio 21 d. paskelbė dviejų skilčių vedamąjį "Supančiota tauta". Gindamas G. V. Simokaičius, laikraštis skaitytojams išaiškina jų noro pabėgti tikrąsias priežastis, nušviesdamas dabartinę sovietų okupuotos Lietuvos būklę, religijos persekiojimą, lietuvių tautos siekius atgauti savo krašto nepriklausomybę, nepaisant Vakarų pasaulio dabartinio abejingumo ir netgi V. Vokietijos bandymo statyti tiltus su Sovietų Sąjunga bei jos satelitais.

Lenkija

AVIACIJOS MĖGĖJAMS skirtas žurnalas "Skrzydlata Polska" ("Sparnuotoji Lenkija") paskelbė A. Macko ilgą straipsnį apie S. Dariaus ir S. Girėno žuvimą "Tajemnica "Lituanicy" ("Lituanikos" paslaptis"). Ankščiau toki pat šio autoriaus straipsnį paskelbė Vroclavo laikraštis. A. Macko skaitytojus supažindina su lakūnų biografijomis, pasiruošimu žygiui, "Lituanikos I" skrydžiu, S. Dariaus ir S. Girėno žuvimu, bando nustatyti šios nelaimės priežastis. Straipsnin yra įjungti Kaune gimusio Č. Bankovskio, Vytauto D. universiteto medicinos fakulteto mikrobiologijos ir higienos katedros buvusio asistento, atsiminimai apie S. Darių. Atsiminimų autorius dabar gyvena Vroclave. A. Macko savo straipsnį iliustravo Lietuvos pašto S. Dariui ir S. Girėnui skirto ženklo reprodukcija, žuvimo vietovės nuotraukomis. Ten dabar yra pastatytas lakūnų atminimui skirtas paminklas su Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Vroclavo skyriaus parūpinta lenta lietuvių ir lenkų kalbomis. Paminklą prižiūri Pščelniko kaimo mokyklos mokiniai. Vasaros mėnesiais S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo vieta susilaukia daug turistų ne tik iš Lenkijos, bet ir iš užsienio kraštų.

Italija

ELTOS PRANEŠIMU, Italijos spauda plačiai aprašė šimto italų kunigų kelionę į Sovietų Sąjungą ir jos okupuotą Lietuvą. "Giornale di Bergamo" pabrėžė, kad kelionė turėjo ne tik turistinį, bet ir politinį atspalvį. Vatikano paskelbtomis žiniomis, kunigus kelionėje lydėjo sovietų žurnalistas, Maskvos radijo ir televizijos atstovas Romoje Edvardas Juozėnas. Aprašydami kunigų viešnagę Vilniuje, laikraščiai jį vadina Lietuvos sostine, atsisakydami sovietų propaguojamo sovietinės Lietuvos termino. Vilniuje italams kunigams buvo parodyti Aušros Vartai ir senoji katedra, paversta paveikslų galerija, o Leningrade jiems teko matyai ateizmo muzėjumi paverstą vieną bažnyčią. Toks ateizmo muzėjus yra ir Vilniuje — Šv. Kazimiero bažnyčioje, kurios išniekinimo vilniškė kompartija kažkodėl nebuvo linkusi parodyti svečiams iš Italijos. Visa eilė Italijos laikraščių savo skaitytojus informavo apie Vytauto ir Gražinos Simokaičių nepavykusį bandymą pabėgti, negailestingą teismo sprendimą ir mirties bausmės pakeitimą kalėjimu.

DR. ALG. ŽEMAITIS, tarptautinės FAO organizacijos tarnautoją Romoje, sausio 31 d. aplankė JAV Valstybės Departamento augštas pareigūnas Fields, tarnybos reikalais atvykęs Romon. Priėmime dalyvavo Italijos kariuomenės generolas Cerbino, markizas Scarlati — Crescenzia, Lietuvos pasiuntinybės Vatikane vedėjas St. Lozoraitis, jr., keletas Romos kunigų ir kt. Minėtasis JAV pareigūnas domėjosi Lietuvos problemomis.

IRENOS SANDANAVIČIŪTĖS - MERLINO sūnų vasario 14 d. pakrikštijo prel. L. Tulaba. Iškilmėje dalyvavo nemaža Romos lietuvių.

VATIKANO RADIJAS vasario 12 d. paminėjo savo 40 metų darbo sukaktį. Ta proga Lietuvai buvo skirta speciali radijo programa lietuvių kalba.

Prancūzija

LIETUVAIČIŲ VIENUOLIŲ yra įvairiose prancūzų vienuolijose. Dauguma jų atvyko iš Lietuvos po I D. karo. Marselyje gyvena sesuo Marija Aloyza Klevinskaitė. Praėjusią vasarą ji turėjo progos dalyvauti lietuvių koplyčios pašventinime Romoje ir gėrėtis seniai girdėtomis lietuviškomis giesmėmis bei iškilmėmis. Jos vienuolyne pri

Lietuvių spaudos metraštis

VYTAUTAS A. JONYNAS

Jau trečiąkart tenka šio laikraščio skiltyse pasisakyti apie JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo leidžiamą spaudos metraštį — aptarti jo bendrą pobūdį, padaryti keletą kritiškų pastabų, perdaug nesijaudinant, kad į jas nebus atkreipta dėmesio.

Jau išėjo trečiasis sąsiuvinys, apimąs 1968 m. pasirodžiusius leidinius ir straipsnius. Netgi storesnis puslapių skaičium. Iš karto nepastebi, kad jis pakeitė savo pavadinimą. Užuot skelbęsis "Užsienio lietuvių spaudos metraščiu" (Lithuanian Publications Abroad), dabar pasivadino "Lietuvių spaudos metraščiu" (Yearbook of the Lithuanian Press). Kaikam šios pretenzijos, ši "politique de grandeur" nepatiko. Jie pasiskubino užtėkšti leidiniui **mėgėjiškumo etiketę.** Jų manymu tokiame metraštyje turėtų būti aptariami **visi** lietuvių kalba pasirodą leidiniai, net ir "Vilnis", "Laisvė", "Liaudies Balsas" ir panašūs. Nesinorėtų su tuo siūlymu sutikti. Gal pasivadinti "Lietuvių spaudos metraščiu" kiek ir pompastiška, bet redakcijos apsiribojimas išeiviškąja spauda, mūsų manymu, pasiteisina.

Rašančiam sunku pasisakyti apie "Vilnies", "Laisvės" ir kitų "kopūstlapių" (feuilles de choux) vertę, bet jie, jei neklystu, laisvai pasiekia Lietuvą ir gali būti peržiūrimi, indeksuojami tenykščių bibliografinių žinynų. Kitaip yra su išeivijos spauda. Gal po amžių kada "atplaišų" l e i d i n i a i susilauks kruopščios ir, neabejojam, tobulesnės analizės iš Lietuvos knygotyrininkų pusės. Kol kas, deja, tenka pasitenkinti Kultūros Fondo bibliografų "mėgėjų" pastangomis.

Antra vertus, absoliutus tobulumas bibliografijos srityje kažin ar iš viso įmanomas. Galima suabejoti, ar verta vargintis tokiais niekniekiais,, kaip kad pvz. minėti įrišimo kokybę. Bet spragų visada atsiras. Gal jų būtų mažiau, jei liautumėmės pravardžiavę vieni kitus "mėgėjais" ir jei vadinamieji "profesionalai" (jų yra nemažai) ateitų leidiniui talkon. Ar jų nejieškota, ar jie, suglaudę ausis, leidinį ignoruoja, jau kita kalba.

Savaime aišku, nėra lengva aptarti leidinį, kai jame surašyti dalykai užsimiršo. Šių metų sąsiuvinys, sakysim, aptaria 1968 metais pasirodžiusias knygas ir straipsnius. Knygų atveju padėtis dar pakenčiama. "Aidų" dėka turime kasmet išsamų apžvalginį straipsnį, aptariantį grožinę literatūrą ir mokslo leidinius. Tas "check-list" itin pravartus, kai tenka skirti literatūrines premijas. Jis padėjo mums patikrinti, ar metraštyje nepraganytos kaikurios knygos. Spragų neradom. Bet pamėgink, žmogau, prisiminti straipsnius. Juo labiau, kai redakcija pratarmėj įrašo tokį įspėjimą: **"Į metraštį dedami tik svarbesnieji (žinovine prasme) straipsniai, turį bet kuriai kultūrinio ar civilizacinio gyvenimo sričiai išliekamos vertės".** Nuspręsk, kad gudrus, kur esama "žinovų" nuosprendžio, kur užsimiegojimo ir kur bukagalvės cenzūros. Ta prasme kuriozinių situacijų leidinyje netrūksta. Pacituosim tik kelis pavyzdžius. Bet prieš tai tarkim žodelytį apie vieną, mūsų manymu, **kapitalinį pražiopsojimą.**

Metraščio valdyba yra įsivedus tradiciją paskirti vieną skyrelį ypatingesniems metų įvykiams paminėti. Taip pvz. 1967 m. būta poskyrio kultūros kongresui ir Expo 67. Šiemet nuspręsta sugrupuoti draugėn rašinius, liečiančius Šv. Kazimiero kapinių skandalą. Kaikam pasirodys, kad tai daugiau ar mažiau vietinio pobūdžio rūpesčiai. Jei mūsų atmintis nešlubuoja, kur kas reikšmingesnis įvykis, sukrėtęs išeiviją "from coast to coast", buvo **protų sankirta ryšium su "bendravimo su kraštu" problema.** Tos polemikos atgarsiai aiškiai pastebimi vartant metraštį, bet **atskiro skyrelio tai košei susrėbti nėra.** Nuorodos į straipsnius ta tema išbarstytos po kelis skyrelius. Taip, sakysim, inicialais pasirašiusio P. J. straipsnis Kaip mes galime padėti Lietuvai. Genocidas vykdomas per rusinimą (aplankiusio Lietuvą kun. dr. F. Jucevičiaus paskaita Bostone) **Naujienos** 968. 12. 27 nuoroda įterpta 31 skyrelyje (politika). Paties kun. dr. Jucevičiaus straipsniai "Tėviškės Žiburiuos" ir "Nepr. Lietuvoj" minimi 30 skiltyje (straipsniai apie visuomeninius mokslus). Jie nepaminėti antrą kartą 91 skyrelyje — geografija, kelionės. Keisčiausia, kad kur kas reikšmingesnis kun. Jucevičiaus pasisakymas santykiu su Lietuva klausimu "Lietuviškosios tikrovės sklaida" ("Metmenys" nr. 16, 1968) kažkaip "žinovų" praleidžiamas negirdomis. Nors, iš kitų nuorodų sprendžiant, akivaizdu, kad šis "Metmenų" numeris išvelėtas pakenčiamai.

Būdinga, kad tame pačiame "Metmenų" numeryje įdėti straipsniai apie grožinę literatūrą Lietuvoj (Tito Guopio "Neeilinis romanas, sąžininga ir nesąžininga kritika", Kęsto Reikalo "Literatūriniai debiutai Lietuvoj") regimai redakcijos laikomi kaip "neturintys kultūrinio civilizacinio gyvenimo sričiai išliekamos vertės". Susidaro įspūdis, kad metraščio vadovybė iš principo nusistačiusi ignoruoti, kas sukuriama Lietuvoj. Bet nevisai. Poezijos skyriuje minimi Degutytės eilėraščiai. Ten (faktinai priklausytų tos nuorodos 83 skyriui — recenzijos) aptinkam dvi K. Plaučiūno recenzijas apie Lietuvos poeziją. Pr. Naujokaičio pasisakymas apie "Graži tu mano, brangi tėvynė" antologiją patenka recenzijų skyriun. Skaitytojui sunku susigaudyti, kokie kriterijai lemia, kada dera užsimint apie straipsnio egzistenciją ir kada ne. Ar paisoma pačios recenzijos vertės, ar ją lemia rašiusiojo "košer" reputacija?

Šiaip atrodytų, kad metraščio kolektyvo išmokta tam tikro atsargumo. Nustembi iš pradžių aptikęs "mixtum-compositum" bendrybių skyrelyje tokius pavadinimus, kaip V. Kavolio "Nužemintųjų generacija" arba S. Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose". Bet atsarga gėdos nedaro. Nuoroda į Kavolio veikalą pasikartos 3 skyrelyje — visuomeniniai mokslai ir 82a nr. — proza (epas). Suminėkim šia proga mažą netikslumą (jų yra, žinoma, daug daugiau). Į epo skiltį patenka Avos Saudargienės "pora vaidinimų vienoj knygoj", nors tai nuorodai buvo logiškiau pasistūmėti į skyrelį 82b (drama).

Edv. Šulaitis yra padaręs priekaištų leidiniui, kad skyrelyje, kur pateikiamas laikraščių ir žurnalų sąrašas, esama apgailėtinų spragų. Faktas, kad tas sąrašas gerokai nusmailėjo. 1967 m. buvo išvardinti 102 leidiniai, o 1968 m. sąraše beminimi 75, įskaitant tokius reikšmingus leidinius, kaip pvz. sieninis "Laiko kalendorius" (Buenos Aires) ir visokius "Moksleivių balsus". Gal būtų ne pro šalį, kad žinyno redakcija įsivestų **nustojusių eiti** periodinių leidinių skiltį. Tuo būdu būtų išvengta kaikurių kaltinimų. Antra, tokia statistika nuteiktų **optimistiškiau žvelgti ateitin.**

Kalbant apie amžinybėn nukeliavusius, tenka pastebėti dar vieną dalyką. Leidinyje yra nekrologų skyrelis, kuris pavadintas trumpai drūtai "Mirusieji". Angliškai skamba ypatingai kietai — "The Dead". ("Obituaries" mūsų manymu būtų tinkamiau). Kiekvienu atveju šio skyrelio sąranga nelogiška, nes laikomasi alfabetinio sąrašo išvardinant nekrologų autorius. Būtų kur kas pravarčiau, jei skaitytojas iš karto pastebėtų **kieno mirties buvo gedėta.** Tas pat pasakytina ir apie biografijų bei recenzijų skiltis. Straipsnių ir knygų autorių pavardės galėtų išsirikiuoti vardų rodyklėj leidinio pabaigoj, kaip tai daroma daugely bibliografinių indeksų.

Visų pageidavimų neišvardinsi, bet baigiant tenka pastebėti, kad metraščio tobulėjama ir **norima tobulėti.** O tai jau daug.

Lietuvių s p a u d o s metraštis. Y e a r b o o k of the Lithuanian Press. 1968. Išleido JAV LB Kultūros Fondas. Redaktorius J. Švedas. Chicago 1970. $2.

Lenkai gamina karinius filmus

ALGIRDAS GUSTAITIS

Naujausias Lenkijos filmas "Juodos žemės skonis" yra pagamintas "Film Polski" Lenkijoj. Rankraštis ir rešisūra — Kazimierz Kutz, filmuotojas — Wieslaw Zdort, pagrindinis artistas Gabriel — Olgierd Lukaszewicz.

Silezijoj, valdomoj Vokietijos, 1920 metais lenkai darė du sukilimu, kurių antrasis čia parodomas. Vietiniai gyventojai lenkai nori prisijungti prie Lenkijos. Sukilėlių rodoma apie 30. Jų pagrindą sudaro septyni Batista broliai, prie kurių vėliau prisijungia ir jų senas tėvas. Lenkų pogrindžio organizacijai ir sukilimui vadovauja Erwin (Jan Englert).

Filmas nuo pradžios iki pabaigos perdėtai vienašališkas, persaldytas. Vokiečiai rodomi kaip paskutiniai žiopliai, nemokantieji ne tiktai kovoti, bet ir vadovauti, baikštūs, didžiausi naivėliai. Bent kiek pažįstantieji vokiečių kariuomenę (čia prieš lenkų sukilėlius kovoja reguliari vokiečių kariuomenė) iškart pastebės objektyvumo neišlaikymą ir melą per akis.

Betgi lenkų publikai, kuri nori patriotiškumą liaupsinančių filmų, toks filmas patiks. Čia kiekvienas lenkas rodomas herojumi. Tai augščiausio laipsnio lenkiškas patriotiškumas ištisai be jokio atodūsio.

Žvelgiant į filmą tokiu mentalitetu, jis parengtas gerai. Yra visai gerų nuotraukų, scenų, net minčių. Įdomiai pradėtas ir vystytas epizodėlis su balta višta, bevaikštinėjančią tarp apsikasusių lenkų ir už sustiprinimų tupinčių vokiečių. Betgi pabaigoje režisorius paslydo — vištelę užmovė ant lenkų ješmo.

Filme nematyti nė vieno vokiečio gyventojo, tik jų kariškiai, tarsi visame rajone nebūtų jokio vokiečio. Pilna lenkiškų dainų, šokių, patriotiškiausių šūkių, sakinių.

Po II pasaulinio karo lenkam, gavusiem virš 7 milijonų vokiečių, išsilaikymas vakariniuose plotuose svarbus. Šis filmas yra ramstis jų politikai. Juo patikės ne tik masės lenkų, bet ir daug svetimųjų. Vokiečiams pagaminus priešišką filmą, nebus atsvertas paliktas įspūdis. Lenkai vokiečių versijos nė nerodytų.

Lenkai nesiskaito su priemonėmis, siekdami išsilaikymo ir plėtimosi. Jų žmonės patriotai, nori ir stengiasi pasilikti ne tik Silezijoj, bet ir Baltijos pajūry.

Pagalvoju apie lietuvius. Ar jie entuziastingai kuriasi Klaipėdoje, Tilžėje ir kitur? Ar lietuvių masė siekia atgauti jiems, jų gentims priklausančias žemes prie Baltijos?

Emigracijoje lietuviškas filmas dėl mūsų publikos abuojumo negali ne tik augti, bet net egzistuoti. Dusinanti lietuvių apatija mūsų filmus pasmaugia jiem vos pasirodžius. Didžiosios organizacijos jais nesirūpina.

Kodėl okupuotoje Lietuvoje panašių patriotiškų filmų nepagaminama? Pavergėjai rusai neleidžia? O taip reikėtų! Nukreiptų filmų prieš lietuvių priešus, kokiais nuo XIII a. buvo kryžiuočiai - vokiečiai ir kt. Ar okupuotieji lietuviai negali pagaminti filmo apie Herkų Mantą; apie didįjį prūsų sukilimą; apie Žalgirio kautynes; knygų spausdinimą Prūsijoje, jų gabenimą į caro rusų okupuotą Lietuvą; apie Klaipėdos prijungimą, įvykdytą lietuvių sukilėlių, prie Lietuvos; apie Darių - Girėną . . . ?

"Juodos žemės skonis" buvo rodytas užsienio spaudos atstovams Los Angeles, Kalifornijoj. Norėjau pasikalbėti su lenkų spaudos atstovu, bet tokio nebuvo. Lenkų filmui JAV-se atstovauja Surety Releasing Organization Hollywoode. Tai jau devintas K. Kutz režisuotas filmas, bet pirmas pagal jo scenarijų. Jis pats kilęs iš Augšt. Silezijos.

Nors rusų prispausti, lenkai Lenkijoj įstengia pagaminti patriotiškiausius filmus, kuriuos visada bus galima rodyti jų žmonėms. Ar jie moka geriau įtikinti savo valdovus nei lietuviai? Ar jie iš viso didesni ne tik patrijotai, bet ir šovinistai už savo kaimynus?

Filmas vertas pamatyti ir okupuotos Lietuvos lietuviams.

VIENO VEIKSMO HUMORESKA

(Atkelta iš 3-čio psl.)

— Kodėl ne dabar? Leonai, duok man gerą priežastį, I mean, good reason, kodėl ne dabar? Tu manai, kad aš pinigų neturiu Tavo paveikslui nusipirkti? Tu manai . . .

— Rytoj, Zigmai, rytoj.

—Leonai, kodėl rytoj?

—Rytoj grįšim iš Panevėžio.

— Nebūk šposininkas. Rytoj mano paveikslą kas nors kitas ant sienos kabins.

—Tavo? Kurį gi?

—Tenai, tą, kampe, vidurinį.

—Zigmai, ten nėra vidurinio ten tik du paveikslai kabo. Vienas jau nupirktas.

Kiek atsimenu, Zigmas nebuvo karingas. Į rankas įdėjau jam whisky stiklą, vėl grįžom į Šiaulius. Miestas degė nuo bombų ir šūvių. Gatvės baisios, pilnos griuvėsių, stiklų, padūmavusios. Iš triukšmo ir dūmų nelauktai išlindo didžiulis rusų tankas, artėjo grasinančiai . . . Iš šokių salės įkaitusiais veidais grįžo Betty, prisiartino prie stalo ir atsisėdo. Kietoka pagyvenusi kanadietė.

— Zigi, Darling, speak English!

Zigmas ir aš pažvelgėm tikrovei į akis.

—Betty, Darling, I buy Leonas painting.

— What? You mean, one of these monstrosities? Over my dead body, Zigi Darling! If you hang one of them in my house, I will hang you Zigi, Darling!

Zigmas neatsišaudė, nutilo. Atsimenu, kuopoj jis nekoks šaulys buvo.

Rytojaus dieną Zigmas ir Betty į parodą neatėjo. Tą kampini paveikslą įsigijo jauna porelė Algis ir Aldona.

Viršuje: Toronto jaunimas atlieka meninę programą Vasario 16 iškilmėje. Apačioje — svečiai ir tautiečiai — iškilmės dalyviai

Nuotr. S. Dabkaus

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

PO KRYŽIUM

Tenai, kur pakeles nusagstė medžio kryžmės,
Siūbavo duona kvepiantys javai,
Ir tu, gyveniman savan pakeltas,
Šitu kelių iškeliavai . . .

Nuo kryžiaus švietė Nukryžiuoto veidas,
Rankas ištiesęs laimino tave,
Kad nepaklystum kryžkelėn klaidžion patekęs,
Namo sugrįžtum vakare.

Kada pavargęs parkritai ant kelio kieto,
Kartojo lūpos skundą "negaliu",
Jautei paguodą, plaukiančią į širdį
Nuo kryžiaus kraujo lašeliu.

Ir poilsį nakties lydėjo nuolat
Šviesioj mėnulio pilnaty.
Už tai, kad viltį sudėdi po kryžium,
Malonės žavesį jauti.

Sugrįžk, sugrįžki, pakeleivi, vėlei,
Tėvų nuklydęs nuo gimtų namų,
Sode prie lango kryžių pastatyki,
Po juo ilsėsies, — bus ramu!

Žemės balsas

Ar tai tu čia šauki,
Mano žeme puiki?
Žavų balsą girdžiu:
Ar tai tu čia šauki?

Kai žvalgausi aplink,
Kaip puiku, kaip puiku . . .
Kur tik akį meti,
Koks platumas laukų!

Tartum jūra skaidri
Nubanguoja javai
Gryno aukso varsa
Taip švelniai, taip švelniai,

Tu mane gaivini
Šviežios duonos kvapu
Ir atlygini man
Su kaupu, su kaupu.

Aš prie žemės širdies
Prisiglausiu arčiau,
Kad galėčiau mylėt
Dar karščiau, dar karščiau.

Paslapčių daug turi
Savo kūne giliam,
Ar išgirsiu kada
Tavo balsą iš ten?

Nors kartotum kasdien
Paslaptinga gelme,
Aš tavosios kalbos
Nesuprasiu oi, ne!

Tu didvyrių krauju
Apšlakstyta esi,
Mano žeme šventa,
Ar tai tu ten šauki?

Balsą nuolat girdžiu
Mano žemės jaunos,
Kaip plakimą širdies,
Tartum savo dainos . . .

Jonas

Canadian Art Memorials Ltd.

Louis Temporale, oficialus skulptorius Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus.

176 Lakeshore Road West — Port Credit, Ont. Tel. CR 8-2757

Namų tel. CR 8-4529

Dabar pats geriausias laikas užsakymams, nes nesame priversti skubinti išpildyti užsakymus, todėl galime daug atidžiau atlikti darbą savo dirbtuvėje.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus

JIB vaistai patentuoti Šveicarijoje nr. 458628, registruoti JAV, Kanadoje ir Europoje. Ataugina plaukus, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą moterims ir vyrams. 100 procentų garantuota. Vartodamas JIB 8 uncijas 16 savaičių, nebūsi nei žilas, nei plikas.

Užsakymus su $6.00 perlaida siųsti: JIB Lab. atstovybės adresu: 2498 Dougall Ave., Windsor 12, Ont., Canada

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVOS OPEROS penkiasdešimtmečio minėjimą Čikagos Jaunimo Centre surengė specialus jos buvusių narių komitetas: garbės pirm. prof. J. Žilevičius, pirm. A. Sprindys, vicepirm. S. Adomaitienė, sekr. P. Armonas, ižd. A. Kalvaitytė ir Čikagos lietuvių operos atstovė S. Džiugienė. Sukakties proga Čiurlionio Galerijoje buvo atidaryta Lietuvos operos veiklą atskleidžianti paroda. Žodį tarė rengėjų vardu garbės pirm. prof. J. Žilevičius, pirm. A. Sprindys ir Lietuvos generalinis konsulas dr. J. Daužvardis. Pagrindinės iškilmės sausio 31 d. buvo pradėtos Tėvų jėzuitų koplyčioje kun. B. Markaičio, SJ, atlaikytomis Mišiomis ir gražiu pamokslu. Po pamaldų įvykusiai akademinei minėjimo daliai vadovavo rengėjų pirm. A. Sprindys, išsamią paskaitą apie operą, jos kelius į Lietuvą, Kaune veikusio profesinio operos teatro laimėjimus skaitė St. Santvaras. Dalyviams buvo parodytos Čiurlionio Galerijoje atidarytos parodos eksponatų spalvotos skaidrės, palydėtos magnetofono juoston įrašytų Lietuvos operos solistų dainomis bei operų arijomis. Iškilmės užbaigtos sukaktuviniu pokyliu, kuriame dalyvavo apie 300 buvusių Lietuvos operos narių ir svečių, jų tarpe pirmosios G. Verdi "Traviatos" dalyvė J. Vencevičaitė-Kutkuvienė, V. Jonuškaitė, A. Dambrauskaitė, E. Kardelienė, I. Nauragis, A. Dičiūtė, P. Radzevičiūtė ir kt. Koncertinę programą atliko sopranas J. Krištolaitytė, balerina Guoda Gintautaitė ir I. Adamavičiūtė-Gintautienė. Akompanavo torontietis kompoz. St. Gailevičius.

1970 METŲ PABAIGOJE Melburne įvykusios Australijos Lietuvių Dienos turėjo visą eilę dėmesio vertų renginių. Jaunos rež. M. Gylytės vadovaujamas Melburno dramos mėgėjų teatras "Aušra" kultūrinę Lietuvių Dienų programą pradėjo Algirdo Landsbergio dramos "Vėjas gluosniuose" spektakliu. Lietuvių Namuose surengtame literatūros vakare savo kūrinius skaitė J. A. Jūragis, A. Prišginaitė, V. Kazokas, M. Slavėnienė, A. Gasiūnas, J. Mikštas, J. Pusdešris ir M. Malakūnienė, operos sol. P. Rūtenis atliko dainos ir B. Brazdžionio, B. Sruogos, St. Santvaro poezijos pynę. Lietuviškai dainai atstovavo sol. G. Vasiliauskienė ir sol. G. Kalpokas, pianinu palydėti R. Kubiliūtės, Melburno vyrų oktetas. Išraiškos šokiais programą papildė E. Šilienė ir J. Klupšienė. Šventės dėmesio centre buvo dalyviais labai gausus jaunimo koncertas, kurio programą pranešinėjo D. Juškaitė. Pirmąją koncerto dalį pradėjo M. Kymanto vadovaujamas Geelongo jaunimo choras dainų pynę "Per laukelį jojau" su skudutininkų grupe, deklamatorė R. Makarevičiūtė iš Albury, kanberietis trimitininkas U. Žilinskas, dainos ir šokių pynę atlikęs Pertho jaunimas, E. Šilienės paruošto Morningtono jaunimo išraiškos šokiai. Su moderniomis dabartinėmis melodijomis dalyvius supažindino R. Tamošiūnaitės ir R. Vaičaitienės vadovaujamas Melburno jaunimas. Modernizmu buvo nuspalvintas ir A. Saudargienės "Tėvynės ilgesys", kurį atliko J. Reisgytės vadovaujama Sidnėjaus jaunimo grupė. Ištraukas iš J. Meko "Pavienių žodžių" deklamavo melburnietis G. Kaminskas. Įspūdingai praėjo tautinių šokių festivalis, kurio programos dalyvių eilėse buvo V. Strauko vadovaujamas Adelaidės "Žilvinas", V. Mališauskienės — Brisbane šokėjai, L. Žilinskienės — Kanberos "Ratelis", G. Statkaus — Hobarto "Venta", H. Statkuvienės — Melburno "Gintaras", A. Šimkaus — Melburno "Klumpakojis", B. Kateivienės ir p. Miliauskienės — Pertho "Šatrija", M. Osinaitės-Cox vadovaujama Sidnėjaus tautinių šokių grupė. Čikagos "Grandies" vadovė I. Smieliauskienė šokėjus pasveikino Lietuvos generalinio konsulo dr. J. Daužvardžio vardu ir įteikė "Grandies" dovaną tautinių šokių festivalio vadovei H. Statkuvienei. Lietuvių Dienų dainų šventė įvyko geroje koncertinėje salėje. Programą atliko G. Vasiliauskienės vadovaujama Adelaidės "Lituania", A. Čelnos — Melburno dainos sambūris, S. Žuko — Newcastle choras, B. Kiverio — Sidnėjaus "Daina", M. Umbražiūnienės — Sidnėjaus meno ansamblis, J. Juškos — Geelongo choras ir P. Dargio — Kanberos "Aušra". Ypač įspūdingas buvo bendras visų chorų pasirodymas, kuriam dirigavo iš eilės visi chorų vadovai. Lietuvių Dienas Australijos lietuviai užbaigė dviem N. Metų sutikimais — vienoje salėje linksminosi apie 600 jaunimo, kitoje — apie 800 vyresniosios kartos atstovų.

O K L A H O M O S UNIVERSITETO PROF. VYT. VARDŽIO studiją "Catholicism in Lithuania" paskelbė Čikagos universiteto išleista knyga "Aspects of Religion in the Soviet Union, 1917—1967". Religijos būkle Lietuvoje susidomėjusiem amerikiečiam Čikagos universitetas prof. V. Vardžio studiją yra išleidęs ir atskiru atspaudu.

DETROITO ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPA balandžio 17—25 d. d. Lietuvių Namuose rengia bendrą Mičigano lietuvių dailininkų ir mėgėjų darbų parodą, kurios dalyvius registruoja kuopos kultūros skyriaus pirm. Jonas Švoba tel. 547-2859. Parodos atidarymo proga bus pristatyta Marijos Sims naujausioji poezijos knyga.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SPECIALIU KONCERTU Vilniaus filharmonijos salėje veiklos 15 metų sukaktį atžymėjo Adolfo Krogerto vadovaujamas Vilniaus vyrų choras "Varpas", laimėjęs dvi pirmąsias vietas polifoninės ir liaudies muzikos tarptautiniuose konkursuose Italijoje. Sukaktuvinio koncerto programoje buvo E. Balsio išplėsta liaudies daina "Valio dalgelis", R. Žigaičio — "Išjojo išjojo", V. Laurušo — "Akys", F. Šopeno "Polonezas A-dur", K. Orfo "Sunt lacrimae rerum", P. Ebeno "Missa Adventus Quadragesimae" ir eilė kitų kūrinių. Beveik visi varpiečiai yra baigę augštąjį mokslą, aštuoni turi mokslų kandidatų laipsnius. Kiekvienas choristas repeticijom ir koncertam kasmet skiria beveik ištisą mėnesį. Varpiečių entuziazmu rūpinasi choro valdyba, vadovaujama B. Rėzos ir M. Usonio.

GARBĖS DIPLOMĄ už nuotrauką "Kareiviai grįžta namo" laimėjo vilnietis Marius Baranauskas tarptautinėje meninės fotografijos parodoje Jau miestę, Brazilijoje. Be M. Baranausko, šioj parodoj Lietuvai atstovavo V. Butyrinas, A. Sutkus ir R. Rakauskas.

VIRGILIJUS NOREIKA išvyko gastrolių į R. Vokietiją. R. Berlyno ir Dresdeno teatruose jis atliks pagrindinius tenoro vaidmenis P. Čaikovskio "Eugenijaus Oniegino" ir G. Verdi "Rigoletto" operose, kameriniuose koncertuose — Vyt. Klovos, J. Gruodžio dainas ir rusų klasikinių operų arijas.

BALIO SRUOGOS 75-tąjį gimtadienį vilniečiai sutiko specialiu vakaru Vilniaus respublikinės bibliotekos konferencijų salėje. Pagrindinius pranešimus skaitė filologijos mokslų kandidatai: J. Lankutis — apie B. Sruogos dramaturgiją bei jos vietą lietuvių literatūros istorijoje, A. Samulionis — apie velionies rašytojo asmenybę ir jo nuopelnus literatūrai, V. Kubilius — apie poetinį B. Sruogos palikimą. Prisiminimų pluoštu dalijosi meno mokslų dr. J. Čiurlionytė. B. Sruogos kūrinius skaitė dramos aktoriai D. Jaškevičiūtė, G. Kernagienė, K. Kymantaitė, S. Nosevičiūtė ir T. Vaisieta, pjesės "Milžinų panuksmėje" ištrauką suvaidino Vilniaus profsąjungų teatro saviveiklininkai I. Ledas, L. Pažūsis ir N. Šavelis. Liaudies dainomis programą paįvairino Vilniaus operos sol. G. Apanavičiūtė.

V I L N I A U S INŽINERINIAME STATYBOS institute pradėjo darbą architektūros fakultetas, vadovaujamas architektūros mokslų kandidato Jurgio Vanago. Šis penktasis instituto fakultetas numato kasmet išleisti 50 diplomuotų architektų. Dabar jame mokysis visi architektūros specialybės studentai, kai tuo tarpu lig šiol architektūra buvo studijuojama ir Kaune, ir Vilniuje.

LIETUVOS OPEROS VETERANAS Jonas Byra atšventė amžiaus aštuoniasdešimtmetį. Dainavimą studijavęs Petrapilyje, tobulinęsis Vienoje, Niujorke ir Paryžiuje, sukaktuvininkas savo repertuare turėjo apie 30 tenoro vaidmenų, kurių didžioji dalis buvo pagrindiniai. 1934 m. J. Byra suorganizavo sėkmingai veikusį vyrų kvartetą, vėliau — operetės grupę Šiauliuose. Jis taipgi dėstė dainavimą ir fortepijoną Kauno ir Šiaulių muzikos mokyklose. Pokario metais jam yra tekę būti Šiaulių muzikos mokyklos direktorium.

JULIAUS VAICEKAUSKO pirmoji individuali meninės fotografijos paroda "Žvėrių takais" atidaryta Vilniaus dailės parodų rūmuose. Nuo kitų meninės fotografijos atstovų jis skiriasi didele meile Lietuvos gamtai ir jos gyvūnijai. Parodos lankytojus žavi nuošaliausių Lietuvos vietovių vaizdai, paukščių, žvėrių ir žvėrelių "portretai" natūralios gamtos aplinkoje. Tokioms nuotraukoms reikėjo daug laiko ir didelės kantrybės. J. Vaicekauskas, 32 metų amžiaus jaunesniosios kartos atstovas, dirba "Moksleivio" žurnalo redakcijoje.

GARSO PROBLEMOM skirtoj akustikos konferencijoj Leningrade visus dalyvius sudomino lietuvių mokslininkų darbai. Ypatingo dėmesio susilaukė Kauno politechnikos instituto dėstytojų P. Kemėžio ir A. Rudžionio pasiūlytas kalbos sintezės metodas elektroninėms mašinoms, kurios priimtų žmogaus žodinius įsakymus. Šią temą papildė Vilniaus pedagoginio instituto ir Vilniaus universiteto darbuotojų A. Pakerio, T. Plakunovas, J. Urbelienės pranešimas apie lietuvių kalbos skiemenis sudarančius garsus. Konferencijos dalyvių eilėse buvo mokslininkų iš V. Vokietijos, JAV, Čekoslovakijos, R. Vokietijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Bulgarijos ir netgi Š. Vietnamo.

DR. VINCO KUDIRKOS VARDU yra pavadinta Kudirkos Naumiesčio vidurinė mokykla. Savo kraštotyros muzėjuje ji telkia medžiagą apie dr. V. Kudirkos veiklą ir gyvenimą. Skulptoriaus Vinco Grybo vardu pavadinta Lukšių vidurinė mokykla. Kalbininko Jono Jablonskio ir poeto Prano Vaičaičio gimtinėse atidengtos jų atminimui skirtos lentos.

SPALVOTOMIS S K A I D R Ė M I S iliustruotą pranešimą apie kelionės įspūdžius Italijoje ir italų architektūrą Lietuvos Architektų Sąjungos nariams padarė šios organizacijos sekr. A. Pilypaitis, Italijoje lankęsis praėjusį rudenį.

V. Kst.

UNITED TRUST REALTOR

QUEBEC AVE., $2,900 įmokėti, 6 kambariai, 2 virtuvės, įvažiavimas ir vieta garažui. Viena skola 7%. Tuojau galima užimti. Arti centrų.

DUNDAS — RONCESVALLES, krautuvė ir butas. $6,500 įmokėti, viena atvira skola 10 metų. Krautuvė reikalinga remonto. Tuojau galima užimti. Prašo $27,900.

BLOOR - WINDERMERE, $6,900 įmokėti, atskiras, mūrinis, septynių kambarių, 2-jų augštų namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos.

ROYAL YORK, $12,000 įmokėti, dvibutis po 5 kambarius. Du garažai, modernios virtuvės, kilimai. Gerai įrengtas poilsio kambarys. Arti centrų.

KINGSWAY, modernus 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Puikus sodas su vaismedžiais. Įrengtas rūsys. 7% skola. Arti susisiekimo.

WINDERMERE AVE., $6,900 įmokėti, 11 kambarių, pajamų namas. Du garažai ir įvažiavimas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Įrengtas rūsys. Arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — ROYAL YORK, $12,000 įmokėti, 6 kambarių, 3 miegamųjų vienaaugštis (bungalow). Dvi prausyklos, moderniai įrengtas rūsys, kilimai. Gražus sodas. Arti susisiekimo.

BLOOR — JANE, šeši butai — 4 po du miegamuosius ir 2 po vieną miegamąjį. Atskiras gero mūro pastatas. Garažai ir privatus įvažiavimas. Arti požeminio ir krautuvių. Gera nuomojimui vieta.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST TEL. 762-8255

Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:
už term. indėlius 2 metam.....7%
už term. indėlius 1 metam.....6½%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....9%
nekiln. turto — iki $30.000....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

BLOOR — ALHAMBRA AVE., arti susisiekimo, krautuvių ir parko, 9 kambarių atskiras, mūrinis namas, 2 virtuvės. Ideali vieta gyventi ir nuomoti. Savininkas išvyksta iš Toronto. Įmokėti apie $8,000; galima tuoj užimti.

HUMBERSIDE — KEELE ST., pajamų namas, 10 kambarių, 4 pirmajame augšte ir prausykla. Trys atskiri butai, patogūs nuomojimui. Dvigubas garažas ir šoninis platus įvažiavimas. Arti krautuvių ir gero susisiekimo. Įmokėti $7,000.

SUNNYSIDE — PARKDALE AVE., prie Šv. Juozapo ligoninės, gražus 6 kambarių namas, 2 prausyklos, moderni virtuvė. Garažas su geru įvažiavimu. Savininkas išvyksta į Europą; norėtų galimai didesnio įmokėjimo.

DURIE ST. — COLBECK AVE., 10 kambarių dviejų butų per du augštus namas. Patogus nuomojimui, dvigubas garažas. Įmokėti apie $10,000. Namas be skolų.

JANE — BABY POINT, gražių plytų namas, 8 kambariai per du augštus. Dvi virtuvės, dvi prausyklos. Garažas ir šoninis privažiavimas. Įmokėti apie $6-7,000.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMAŠINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, $15,000 įmokėti, mūro, atskiras 3 butų apartamentas, po 1, 2 ir 3 miegamuosius, 15 metų senumo, 3 modernios virtuvės ir prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma kaina $50.000.

BLOOR — INDIAN RD., mūrinis, atskiras 6 kambarių per du augštus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma $21.900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

SPORTAS

KREPŠINIO TURNYRAS

Kanados apygardos krepšinio turnyrą vykdo Hamiltono Kovas Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N., Hamilton, Ont., vasario 27 d. Programa:

10 v. r. mergaitės B: Kovas — Vytis
11 v. r. jaunių B: Kovas — Aušra
12 v. r. mergaitės B: Kovas — Aušra
1.30 v. p. p. jaunių D: Kovas — Vytis
2.30 v.p.p. mergaitės B: Aušra—Vytis
3.30 v.p.p. jaunių D: Aušra — Vytis
5.30 v.v. jaunių D: Kovas — Aušra

Tą pačią dieną Westdale Highchool, Longwood ir Main St. W., Hamilton, Ont.:

1 v.p.p. vyrai: Aušra — Vytis
2.30 v.p.p. vyrai: Tauras — Kovas
5 v.p.p. vyrai — varžybos dėl II ir IV vietos.

Vasario 28 d. 12 v. vyrų baigmė Jaunimo Centre.

Sporto klubo Kovas valdyba

SPORTAS LIETUVOJE

Kauno Žalgirio krepšininkai po dviejų pergalių prieš Maskvos Dinamo 77:76 ir Minsko RTI 97:85 varžybų lentelėje įsitvirtino II vietoje. Tai buvo šeštoji žalgiriečių pergalė iš eilės.

Vilniaus Kibirkšties krepšininkės sėkmingai užbaigė pirmąjį varžybų ratą. Po vienuolikos rungtynių kibirkštietės sėkmingai pradėjo ir antrąjį ratą — įveikė Leningrado Burevestniką 61:47 ir Maskvos Sim 60:42.

Vilnietis Arvydas Juozaitis plaukymo rungtynėse pasiekė naują Sov. Sąjungos berniukų rekordą — nuplaukė 100 m. krūtine per 1:11,1. Tose pačiose rungtynėse A. Kivelis pasiekė naują Lietuvos rekordą 100 m. l. s. plaukime — 55,9 sek.

Uždarų patalpų lengv. atletikos rungtynėse Kaune vėl gerai pasirodė Lietuvos lengvaatlėčiai. Šuolyje į augštį Kęstutis Šapka pasiekė pasaulyje geriausią pasekmę šiame sezone — 2.21 m. Birutė Bagdonavičiūtė nustūmė rutulį 16.19 m. Tai naujas Lietuvos rekordas.

Darbo rezervų stalo teniso pirmenybės įvyko Leningrade, kuriose Asta Giedraitytė laimėjo 3 pirmas vietas: moterų vienete, moterų dvejete ir mišriame dvejete. Jos sesuo Roma vienete laimėjo III vietą, o poroje su Asta — moterų dvejetą.

Bene augščiausias žmogus Lietuvoje yra Vigintas Tarolis. Jo ūgis — 2 m. 7 cm. Jam dar tik 15 metų. Juo susidomėjo krepšinio vadovai, nes augštaūgiai buvo vyrų krepšinio silpnoji vieta. Jis atgabentas į Kauną, kur mokosi proftechninėje mokyklo-

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

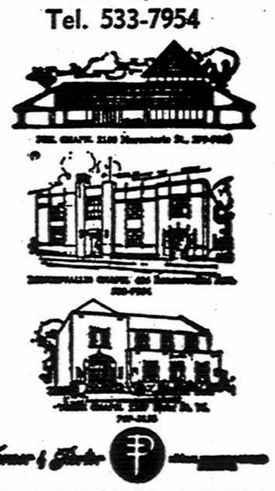

SPECIALIAI
Į LIETUVĄ
PILNAI APMOKĖTA
GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

SPECIAL 1 .....$47.00
10 sv. kiaulės taukų,
10 sv. kviet. miltų, 10 sv. ryžių,
10 sv. cukraus

VERTINGIAUSIA DOVANA GIMINĖMS — KAILIO IMITACIJOS MOTERIŠKI APSIAUSTAI. Didelis pasirinkimas.
Nepaprastai vertingi. Minkų (lygios ir dryžuotos), persiško ėriuko ir avies kailių apsiaustai.

PILNA KAINA TIK $99.00

10 SKARELIŲ $46.80
5 vilnonės skarelės didelėm arba mažom gėlėm bei turkišku raštu ir 5 šilkinės skarelės, įvairių spalvų. Norint siųsti oro paštu, reikia pridėti $8.50.

COMBINATION SPECIAL $126.
DIDELĖS VERTĖS
3 jrd. vyr. žieminiam apsiaustui 100% vilnonė medžiaga,
3 jrd. moteriškam žieminiam apsiaustui 100% vilnonė medžiaga,
3½ jrd. vyr. eilutei 100% vilnonė medžiaga, 3 jrd. moteriškai žieminei suknelei 100% vilnonė medžiaga, 2 paklodės (dvigubo dydžio), 2 užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai.
Daug kitų specialių siuntinių
PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ NAUJŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ.
UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE SIUNTINIUS PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010, USA
Tel.: 982-1530
PRAŠYKITE MŪSŲ NAUJŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ

je ir pradėjo pirmuosius krepšinio žingsnius.

VYČIO ŽINIOS

G. Kerniūtė dalyvavo Ontario ir Kvebeko universitetų plaukymo varžybose ir 50 jardų plaukime nugara laimėjo I vietą. G. K. studijuoja York universitete. Jos dar laukia Kanados mokyklų varžybos.

V. Nešukaitytė atvirose Ontario stalo teniso varžybose laimėjo I vietą moterų vienete. Baigmėje ji nugalėjo E. Sabaliauskaitę. **E. Sabaliauskaitė** poroje su kanadiete laimėjo moterų dvejetą. Baigmėje jos nugalėjo Nešukaityčių porą. V. Nešukaitytė taip pat laimėjo mišrų dvejetą.

J. Nešukaitis tose pačiose varžybose senjorų klasėje laimėjo I vietą. Baigmėje jis įveikė garsųjį M. Marenko. Už dviejų savaičių J. Nešukaitis vyksta į Sarnią, kur demonstruos stalo teniso techniką.

Berniukai (iki 12) CYO varžybose sužaidė lygiomis su Woodgreen 9:9. Žaidė: Rūtelė 1, Ignatavičius, Duliūnas 5, Ąžuolas 3, Bajorinas, Kaknevičius.

Mergaitės (14) CYO varžybose gerai atsilaikė prieš stiprią St. Edwards komandą 16:24. Žaidė: Underytė 2, Zubrickaitė 4, Ąžuolaitė 2, Matulaitytė, Jasinevičiūtė, Valiukaitė, Žukauskaitė.

Mūsų rėmėjams L. Kirkiliui ir W. A. Maskeliūnui nuoširdžiai dėkojame Abu yra mūsų labai pastovūs ir nuoširdūs rėmėjai. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Šį šeštadienį Kanados sporto apygardos krepšinio varžybose Hamiltone iš "Aušros" klubo dalyvaus keturios komandos: vyrų, jaunių B, mergaičių B ir jaunių D komandos.

CYO lygoj Aušros jauniai nugalėjo R. W. Scott 145:56. G. Rautinšas pasiekė naują rekordą, įmesdamas net 68 krepšius. Jam padėjo S. Kaknevičius 30, J. Norkus 24, E. Norkus 10, A. Kaknevičius 4, R. Petronis 4, Radžiūnas 4, J. Grigonis ir C. Bartusevičius. Treneris — D. Laurinavičius.

Ontario stalo teniso atvirame turnyre Birutė Plučaitė laimėjo tris taures; 13 m. grupėj — I vietą, 15 m. grupėj — II ir 17 m. grupėj — I. P. Klevinas tam pačiam turnyre pasiekė baigmes vyrų B ir C ir jaunių grupėse.

Golfininkai jau gali treniruotis parapijos salėje betkada, išskyrus antradienius, penktadienius ir šeštadienius.

Krepšinio treniruotės mergaitėm — trečiadieniais, vyrams ir jauniams — ketvirtadieniais. Stalo teniso treniruotės — ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. Treniruoja J. Nešukaitis.

Nuoširdus ačiū V. ir B. Genčiams už paramą klubui.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

L. Langlois, rašytojas P. Valliers ir prof. Ch. Gagnon. Dabar jie bus teisiami tik kaip Kvebeko Išlaisvinimo Fronto nariai už dalyvavimą šioje organizacijoje. Adv. R. Lemieux tuojau pat sutiko ginti darbo ministerio P. Laporte nužudymu kaltinamą Paul Rose, bet pastarasis atsisakė jo paslaugų. P. Rose iš teismo stengiasi padaryti cirką, nepripažindamas teisėjo ir teisinių nuostatų autoriteto. Dėl nuolatinių trukdymų jam neleidžiama dalyvauti jo paties teisme, kol jis neatsiprašys teisėjo ir nepasižadės laikytis nustatytos tvarkos.

Toronto savivaldybių taryba 2:1 balsų santykiu pagaliau patvirtino $237 milijonų vertės Spadina greitkelį. Šį jau pradėtą vykdyti projektą paskutiniu momentu bandė sustabdyti Toronto žydai, kurių centras ir beveik visos siuvyklos yra sutelktos Spadina gatvės senamiesčio dalyje. Vyko arši kova, kurioje politikai buvo priversti skaitytis su Toronto žydų balsais rinkimuose. Nusvėrė į greitkelio statybą šiaurinėje miesto dalyje jau investuoti milijonai dolerių. Projektą sustabdžius, tie pinigai būtų buvę išmesti kaip į vandenį. Toronto susisiekimo bendrovė TTC Spadina gatvėje numato įrengti požeminį traukinį. Taigi, ši gatvė ateityje taps viena pagrindinių miesto arterijų, jeigu Spadina projektui pritars ir Ontario provincinė vyriausybė, į kurią apeliuos nepatenkintieji.

Ontario Vasarnamių Savininkų Draugija primena savo nariams, kad gausi sniego danga Muskokoj ir Haliburtone gali sulaužyti nenuvalytus vasarnamių stogus. Patariama juos nuvalyti.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, vasario 28 d., 2 v.p.p., įvyks šie susirinkimai: jaun. mergaičių, visų būrelių — L. V. Namuose; jaun. berniukų — Prisikėlimo par. patalpose. Labai svarbu, kad visi dalyvautų, nes pradedama ruoštis metinės šventės programai. Mergaitės pradės austi tautines juostas.

Vyr. moksleivių susirinkimas įvyks taip pat sekmadienį 5 v. p.p. ateitininkų kambaryje. Visi privalo dalyvauti.

Vyr. moksleivių valdybų ir globėjų suvažiavime Hamiltone praėjusį savaitgalį dalyvavo Klevelando, Hamiltono ir Toronto moksleiviai. Įdomi buvo ses. Ignės paskaita "Veiklos apatijos diagnozė". Nagrinėjant apatiją veikloje, į diskusijas įsijungė beveik visi dalyviai. Pažymėtinas originalus temos perteikimo būdas. Suvažiavimą organizavo MAS centro valdyba. Taip pat visus maloniai nuteikė hamiltoniškių vaišingumas.

Tėvų komitetas dėkoja Prisikėlimo par. kredito kooperatyvui už $100 auką ateitininkų stovyklai.

"Ateities" administracija ragina visus, kurie dar yra skolingi už prenumeratą, atsilyginti. "Ateities" atstovas Toronte yra A. Bumbulis.

Kaip su kalėdinėm kortelėm, kurias gavot iš "Ateities"? Dar yra nesumokėjusių po $2.

Skautų veikla

● Ilgametė "Šatrijos tuntininkė s. Liuda Gvildienė nuo š.m. vasario 16 d. pasitraukė iš tuntininkės pareigų. Skautės, vadovės ir tėveliai reiškia nuoširdžią padėką sesei Gvildienei už vadovavimą tuntui su dideliu rūpestingumu ir atsidėjimu.

● Nauja "Šatrijos" tunto tuntininke nuo š.m. vasario 16 d., LS Seserijos vyr. skautininkės paskyrimu, tapo ps. P. Saplienė. Buvusioji tuntininkė s. L. Gvildienė kviečia visas vadoves ir tėvelius gražiai bendradarbiauti su naująja tuntininke ir kartu dėkoja už bendradarbiavimą vadovėms, tėvų komitetui, Romuvos valdybai, skautininkėms ir tėveliams. Naujosios tuntininkės pavaduotoja paskirta s. D. Keršienė. Visais "Šatrijos" tunto reikalais prašoma skambinti tuntininkei tel. 537-1503.

● Mindaugo dr-vės sueiga — kovo 1 d., 7 v. v., skautų būkle.

● Tradicinė Kaziuko mugė — kovo 7 d. Prisikėlimo salėse. Vasario 16 d. įvykusiame "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovų-vių posėdyje aptarti Kaziuko mugės reikalai. Draugovės sparčiai ruošiasi ir kviečia iš anksto tėvelius į talką, o visus lietuvius gausiai atsilankyti ir paremti skautišką veiklą.

● Pranešama, kad jau yra užsakytas kelionei į Europą 153 vietų lėktuvas. Bus skrendama iš Toronto į Londoną ir grįžtama iš Liuksemburgo į Torontą. Kaina — $191. Prašoma paskubėti registruotis pas s. M. Vasiliauskienę.

● Dėl kelionės į Europą IX-toji Romuvos stovykla bus bendra jaun. skautams-tėms ir skautams-tėms ir prasidės liepos 17 d.

● Vasario 21 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje įvyko tradicinis tarptautinis skaučių susimąstymas, kuriame dalyvavo estės, latvės ir lietuvės skautės — iš viso 80. Programai vadovavo S. Šarkaitė, laužui — B. Baliulytė, o žaidimams — R. Mažeikaitė. Po bendros sueigos sekė vaišės, kurių metu pasidalyta įspūdžiais. **Č. S.**

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

JANE — BLOOR, jaukus 5 kambarių, atskiras, mūrinis vienaaugštis; naujas šildymas, dvigubas garažas su šoniniu įvažiavimu; prašoma kaina $26.500.

WINDERMERE — BLOOR, atskiras 7 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, augštas rūsys, garažas su plačiu įvažiavimu, puiki vieta, netoli Bloor gatvės; apie $10.000 įmokėti, žemas išsimokėjimo nuošimtis.

BLOOR — JANE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki - judri vieta, tinka betkokiam verslui; dabar išnuomota už $400 mėnesiui ir nuomininkas viska apsimoka; apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola 10 metų 9%. Nepraleiskite progos.

JANE — BLOOR, gražus rupių plytų atskiras 7 kambarių namas, centrinis planas, vandeniu-alyva šildomas, kilimai, moderni virtuvė, garažas; apie $7.000 įmokėti.

KINGSWAY, puikus, modernus 6 kambarių vienaaugštis, kilimai, gražiai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo; prašoma kaina tik $34.900. Nepraleiskite progos, kas ieškote vienaaugščio.

JANE — BLOOR, 4 atskirų butų mūrinis pastatas, vandeniu-alyva šildomas: 4 garažai su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor; apie $20.000 įmokėti; puiki vieta nuomojimui.

Al. Garbenis, namų tel. HU 9-1543 ARBA **Pr. Kerberis,** namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term, dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3. Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

QUEEN — EUCLID, palikimas, 11 didelių kambarių, atskiras plytinis namas, šiltu vandeniu šildomas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, garažas, geras kambarių išnuomojimui namas, be skolų.

QUEBEC — DUNDAS, $3.500 įmokėti, 6 šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas, prašoma $19.900.

JANE — ANNETTE, vienaaugštis (bungalov), prašoma $26.500; plytinis, atskiras, nauja šildymo krosnis, garažas, didelis sklypas.

RONCESVALLES — GARDEN, prašoma $33.900, atskiras plytinis namas, 7 dideli kambariai, poilsio kambarys, šiltu vandeniu šildomas, 2 modernios virtuvės, šoninis įvažiavimas, garažas, 8½% paskola.

JANE ST., dvibutis (duplex) plytinis 10 kambarių atskiras namas, šiltu vandeniu šildomas, šoninis įvažiavimas, atvira paskola 8½%; mėnesinės pajamos — $175 ir $180.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETIŠKŲ SKANĖSTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖMIS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS
delicatessen

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

GARSŪS DIANA LAŠAI PALENGVINS NUŠALIMUS BEI SLOGŲ NEMALONUMUS
Jeigu jautiesi nesveikas, skauda visą kūną, ir nori greitai atgauti gerą savijautą, paimki gerai žinomų vaistų DIANA DROPS.
DIANA DROPS vaistai tikrai jums iš karto palengvins sunkų kosulį, sumažins karštį, galvos ir krūtinės skausmus, slogą, sustabdys čiaudėjimą bei nosies gleives, palengvins kvėpavimą, astmą ir bronchitą. DIANA DROPS taip pat palengvina burnos bei dantų skaudėjimą, sumažina rūgštingumą, pašalina dujas ir pilvo skaudėjimą. Joks vaistas geriau nepadės, kaip DIANA DROPS veikiai atgauti gerą savijautą.

ROXODIUM PALENGVINS REOMATIZMO, ARTRIČIO SKAUSMUS
Juo ilgiau lauksite, juo ilgiau reikės jums kentėti skausmus ir nemalonumus. Trinkite ROXODIUM ir greitai pajusite palengvėjimą nugaros, nugarkaulio, kojų, pirštų sąnarių skausmų, riešo, alkūnių, rankų, pečių, kelių ir blauzdų skausmų. Sutinimų, įdrėskimų, susitrenkimų, žaizdų, susižeidimų atvejais trinkite ROXODIUM. ROXODIUM yra taip pat veiksmingas ir sėkmingai naudojamas nuo pūliuojančių žaizdų, nusiplikinimų, spuogų, galvos ir odos niežėjimų, odos suerzinimų ir išbėrimų kakle, rankose ir visame kūne. Trinkite RAXODIUM. Joks kitas veiksmas geriau neveiks, kaip ROXODIUM — greitai ir veiksmingai.

Šitie vaistai parduodami visose vaistinėse KANADOJE.

Luscoe Products Limited
559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

ŠYPSENOS

Nuotykis Rokiškyje

Laisvės siekiantieji išgarsino lietuvius. Jie prisimenami net didžiosios spaudos humoristinėse skiltyse. Toronto dienraštis "The Telegram" 1971. II. 11 įsidėjo tokį straipsnelį.

Maskva (UPI) — Jonas Paberžis nustebo, kai pamatė tai, ką pamatė... Bet leiskite kalbėti Lietuvos komjaunimo laikraščiui "Komsomolskaja Pravda":

"Tuo momentu, kai jis pradarė duris, svetimas vyras išėjo iš vonios kambario su pižamos kelnėmis. Smūgis, ir meilužis gulėjo ant grindų. Tuo metu žmona, kuri žiūrėjo televizijoj filmą "Korikas", atbėgo pro kitas duris. Ir jai kliuvo tas pats — nuvirto ant grindų.

— Tai ką, meilužius priiminėji, eh? — pyko Jonas...

Bendrame pastato koridoriuje buvo tamsu. Negalima buvo gerai matyti. Laimei, tuose standartiniuose apartamentų namuose izoliacija yra tokia gera, kad jei kas nusičiaudo penktame augšte, tai kažkas atsiliepia iš pirmo augšto: "Į sveikatą!" Ši laiminga aplinkybė išsprendė problemą. Kažkas pašaukė policiją. Pasirodė, kad moteris visai nebuvo Jono žmona ir kad tai buvo ne jo butas. Narsusis Jonas buvo nubaustas $33.

Aprašiusi tą istoriją, "Komsomolskaja Pravda" išbarė Rokiškio, Lietuvoje, miesto tėvus už statymą taip vienodų apartamentinių namų, kad žmogus negali atpažinti savo buto."

* * *

• Niekas negali geriau patarti, kaip pats sau (Ciceronas).

* * *

• Mokslas neišsprendžia nė vienos problemos, nesudarydamas dešimt kitų problemų

(Bernard Shaw)

Problema išsispręs

"Dirvoj" rašoma, jog šių dienų ilgaplaukių jaunuolių problema būsianti labai lengvai išsprendžiama. Esą, kai jie sulauks viduramžio, daugumas liks tiek pliki, kad mes linkėsime jiems daugiau plaukų...

Hipių jėga — plaukuose

Spaudos pranešimu, Saigone, Pietų Vietname, policija gaudo mieste hipius, juos nukerpa ir paleidžia. Jau 1500 esą nukirpo. Policijos teigimu, be plaukų hipiai—nebehipiai, nes visa jų jėga glūdi plaukuose...

* * *

• Nesistenk suprasti viską, nes tada tau viskas pasidarys nesuprantama (Demokritas).

Skyrybos

Prieš jungtuvių apeigas jaunoji paklausė Tumą Vaižgantą:

— Gerbiamas kanauninke, o jei aš panorėsiu, ar galėsiu išsiskirti?

Vaižgantas rimtai atsakė:

— Galėsi, galėsi. Ateisite abu pas mane, užlipsite į bažnyčios bokštą ir, būtinai mano akyse, vienas nušoksite į vieną pusę, o kitas — į kitą pusę. Taip ir išsiskirsite... Parinko **Pr. Alš.**

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus krauję valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau senai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

"KUBA, MANO BROLIO vadovaujama, yra pavojus visam Vakarų pasauliui. Įsidėmėkite mano žodžius — Bolivija ir Peru bus sekančios valstybės, kurios gali patekti į komunistų nagus". Taip kalbėjo Kubos diktatoriaus Fidelio Castro sesuo — Juanita per Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 14 d. Pilna Marijos mokyklos auditorija (apie 1300 žmonių) klausėsi šios į laisvę pabėgusios moters apie pusvalandį užtrukusios kalbos. Turėdama gerą iškalbą, tik su ispanišku akcentu, ji savo kalboje barė Amerikos valdžią už jos rodomą palankumą komunistams, norą su jais sugyventi gražuoju, o taip pat gyrė lietuvius, kad jie "šiandien stovi kovos prieš komunizmą ir už laisvę pirmose fronto linijose". Kalbėtoja taip pat neigiamai atsiliepė apie Amerikos jaunąją kartą, kuri yra apsikrėtusi narkotikais ir iš tokios kartos nieko gero negalima laukti.

Minėjime kalbėjo ir Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, kuris pabrėžė, kad šiandien lietuvių tautos vardu stengiasi kalbėti Lietuvos pavergėjai, tačiau Amerikos lietuviai ir jų draugai daro viską, kad Lietuvos nepriklausomybė vėl būtų atstatyta. "Laisvasis pasaulis turi pareikalauti sovietų okupantus ir jų agentus išsikraustyti iš Lietuvos ir leisti lietuviams patiems laisvai bei nepriklausomai tvarkytis", — kalbėjo konsulas.

Minėjime iš amerikiečių pagrindiniu kalbėtoju buvo kongreso narys Roman Pucinski, kurį pristatė Illinois valstijos senatorius Frank Savickas. Jis iškėlė Simo Kudirkos tragediją ir pasmerkė JAV valdininkų pasielgimą, teigdamas, jog negali būti nė vieno amerikiečio, kuris tuo nebūtų nusivylęs. Kalbėtojas kvietė netikėti paskelbta sovietų žinia S. Kudirkos reikalu, nes jis mano, jog niekas negali žinoti, kur S. Kudirka laikomas. R. Pucinski taip pat priminė apie kongresui pateiktą rezoliuciją, kad "Vigilant" laivas, iš kurio buvo prievarta paimtas S. Kudirka, būtų pavadintas šio jūrininko vardu. Sveikinimo žodį tarė ir kitas kongreso narys iš Čikagos — Murphy. Minėjimą atidarė Čikagos ALT pirm. kun. A. Stašys, o pranešėja buvo D. Bindokienė. Himnus sugiedojo sol. Roma Mastienė. Invokacijas skaitė kun. E. Abromaitis ir K. Burbulys. Baigiantis minėjimui buvo paskaitytos rezoliucijos ir surinktos aukos. Antroji minėjimo dalis buvo skirta meninei programai, kurią atliko jungtinis Čikagos lietuvių choras.

• • •

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS šventę gražiai atžymėjo "Chicago Sun-Times" dienraštis. Jis įdėjo gana platų minėjimo reportažą su nuotrauka, o taip pat ir vedamąjį vasario 15 d. laidoje. Vedamajame "Spirit of Lithuania" sakoma, kas nepriklausomybės dvasia gyva ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, kur lietuviai pozityviai dirba ir siekia išlaikyti politinę padėtį bei savo seną kultūrą. Primena, kad pernai Bostone buvo išleistas pirmasis Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba tomas, kuriame 4 puslapiai skirti Čikagos lietuvių veiklai. Esanti išleista naują knyga apie Lietuvos istoriją, kurią parašė dr. Konstantinas Jurgėla. Šv. Ksavero kolegijoje pradėtos lietuvių kalbos paskaitos. Vedamajame teigiama: "Nesvarbu kokia politinė sistema valdo jų (lietuvių) protėvių žemę. Žmonės su pasitikėjimu laukia laisvės dienos ir jai ruošiasi".

• • •

"CHICAGO DAILY NEWS" dienraštis vasario 13 d. laidoje įsidėjo platų aprašymą apie lietuvių "Healthy Food" restoraną, kuris yra Bridgeporto lietuvių kolonijoje — 3236 S. Halsted St. Laikraštyje sakoma, jog čia šalia kitų valgių galima gauti ir lietuviškų patiekalų. Minimi blynai, varškėčiai, bulvinai, rūgusis pienas (šie valgiai rašomi lietuviškai) ir paaiškinama, kaip šie patiekalai gaminami. Straipsnio autorius pabrėžia, jog norintieji gerai pavalgyti turi ateiti prieš 7.30 v. v., nes po to padavėjos skuba. Vėliau žmonės turį būti namuose, nes jau vėlus laikas. Matyt, autorius turi galvoje nesaugumą vaikščioti gatvėmis, nes Bridgeportas jau pilnas meksikiečių ir kitokio elemento, kuris baugina ne vien tik lietuvius.

• • •

ATIDARYTAS DIDŽIAUSIAS pasaulyje parodų pastatas McCormick Place, kuris prieš kelerius metus buvo sudegęs, o dabar pagrindinai atstatytas. Čia yra ne tik didžiulė salė parodoms, bet ir eilė mažesnių salių susirinkimams, banketams. Taip pat įruošta ir nemaža restoranų. Viena iš svarbiųjų vietų šiame pastate yra teatro salė su 4500 vietų. Tai viena moderniausių koncertų salių Amerikoje. Koncertų salė pavadinta emigranto iš Lietuvos — Arie Crown vardu. Šis žydų kilmės Lietuvos gyventojas, kuris mirė 1937 m., buvo vienas žymiausių ir turtingiausių Čikagos prekybininkų. Jo šeima dabar tęsia paveldėtas tradicijas. Apie šį žmogų ir jo vaikus jau nekartą yra rašiusi didžioji amerikiečių spauda. Ir dabar, ryšium su McCormick Place atidarymu, paminėjo, jog Arie Crown teatras pavadintas ateivio iš Lietuvos vardu.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Jaunimo centre yra steigiamas lietuvių foto klubas. Besidominčius registruoja V. Kaulius ir L. Danilevičius. — Muz. J. Zdanius, plačiai reiškęsis Čikagos muzikinėje veikloje, išsikelia gyventi į Hot Springs, Ark. — "Lituanikos" futbolininkai vasario 14 d. salės futbolo rungtynėse Intnernational Amfiteatre įveikė lenkų "Ligthning" komandą 2:1. Dabar po 4 rungtynių lietuviai turi 4 taškus (dvi lygiosios ir viena pergalė). — Vysk. A. Deksnys iš Romos dalyvavo mišiolo vertėjų posėdyje, lankėsi kaikuriose lietuviškose įstaigose ir pas pažįstamus. — Jungtinė Čikagos ir apylinkės lietuvių dailininkų paroda atidaryta Čiurlionio Galerijoje vasario 13 d. ir truks iki vasario 21 d. Ji surengta ryšium su Lietuvos nepriklausomybės švente. — Miesto burmistras Richard Daley Vasario 16 proga paskelbė proklamaciją, kurioje tarp kitko sakoma: "Skatinu Čikagos gyventojus nesumažinti paramos, kurią mūsų miestas visada teikė tiems, kurie veda kovą už laisvę tautos, davusios mūsų miestui tūkstančius savo sūnų ir dukterų, tapusių mūsų bendruomenės augštai gerbiamais piliečiais".

St. Catharines, Ont.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ. 1970 m. ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į valdybos rinkimus. Dalyvavo rekordinis skaičius tautiečių ir išrinko naują Bendruomenės valdybą. Šiai valdybai patikėjo surengti Lietuvių Dieną. Pirmiausia ji atgaivino tautinių šokių grupę. Turime du vienetus — vyresniųjų ir jaunesniųjų. Jaunimo entuziazmas yra didelis — repetuoja kas sekmadienį Tėvų pranciškonų patalpose apie 40 jaunuolių. Jie išsirinkę savo valdybą — seniūnus. Taigi, nenori būti valdomi, o tik vadovaujami.

Tautinių šokių mokytojai yra S. Zubrickienė ir K. Bieliūnas. Jie yra pakviesti į Wellandą ir Buffalo.

RAMOVĖNAI 1970 m. vasario 15 d. surengė savanoriams-kūrėjams pagerbimą. Niagaros pusiasalyje yra trys savanoriai-kūrėjai: Mačikūnas, S. Ulbinas ir A. Šukys.

ANTIKOMUNISTINĖ DEMONSTRACIJA surengta 1970 m. gegužės 31 d., kai komunistai rengėsi Lenino 100-jį gimtadienį paminėti. Lietuviai suėjo į kontaktą su antikomunistiniu bloku ir masiškai su plakatais dalyvavo demonstracijoj.

SKAUTAI SURENGĖ tradicines Jonines 1970 m. birželio 27 d. Kanados Legijono salėj. Dalyvavo daug tautiečių ne tik iš Kanados, bet ir iš JAV.

PARAPIJOS ŠVENTĖ įvyko 1970 m. rugpjūčio 2 d. Dalyvavo daug tautiečių pamaldose ir vaišėse sode po vaismedžiais.

RUGSĖJO 8 minėjimas įvyko Slovakų salėj. Surengė Bendruomenės valdyba. Programą atliko vietinis jaunimas.

IŠKELTAS KUN. B. MIKALAUSKAS, OFM, į Bruklyną, į jo vietą atkeltas kun. Juvenalis Liauba, OFM. Kun. B. Mikalauskui rugsėjo 19 d. parapijos komitetas surengė išleistuvių vaišes.

KARIUOMENĖS ATKŪRIMO šventę surengė ramovėnų valdyba slovakų salėj. Dalyvavo Hamiltono ir Toronto ramovėnai bei šauliai. Ramovėnai bandė organizuoti bingo, tačiau po kelių bandymų nutraukė, nes pasirodė, kad neapsimoka.

AUGUSTĖ TYSLIAVIENĖ mirė sulaukusi žilos senatvės; palaidota St. Catharinės kapinėse. Vaškelis iš Niagara Falls palaidotas lietuvių kapinėse prie Toronto.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SLA REIKALU

Kažkoks J. VLKs. (pagal jį patį) sako, kad kažkoks L. A-s ir vėl nusičiaudėjo SLA reikalais ("Naujienos" 1971. I. 23). Turiu pasakyti, kad L. A-s rašo turėdamas po ranka atitinkamus dokumentus, pvz. kad ir SLA konstituciją bei SLA seimų pranešimus, o J. VLKs. rašo tik savo išmone pasitikėdamas. Jo minimos dulkės nėra visos vienodos: vienas net lengvas vėjelis pasigavęs nusineša, o kitos taip priskrunda, kad sunku nuvalyti.

J. VLKs. sako, kad tai buvo senokai ir viskas jau pavėluota. Gi L. A-s mano, kad priskrudusias dulkes SLA organizacijoje niekad nėra vėlu pavalyti, kitaip pasakius, SLA nariai visuomet gali ir net turi pilną teisę paklausti SLA prezidentą ir kitus vykdomosios tarybos pareigūnus, kodėl virš $10.000 buvo išleista seimo metu ir kuriam tikslui?

Ilgokas J. VKLs. aiškinimas apie draudos bendroves yra senokai atgyventa pasaka ir nieko bendro neturinti su mūsų SLA. Tiesa, pradžioje ir vargšai dypukai jieškojo užuovėjos draudos bendrovėse, bet dabar veikia valdinė — visiems privaloma draudа. O dėl SLA draudos ligoje patartina pasiskaityti SLA konstitucijos skyr. 22, par. 15.

J. VKLs. vėl primena, kad SLA kuopos gali padaryti įvairius nutarimus — pataisas ir kad SLA kalvėje įvairios gerovės yra nukalamos. Taip, SLA kuopos daro įvairius pasiūlymus SLA centrui, bet J. VLKs. nežino, kad SLA turi įstatų komisiją (ir gal dar neblogai apmokamą), kuri ir nulemia reikalus pagal savo nuožiūrą, o gal kartais ir pagal kieno nors pageidavimą. SLA seime delegatai negali kalbėti ilgiau kaip 2—3 minutes. Jei pirmininkaujančiam nepatinka kritikos žodis, tai stukteli plaktuku į stalą ir taria: "gana — sėsk", o ne, tai maršalka už apikaklės ir jau tempia garbingą seimo delegatą lauk, lyg kad tą aviną iš gardo ("Naujienos" 1970. VII. 2). Be to, SLA seime reikalaujama paruoštą pranešimą priimti be diskusijų, o tik priėmus diskutuoti (ten pat). Tai tau ir demokratija!

Apie SLA laikraštį "Tėvynė" ir jo išlaidas J. VLKs. nieko neparašė. Šia proga palyginkime L. R. K. Susivienijimo organo "Garsas" išlaidas su SLA organo "Tėvynė" išlaidomis (žiūr. "Garsas" 1970. VIII. nr. 4). LRKS direktorių tarybos posėdyje, "Garso" redaktorius Matas Zujus pranešė, kad "Darbininko" spaustuvės vedėjai vėl pakėlė kainą už "Garso" spausdinimą. Pasirodo, kad už "Garso" vienos laidos popierių, spausdinimą ir ekspediciją tenka sumokėti $375. Bet "Garsas" išeina kas antras mėnuo ir išmoka per metus $2.250, o per dvejus — $4.500. Sakykime, kad "Garso" redaktoriui reiktų išmokėti per dvejus metus $20.000. "Garsas" tada atsieitų $24.500. Gi SLA "Tėvynė" per dvejus metus atsieina net $41.416,05. Be to, aišku savaime, kad "Garso" redaktorius negauna $20.000 algos kad ir per dvejus metus. Taigi, skirtumas būtų tikrai virš $20.000. Panaši suma pinigų liktų ižde kas dveji metai. Bet ar SLA vadovai apie tai pagalvojo?

L. A-s

ASMENINĖ KRITIKA

Dail. Alfonsas Docius, rašydamas š. m. "TŽ" 4 nr. apie dail. Leoną Urboną, pažymi, kad savo laiku kažkas, prisidengęs Alba sijonu, australiečio svečio darbus pavadinęs "pasidrabstymais". Iš spaudoje pakartotinai Albos pasirodančių neigiamų pasisakymų matyti, kad jis turi pomėgį niekinti ne tik iš toli atvykusį svečią L. Urboną, bet ir kitus menininkus. Neseniai Alba labai neigiamai atsiliepė apie Toronte dailės parodą turėjusį montrealietį Remeiką. Dar blogiau Alba parašė apie mūsų darbštųjį skulptorių Dagį jo kūrinių parodos proga. Toks iškilių žmonių darbų niekinimas yra nepagrįstas ir destruktyvus. Pasak dail. A. Dociaus, sijonuotas Alba, ant greitųjų suregzta žinute, be jokio platesnio paaiškinimo, neigia visa, kas menininkų yra sukurta. Kad tuose, mums artimus žmones užgaunančiuose, žodžiuose nėra nuoširdumo, o dar mažiau tiesos, matyti jau vien iš autoriaus nedrąsos pasirodyti atviru veidu.

S. Pranckūnas

ESU DYPUKAS

Padarėte klaidą, "TŽ" skelbdami, kad esu senosios kartos ateivis. Aš esu toks pat DP, kaip ir jūs visi. Kanadoj atsiradau 1948 m. gruodžio 22 d. Gal Toronto dypukai nelabai pasiankūs tokiem darbam (remti liet. spaudą), tai mane ir palaikėte vyresniosios kartos ateiviu. **P. Sutkaitis**

PRIVAČIA INICIATYVA buvo surengtos bendros Kūčios. Tokios Kūčios pageidautinos, bet tik Kūčių dieną.

VEIKIA ŠEŠTADIENINĖ mokykla. Mokytoja — p. Alonderienė.

ST. CATHARINES VEIKIA Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvo " Talka" skyrius. 1970 m. šio skyriaus balansas — $43.708. Dar yra nemažai tautiečių, kurie nėra "Talkos" nariais". **A. Š.**

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS RINKIMAI — Š.M. BALANDŽIO 25 DIENĄ. DALYVAUKIME VISI!

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251 - 4864 Namų tel. 277 - 0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių speciąliose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION T V - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltone skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.

PRIE GORE VALE

TEL. EM. 4 - 7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

ZENITH

THE QUALITY GOES IN

BEFORE THE NAME GOES ON

NO PRODUCTION

SHORTCUT

NO PRINTED CIRCUIT

ZENITH **"Chromacolor 100"**

yra naujausia ir geriausia 1971 metų spalvota TV įvairaus didumo

Prieš pirkdami juodą-baltą arba spalvotą televiziją ar Hi-Fi gerai pagalvokite ir prie ZENITH sustokite!

ZENITH aparatus jūs galite gauti pas

ALFA RADIO and TV sales and service

Savininkas A. ČIŽIKAS

672 Lansdowne Ave. 531-6165

295 RONCESVALLES Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: kasdien 9—6 val.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—9 val.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE-APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6 - POINTS PLAZA)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II augštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3 - 4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921 - 3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS — reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induose ar koriuose. Iš bityno:

Eagles Nest

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Telefonas 534 - 0563

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Sekmadienį, kovo 7, yra TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENA. Tą dieną visose lietuvių parapijose Kanadoje specialiai prisimenama ir meldžiamasi už tikinčiuosius Lietuvoje.

— Sveikiname "Moters" žurnalą, švenčiantį auksinę sukaktį.

— Vasario 20 d. iš parapijos bažnyčios lietuvių kapinėse palaidota a. a. B. Stepanauskienė, 48 m. Velionė paliko vyrą ir 15 m. dukrą. Velionės šeimai nuoširdi užuojautą.

— Lankomi parapijiečiai High parko rajone.

— Mirus a.a. Vladui Lapui, jo sūnui inž. H. Lapui nuoširdi užuojauta.

— Sveikiname Vytautą ir Genovaitę Balčiūnus 25 m. vedybų sukakties proga.

— Pamaldos: už a.a. Kazį Jurkūną ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį 8 v. r. Sekmadienį: 10 v. už a.a. Aleksandrą Švelnį, 11 v. už Baliūnų šeimos mirusius ir 12 v. už a.a. Stasę Bardziliauskienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį trečiadienį, 8 v.v., parapijos tarybos posėdis bažnyčioje.

— Šeštadienį, 1 v.p.p., komfirmandų pamokos.

— Sekmadienį pamaldos 9.30 v.r. su šv. Komunija. Po pamaldų moterų draugijos susirinkimas pas p-lę Galiną Maurušaitytę, 295 Indian Grove.

— Pereitą sekmadienį pakrikštytas Paulius-Frederick, sūnus Gracielos ir Alberto Butkų. Krikšto tėvai — Gerda Povilaitienė ir Robertas Butkus.

Vedybinės sukaktys. Trisdešimties metų vedybinę sukaktį paminėjo **Juozas ir Ona Ražauskai** vasario 13 d. Jaukų pobūvistaigmeną suruošė sūnus inž. Saulius, duktė mokyt. Rūta ir jauniausias sūnus Arvydas. Sukaktuvininkai dalyvauja lietuviškoje veikloje. O. Ražauskienė yra klaipėdietė, buvusi mokytoja. Abudu buvo gausiai apdovanoti. — Vasario 20 d. buvo paminėta **Vytauto ir Genovaitės Balčiūnų** 25 vedybinė sukaktis. Bičiuliai suruošė staigmeną-pobūvį Vl. I. Penkauskų erdviuose namuose. Nors sukaktuvininkai yra atvykę Kanadon tik prieš penketą metų, spėjo rasti gana daug bičiulių. Jiems įteikta dovana, kaip ženklas jų darbo visuomeninėje ir spaudos srityje. V. Balčiūnas yra linotipininkas, dirbęs Argentinos spaustuvėse, o dabar — "Žiburių" spaustuvės vedėjas.

Petras Misevičius, Prisikėlimo par. spaudos kiosko vedėjas, važiuodamas su dukra iš Wasagos turėjo eismo nelaimė. Jis gydomas Hill Crest ligoninėje, o dukra, patikrinta ligoninėje, grįžo namo.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

JIEŠKAU PIRKTI tautinių drabužių, austų A. Tamošaitienės arba p. Vaitonienės. H. Steiblienė, 95 Edith Ave., Hamilton 56, Ont. Tel. 383-4248.

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel 537-3942. J. Banylis.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

DĖMESIO!
AUTOMOBILIAI
Į LIETUVĄ
Tik ribotam laikui
MOSKVIČIUS 408 IE
JAV $2875.00
ZAPOROŽEC ZAZ 966
JAV $1895.00
Yra leistas tik ribotas skaičius, todėl paskubėkite ir užsakykite DABAR
TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fift Floor
New York, N.Y. 10010 USA

Prisikėlimo par. žinios

— Prašytos paskelbti Mišios: penktadienį, vasario 26, 8 v. už a.a. M. Dervinį, užpr. P. Ledo; šeštadienį, 8.30 v. už a.a. Juozą ir Eufroziną, užpr. K. Taujenienės, 9 v. už a.a. Vl. Gutauską, užpr. C. Gutauskienė; sekmadienį, 10 v. už a.a. L. Baranauską, užpr. šeimos bičiulių kaip užuojauta M. Kalinauskienei, mirus jos tėveliui; 12.15 v. už a.a. J. Siminkevičių, užpr. B. P. Saplių; pirmadienį, 7.30 v. už a.a. Joną Čiegį, užpr. parapijos bankelio, 8 v. pradedamos gregorinės Mišios už a.a. J. Giedrą, kurios bus laikomos kasdien tuo pačiu laiku, užpr. Giedrienės; 8.30 v. už a.a. S. Kairį, užpr. parapijos bankelio; antradienį, 7.30 v. už a.a. A. Bartkų, užpr. parapijos bankelio; trečiadienį 7.30 v. už a. a. J. Simonaitį, užpr. par. bankelio; ketvirtadienį, 8 v., už a.a. J. Grikinį, užpr. parapijos bankelio.

— Šį sekmadienį, 10 v., Parodų salėje bus specialios Mišios jaunimui (nuo 9 klasės)

— Lituanistinis seminaras — penktadienį 7 v.v. parapijos patalpose.

— Trečiadienį, kovo 3 d., 7.30 v. v. — religinio švietimo kurso suaugusiems užbaigimas specialiomis pamaldomis.

— Kovo 6 d. dar bus vienas vartotų drabužių išpardavimas. Kas turi atliekamų drabužių, staltiesių, stiklinių, indų ir t.t., prašome atvežti į parapijos raštinę.

— Lankomos šeimos: Ellis Ave., Gilmour Ave. ir Glendonwynne Rd.

— Katechetinės ir pirmosios Komunijos pamokos — po 10 v. Mišių.

— Vasario 7 d. parapijos visuotiniame susirinkime išrinkta dvejiem metam nauja parapijos taryba. Pirm. — inž. S. Vaitiekūnas, vicepirm. — J. Gustainis, sekretorė — Z. Daugvainienė; religinė sekcija — pirm. J. Gustainis, nariai — kun. A. Prakapas, OFM, ses. Ignė, ses. Loreta, E. Abromaitis, Z. Daugvainienė ir L. Murauskienė; jaunimo sekcija — pirm. V. Taseckas, nariai T. Augustinas, OFM, K. Abromaitis, A. Baltrušaitis, Br. Genčius, Al. Kuolas, K. Sapočkinas, Z. Stravinskienė, J. Vaškevičius, J. Vingelienė; visuomeninė sekcija — pirm. A. Kuolienė, T. Rafaelis, OFM, Vl. Melnykas, I. Žemaitienė; rinkliavų sekcija — pirm. M. Petrulis, T. Benediktas, OFM, E. Abromaitis, A. Baltrušaitis, Br. Čepaitis, V. Montvila, J. Puteris, Vl. Simonaitis, A. Štuikys, A. Žemaitis; ekonominė sekcija — Vl. Kazlauskas, T. Benediktas, OFM, A. Baltrušaitis, Al. Kuolas, J. Mockus, Vl. Simonaitis, J. Vingelienė, I. Žemaitienė.

Akademikų Draugijos pakviestas rašytojas J. Kralikauskas vasario 20 d. Prisikėlimo par. muzikos studijoj skaitė paskaitą apie senovės lietuvių dievus. Dalyvavo apie 50 klausytojų, daugiausia jaunosios kartos.

Dail. Leonas Urbonas, ilgesnį laiką su žmona gyvenęs Toronte ir surengęs eilę parodų, išvyko Australijos link, kur jis yra pastoviai įsikūręs. Iš Toronto išjudėjo automobiliu. Pakeliui yra numatęs sustoti Klevelande, Los Angeles, San Francisco ir Vankuvery. Los Angeles mieste numatyta jo paskaita ir trumpa iliustracinė paroda. Vankuveryje jis ketina susitikti su vietos lietuviais. Toronte jis sukūrė namažai naujų paveikslų, kurie yra skirti parodai Niagara Falls Arts galerijoj. Ji numatoma ši pavasarį, kai bus baigta statyti minėtoji galerija.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

ADVOKATAS
G. Balčiūnas
praneša klientams, kad atidarė savo teisinę įstaigą
3828 Bloor Street W.,
Islington 678, Ont.
(Six Points — Bloor ir Kipling gatvių sankryžoje)
Prano Barausko patalpose.
TELEFONAS 233-9632.
Advokatui nesant įstaigoje, gerb. klientai prašomi palikti savo pavardę ir telefono numerį.

TEAKWOOD
Salono, valgomojo ir miegamojo kambario baldai tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryta 1—9 v. v.
EINAR CLAUSEN, Ltd.
Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Andrius Skėris, suimtas Maskvoj

Vietoj Kanados — kalėjimas

"The Telegram" dienraščio nuolatinis bendradarbis Peter Worthington vasario 18 d. paskelbė ilgą rašinį apie okupuotos Lietuvos lietuvį Andrių Skėrį, patekusį sausio mėnesį į Maskvos kalėjimą. Jo tėvas Vytautas Juškevičius gyvena Toronte (skirtinga sūnaus pavardė atsirado iš antrosios jo motinos santuokos). Jis sudarė reikalingus dokumentus ir tikėjosi, kad sūnus pagaliau atvyks Kanadon. Deja, gavo žinią, kad vietoj Kanados pakliuvo Maskvos kalėjiman. Mat, A. Skėris, 28 m. amžiaus, baigęs augštąjį mokslą, kartą susipažino su kanadiečiu "Montreal Star" korespondentu David Levy, gyvenančiu Maskvoje ir palaikančiu ryšius su Vilniumi. D. Levy pakvietęs jį į savo butą, kur, tarp kitko, Andriui labai patikęs modernus patefonas. D. Levy davęs $300 kuponą pirkti patefonui užsienio valiutos krautuvėje, tikėdamasis, kad torontietis tėvas tą paskolą vėliau grąžins. Kai Andrius nuėjo krautuvėn su kuponu, buvo suimtas. Galimas dalykas, kad jam buvo sudarytos pinklės sukliudyti emigracijai Kanadon. Jo tėvas V. Juškevičius, Kanados pilietis, kreipėsi į vyriausybę Otavoje, prašydamas pagalbos, juoba, kad min. pirm. P. E. Trudeau netrukus lankysis Maskvoje. Tai dar vienas įrodymas, kaip Maskva varžo išvykimą užsienin bei kliudo susijungti šeimoms.

Dailininkų — A. Galdiko, V. Kasiulio, J. Račkaus darbų parodą surengė KLB Toronto apylinkės valdyba Prisikėlimo par. Parodų salėje. Ją atidarė vasario 13 d. gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Parodą aplankė gana daug tautiečių ir kanadiečių. Ji buvo atidara du savaitgalius.

"Naujienų" vasario 18 d. laidoje atspausdinta S. Pranckūno pasirašyta informacija — reportažas iš Toronto apie naująjį Lietuvių Namų pastatą, lietuvių parapijas, kapines ir pan. Tarp kitko, pažymėta: "Pagal naująjį Kurijos potvarkį, skirstant katalikiškas parapijas rajonais, mažesnioji Šv. Jono parapija nutarta panaikinti", nes ji esanti italų ir portugalų apgyventame rajone. Esą kun. P. Ažubalis gali būti paskirtas į kurią vietinę parapiją. Pasiteiravus Toronto kūrijoj ir pas kun. P. Ažubalį patirta, kad tas korespondento samprotavimas neturi nieko bendro su tikrove. Vysk. Fultonas pareiškė, kad toks klausimas niekad nebuvo iškilęs. Lyginimas Toronto lietuvių kapinių su čikagiškėmis taip pat neturi pagrindo. Jos yra administruojamos vien lietuvių pagal savus papročius, ir kūrija nereiškia jokių pretenzijų. Rašant reportažą apie Toronto lietuvius, reikėtų pirmiausia žinoti tikrus faktus.

A.a. skautininko Stepo Kairio paminklui statyti sudarytas komitetas. Į jį pakviesti skautai, Bendruomenės atstovai ir velionies asmeniniai bičiuliai.

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENA — kovo 7; sekmadienį. Tą dieną Kanados lietuvių dėmesys atkreipiamas į tikinčiųjų būklę okupuotoje Lietuvoje pamoksluose ir maldose. Daroma speciali rinkliava religinei šalpai, kuri rūpinasi persekiojamų tautiečių parama.

"Moters" žurnalo 50 metų sukakties paminėjimas — vasario 27 d. Prisikėlimo par. Parodų salėje. Rengia KLK Moterų centro valdyba.

Toronto moterų dailininkių darbų paroda bus atidaryta vasario 27, šeštadienį, vakare Prisikėlimo par. Parodų salėje. Ji galės būti lankoma ir sekantį sekmadienį po pamaldų.

KLK Moterų Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas įvyks vasario 28, sekmadienį, po Sumos, Parodų salėje. "Moters" žurnalo redaktorė N. Kulpavičienė skaitys paskaitą, paįvairintą skaidrėmis, tema "Krikščionims reikšmingos vietovės". Visos narės ir viešnios kviečiamos atsilankyti. **Valdyba**

Kanados tarpkonfesinė moterų taryba kovo 5 d. organizuoja maldos dieną įvairiose šventovėse, sanatorijose, prieglaudose, įvairių grupių institucijose. Į tą sąjūdį yra įtraukta apie 150 kraštų krikščionių grupės. Maldos dieną surinktos aukos skirstomos įvairių kraštų labdaros darbams. Pernai buvo surinkta $69.000.

Dail. Jurgio Račkaus aliuchrominių dailės darbų ir piešinių paroda rengiama kovo 6-26 d. Picture Loan Gallery, 3 Charles St. W. Tel. 922-0739. Lankymo valandos nuo antradienio iki šeštadienio 11 v. r. — 5.30 v. v., penktadieniais — iki 9 v.v. Dail. J. Račkus yra minėtos galerijos direktorius. Jo dėka toje galerijoje rengiamos įvairių tautybių dailininkų parodos. Neseniai joje įvyko Lietuvos grafikų paroda, Lenkijos, Japonijos ir kitų kraštų dailininkų darbų parodos.

KLB Toronto apylinkės tarybos posėdis — kovo 7, sekmadienį, 4 v. Lietuvių Namuose. Kviečiami Toronto apyl. 25 rinkti tarybos nariai ir visų lietuviškųjų organizacijų bei institucijų pirmininkai arba jų atstovai. Apylinkės valdyba padarys pranešimą apie savo metinę veiklą. Bus renkama nauja valdyba. Apyl. valdyba dėkinga visiems, aktyviai įsijungusiems į Vasario 16 minėjimo programą: jaunimui, meninkams ir priėmimo metu daug triūso parodžiusioms ponioms.

Archit. Alg Šalkauskio akvarelinių dailės darbų paroda įvyks kovo 13 ir 14 dienomis Prisikėlimo par. Parodų salėje. Lankymo valandos — nuo 11 v. r. iki 8 v. v. abi dienas.

G. Breichmanienė, Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvataras" vadovė, pakviesta JAV-Kanados lietuvių IV tautinių šokių šventės vyriausia menine vadove. Praėjusioje šventėje ji talkino vyr. vadovei J. Matulaitienei. Ketvirtoji tautinių šokių šventė bus Čikagoje 1972 m. pos pradžioje. Jos rengėjų komiteto pirmininku pakviestas dr. L. Kriaučeliūnas.

IŠ "DAINOS" VEIKLOS

Sausio mėn. gausus susirinkimas įvyko pas narę P. Jankaitienę. Pirm. K. Butienė padarė platų pranešimą apie 1970 m. veiklą; taipgi — išd. J. Kulikauskienė. Rev. komisija patvirtino savo aktu. Laiškų buvo daug. Tai padėkos už dovanas Kalėdoms iš brolių ir sesių lietuvių Kanadoj. Mūsų narės Iz. Kandrotienės jauniausiam broliui Ant. Česnavičiui mirus Sibire, vietoj užuojautos ji prašė pasiųsti kuriam nors vargšui seneliui ar ligoniui dovaną.

Valdyba, vienbalsiai prašoma, pasiliko ta pati: K. Butienė — pirm. Br. Žiobienė ir L. Novogrodskienė — vicepirmininkės, St. Matulevičienė — sekr. ir J. Kulikauskienė — išd. Revizijos komisija: M. Karkienė, P. Jankaitienė ir L. Pocienė.

Vl. Sližienė paaukojo šalpai $10. Nuoširdus ačiū. Į Venecuelą išvykusiai paviešėti V. Moklickaitei ir besiruošiančiai vykti M. Kasperavičienei linkime sėkmės. Dėkojame P. Jankaitienei už malonų priėmimą.

"Dainos" grupės susirinkimas įvyks vasario 28 d., 3 v.p.p., pas narę St. Matulevičienę, 235 Pacific Ave. Tel. 762-1214. Visos narės ir viešnios maloniai laukiamos. **M. F. Y.**

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
1997A DUNDAS STREET WEST
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiukai, rūkyti ungurliai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

Lietuviškai veiklai — 2900 dolerių

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo metinis narių susirinkimas įvyko vasario 21 d. parapijos auditorijoje. Valdybos pirm. dr. S. Čepas padarė bendrą praeitų metų kooperatyvo veiklos apžvalgą, pabrėždamas nuolatinį augimą ir sėkmingą finansinių metų užbaigimą. K. Čepaitis perskaitė balansą ir finansines apyskaitas, kurių atskiras pozicijas paaiškino bei papildė. Narių skaičius pasiekė 2050, gi balansas peržengė trijų milijonų sumą — $3,101,148.00. Bendra visų indėlių suma padidėjo $372,740.00, pasiekdama $2,895,723.00. Atsargos kapitalas (fondai) padidėjo $20,610.00 ir dabar sudaro $102,825.00. Išduotų paskolų nariams suma padidėjo $89,-436.00 ir bendra suma yra $2,151,-265.00. Investacijos (bondai, term. indėliai ir kt.) padidėjo $219,304.00 ir pasiekė $840,446.00 bendrą sumą. Pajamų gauta $220,112.00, išlaidų buvo $147,482.00, pelno — $72,620.00. Perkėlus $20,610.00 į atsargos kapitalą (fondus), liko nepaskirstyto pelno $52,104.00.

Paskolų komisijos pirm. J. Tamulionis pranešė, kad 1970 m. buvo patvirtinta 150 paskolų $832,700.00 sumai. Revizijos komisijos pirm. S. Vaitiekūnas perskaitė revizijos aktą: kooperatyvo atskaitomybė vedama tvarkingai, piniginiai dokumentai rasti tvarkoje ir saugiai laikomi. Tai patvirtino ir revizorius Welch. Susirinkimas balsų dauguma priėmė balansą, finansines apyskaitas ir paskirstė $52,104.00 pelno sumą: šėrininkams 6½ dividendų (apie $48,-600.00); įvairioms lietuviškoms organizacijoms bei institucijoms $2900.00. Likusią mažą sumą paliko nepaskirstytą.

Paskirtos aukos šioms lietuviškoms organizacijoms ir institucijoms: Prisikėlimo parapijai — $800.00, Toronto Maironio šeštadieninei mokyklai — $600.00, Toronto Lietuvių Vaikų Namams — $300.00, Vasario 16 gimnazijai — $200.00, sporto klubui "Aušra" — $100.00, sporto klubui "Vytis" — $100.00, T. pranciškonų stovyklavietei Wasagoje — $100.00, Toronto ateitininkams — $100.00, Toronto skautams — $100.00, Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje — $150.-00, Toronto Lietuvių Jaunimo Ansambliui "Birbynė" — $100.00, tautinių šokių grupei "Gintaras" — $100.-00, KLB krašto valdybos Šalpos Fondui — 50.00, Toronto lietuvių chorui "Varpas" — $50.00, Lietuvių saleziečių centrui Romoje — $50.00. Visi organizacijų paduoti prašymai buvo patenkinti.

Į valdybą vieton išėjusių L. Matuko ir J. Petrausko išrinkti — A. Ulba ir Z. Girdauskas; į paskolų komisiją perrinktas A. Kuolas, į revizijos komisiją perrinktas S. Vaitiekūnas.

Susirinkime dalyvavo 146 nariai. Diskusijos buvo gyvos ir aktualios. Susirinkimas truko apie 2 valandas. Dalyviai buvo pavaišinti kavute ir užkandžiais. **Dalyvis**

V. ir G. Simokaičių reikalu telegramą Kanados vyriausybei buvo pasiuntusi Ontario etninės spaudos sąjungos valdyba. Gautas iš min. pirm. P. E. Trudeau raštinės šis atsakymas:

Dar visai neseniai Kanados vyriausybė išreiškė Sovietų Sąjungos ambasadoriui Otavoje savo susirūpinimą, plaukiantį iš humanitarinių motyvų, mirties bausmėmis, paskirtomis teisiamiesiems Leningrado byloje. Taip pat sovietinei valdžiai buvo išreikštas Kanados domesys Simokaičio atveju. Kaip jau, be abejonės, esate girdėję, Simokaičio mirties bausmė buvo pakeista, kaip ir nuteistųjų Leningrado byloje. Dėkojame už kreipimąsi į ministerį pirmininką bei išreiškimą savo rūpesčio.

Pasirašė korespondencinis sekretorius Alan Lawless.

Aukos Tautos Fondui. Vasario 16 minėjimo proga Toronte Tautos Fondui surinkta: Central Technical School salėje $1774,-94; prie Prisikėlimo parapijos bažnyčios $504,75; prie Šv. Jono Kr. bažnyčios $279,06; prie lietuvių evangelikų bažnyčios $120. Iš viso $2678,75. Vardinis aukotojų sąrašas bus paskelbtas vėliau. Visiems aukotojams nuoširdi padėka.

P. Morkūnas, TF Toronto apylinkės atstovybės išd.

Muzikos festivalyje, rengtame Kiwanis klubo, dalyvavo ir keletas lietuvių talentų. Anita Pakalniškytė iš Hamiltono mergaičių grupėse laimėjo dvi pirmąsias vietas solo dainavime. Teisėjų tarpe buvo žymusis solistas Anthony Trevor iš Britanijos.

BRIGHTON KINO TEATRAS
127 Roncesvalles Ave
Tel. 532-2710
šiuo metu rodo du lenkiškus filmus: vasario 25 iki kovo 2 d.
"MAZOWSZE na MARIENSZTACIE"
Muzikinė komedija, spalvota. Taip pat — "BEATA", dramą su angliškais parašais
KOVO 4 iki 9-tos rodo du spalvotus ukrainietiškus filmus
"STATŪS LAIPTAI" ir "MAGIŠKA NAKTIS"
Tik viena programa kasdien nuo 7 v. v. Šeštad. nuo 5 v. p. p., sekmad. nuo 3 v. p.p. be pertraukos. Trečiadieniais uždaryta
KOVO 11 — 16 lenkiški filmai.

MONTREAL QUE

Aušros Vartų par. žinios

— Montrealio arkivyskupui leidžiant ir daugelyje parapijų jau seniai praktikuojant, kartu su Gavėnia ir mūsų bažnyčioje pradėsime vakarines šeštadienines Mišias, galiojančias už sekmadienio Mišias. Pradėsime vasario 27 d. 5 v.v.

— Kurie dar neįrašėte savo vaikučių, besiruošiančių pirmajai Komunijai, padarykite tuoj pat, paskambindami seselei M. Margaritai: 766-9397.

— Parapijos salėje įtaisytas antrasis gesintuvas. Specialius pavojaus atrakinimus duryse įtaisė J. Dalmantas. Salės langų užuolaidų ir scenos užuolaidų impregnavimu nedegamais chemikalais rūpinasi J. Ladyga.

— Dabartinis mūsų parapijos komitetas: pirm. Bronius Buzas, 622 10th Ave., Lachine, P.Q.; sekr. Jonas Ladyga, 532 74th., Chomedey, P. Q.; nariai: Romas Otto, 1333 Serre, La Salle, P.Q.; Petras Vaupšas, 1195 Beatty, Verdun, P.Q.; Anelė Ūsienė, 305 Westminster N., Montreal W.; Bronius Staškevičius, 667 Allard, Verdun, P.Q.

Tikinčiosios Lietuvos Diena numatoma paminėti abiejose parapijose kovo 7, sekmadienį, pamaldų metu.

Montrealio Aušros Vartų parapija, didelėms pūgoms siaučiant, vasario 13-14 d.d. atšventė 20 metų sukaktį. Į koncertą-vakarienę susirinko pilnutėlė salė parapijiečių ir svečių, valdžios atstovų ir šiaip prancūzų kilmės žmonių. Iš Čikagos atvyko Tėvų jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas, SJ. Oficialioje dalyje trumpai buvo peržvelgta parapijos istorija. Parapijos steigėjas — kun. J. Kubilius, SJ. Vienas iš stambiausių fundatoriu — J. Gagnon (prancūzų kilmės), nes jis labai palankiomis sąlygomis finansavo bažnyčios statybą. Buvo pagerbti parapijos mirusieji. Meninę programą atliko Aušros Vartų parapijos choras ir sol. G. Čapkauskienė. Pirmoje dalyje choras atliko religinės muzikos kūrinius, antroje dalyje — lietuvių kompozitorių, pabaigoje — ištraukas iš operų. Sol. G. Čapkauskienė nuotaikingai, su įsijautimu ir gražia dikcija padainavo: "Lakštingalos giesmė" V. Kuprevičiaus ir ariją iš Užburtosios fleitos" — Mocarto. Pakartotinai iškviesta, padainavo "Lopšinę" — W. A. Mocarto. Vakarui meistriškai vadovavo dr. P. Lukoševičius. Vakarienę paruošė Šv. Onos Dr-ja, vadovaujant A. Ūsienei. Sekmadienį 11 v. iškilmingose pamaldose organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Šeštadieninės mokyklos ir lituanistinių kursų rengtas Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 13 d. tuojau po pamokų mokyklos patalpose. Minėjimą atidarė m-los vedėja p. Gvildienė, pakviesdama žodžiui Bendruomenės pirm. Pr. Rudinską. Konkurso premijų įteikimą atliko Bendruomenės švietimo reikalų atstovas inž. A. Kličius. Buvo jaudinantis momentas, kai vyr. klasių mokiniai-ės skaitė savo konkursinius rašinius tema "Mylėsi Lietuvą iš tolo". Visi kartojo: gimiau čia, Lietuvos nemačiau, bet ją myliu. Sekė aiškinimai kodėl tėvynė turi būti mylima. Parengiamosios klasės mažiukų pasirodymas susilaukė ovacijų, nes jie dainavo "iš širdies". Tėvų tarpe kilo nusivylimas, kai dviem pačiom gabiausiom mokinėm (jas čia vadina "profesijonalėmis") buvo leista atlikti didžioji dalis programos. Būtų normalu, jeigu jos būtų pakviestos į Bendruomenės Vasario 16 minėjimą. Mokyklos minėjime tėvų troškimas buvo, kad ir po truputį, bet visiems mokiniams būtų leista pasirodyti scenoje. Žinoma, kad nevisi vaikai vienodai gabūs. Be to, ateina vaikų ir iš mišrių šeimų. Argi svarbu, kad mokyklos pasirodyme vaikas su bloga tarena deklamuotų? Gabiųjų mokinių perdidelis iškėlimas numuša entuziazmą kitiem. Yra tėvų, kurie dėlto atsiėmė vaikus iš mokyklos; sako — senos sistemos mokykla tik "ponų" vaikams. Reikia keisti ir konkursų tvarką. Jeigu mokinys-mokinė jau laimėjo porą konkursų, reikėtų sudaryti specialią, augštesnę grupę; kitaip, vis tie patys laimės pirmąsias premijas. **J. Ladyga**

Knygos "Tauta tikrovės ir mito žaisme" pristatymą Montrealio lietuvių visuomenei rengia ateitininkai sendraugiai kovo 7, sekmadienį, 3 v.p.p., seselių namų salėje. Šią kun. dr. F. Jucevičiaus parašytą knygą apibūdins dr. I. Gražytė. Dalyvaus ir pats knygos autorius. Visi kviečiami dalyvauti.

Sesuo M. Jonė Laurinaitytė jau trečia savaitė ruošia vyresniąsias skautes Kaziuko mugei. Mergaitės yar mokomos įvairių rankdarbių kiekvieną šeštadienį tuoj po lietuvių mokyklos pamokų seserų patalpose.

Lietuvių studentų slidininkų išvyka — kovo mėnesio pirmąjį šeštadienį.

"Lito" bankelis buvo apiplėštas vasario 12 d. vakare. Tarnautojus — G. Montvilienę ir D. Jurkų plėšikai užrakino drabužinėje ir pasiėmė rastą nedidelę pinigų sumą. Tai jau antras bankelio apiplėšimas kelių metų laikotarpyje.

Jeigu turėjote automobilio vairuotojo leidimą ir nebuvote atsakingas už nelaimę penkerius metus:
10% NUOLAIDA NUO STANDARTINIŲ AUTOMOBILIŲ DRAUDOS KAINŲ.
I-JI NELAIMĖ (JEI IR BUVOTE ATSAKINGAS) NEPAKEIČIA DRAUDOS KLASĖS — KAINA LIEKA TA PATI.
Adamonis Insurance Agency Inc.
Tel. 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.75%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	7.0%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	7.5%	Investacines	nuo 9.5 iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilgusius savaitgalius.